

Pomenirea Sfântului Apostol Andrei - sărbătoare legală în România

COLEGIUL DE REDACȚIE

Președintele colegiului de redacție:

PS Varlaam PLOIEȘTEANUL
Episcop-vicar patriarhal

Director general publicațiile „Lumina”:

Pr. Nicolae DASCĂLU
Consilier patriarhal

Cabinet patriarhal:

Arhim. Paisie TEODORESCU
Consilier patriarhal

Editor coordonator:

Diac. Ciprian BĂRA
Director Departament Teologic
publicațiile „Lumina”

Redactor-șef:

Pr. Maricel POPA

Redactori:

Alexandru BRICIU
Ioan BUȘAGĂ
Silviu DASCĂLU
Ștefan MĂRCULEȚ
Marius NEDELCU
Gheorghe-Cristian POPA

Art Director:

Petruța-Nadia BRULEA

Corectură:

Marilena BĂLĂȘEL
Viorica DUMITRESCO
Nicoleta GHEORGHE
Monalisa STANCA

Tehnoredactare și grafică:

Pr. Iuliu BLAGA

Adresa: B-dul Regina Maria nr. 1

Telefon/fax: 0376.203.024

E-mail: info@ziarullumina.ro,

vestitorulortodoxiei@yahoo.com

ISSN: 1223 – 3021

Tiparul: Tipografia Cărților Bisericești

Consilier patriarhal coordonator:

Pr. Mihai HAU

Consilier patriarhal:

Protos. Varsanufie JEBURA

DIN SUMAR

„Pentru noi oamenii și pentru a
noastră mântuire“

■ pag. 3

Anul Sfântului Maslu - Scrisoare
pastorală

■ pag. 6

Pomenirea Sfântului Apostol Andrei
- sărbătoare legală în România

■ pag. 10

Sfinții tămăduitori au revărsat
binecuvântarea lor peste București

■ pag. 12

Centrul de presă BASILICA - cinci
ani binecuvântați de apostolat
comunicațional

■ pag. 18

Patriarhul României a fost felicitat
de ziua numelui

■ pag. 19

Conferință pastoral-misionară de
toamnă în Arhiepiscopia Bucureștilor

■ pag. 21

Simpozion comemorativ „Rugul
Aprins” la Mănăstirea Antim

■ pag. 24

Crucea Patriarhală - cea mai înaltă
distingție în Biserica Ortodoxă Română

■ pag. 27

Primiri oficiale

■ pag. 29

Activități din țară

■ pag. 34

Veșmânt ceresc la biserica română
din Malmö - Suedia

■ pag. 42

Mitropolitul Antonie pomenit în
Basarabia

■ pag. 44

Funeraliile Patriarhului Ignatie al
IV-lea Hazim al Antiohiei și Întregului
Orient

■ pag. 50

Funeraliile Patriarhului Maxim al
Bulgariei

■ pag. 52

Comisia Europeană în dialog cu
Biserica Ortodoxă

■ pag. 54

IMPORTANT PENTRU ABONAȚI

Abonamentele se pot face prin mandat poștal în contul Patriarhiei Române

RO85 RNCB 0075 0048 9503 0115 (LEI)

deschis la BCR, Sucursala sector 4,

CUI RO4430779, cu specificația: pentru abonament la *Vestitorul Ortodoxiei*.

Contravaloarea abonamentului este de 7 lei pe lună.

„Pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire“

*„S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut om.“
(Crezul ortodox)*

**Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți frați și surori în Domnul,**

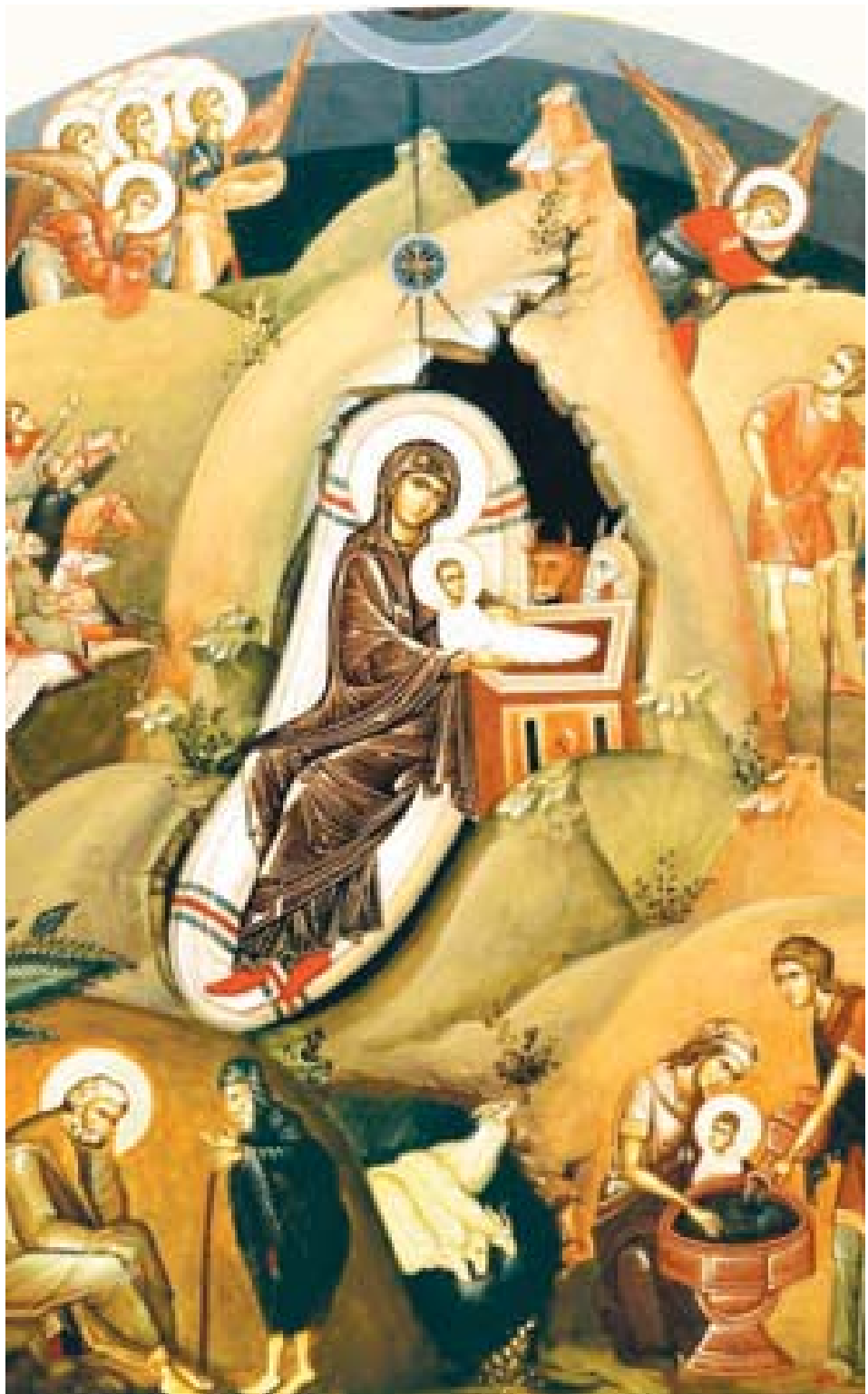
Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este mai întâi de toate sărbătoarea iubirii milostive a lui Dumnezeu pentru lume. Fiul lui Dumnezeu Cel veșnic S-a făcut Om, *pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire*, adică pentru a dărui oamenilor, păcătoși și muritori, iertarea păcatelor și viața veșnică. *„Această mântuire au căutat-o cu stăruință și au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii, care au proorocit despre harul ce avea să vină la noi“* (I Petru 1, 10).

Când Fiul lui Dumnezeu este dăruit de Tatăl pentru viața și mântuirea lumii, El nu este dăruit ca un obiect, ci ca Persoană liberă, smerită și iubitoare, deoarece Fiul Se dăruiește Tatălui prin ascultare smerită și Se dăruiește oamenilor prin iubire milostivă, vindecând orice boală și orice neputință din popor și iertând păcatele celor care se pocăiesc.

**Întruparea, scopul pentru care
Dumnezeu a făcut lumea**

Așadar, taina Crăciunului este taina iubirii milostive și smerite a lui Dumnezeu pentru oameni. Pe cât a coborât Fiul lui Dumnezeu la noi pe pământ, pe atât ne-a deschis nouă oamenilor drum ca să ne înălțăm la El, la viața cerească.

De aceea, Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Care S-a făcut Om din iubire nesfârșită față de om, este temelia și inima credinței creștine. *Această sfântă și mare lucrare mântuitoare a fost și scopul pentru*

care Dumnezeu a făcut lumea. Ea a fost prezisă de profeții lui Dumnezeu inspirați de Duhul Sfânt, iar apoi a fost văzută și mărturisită de Apostolii lui Hristos (cf. Romani 1, 2), a fost apărută și formulată ca dogmă de către Părinții Bisericii în fața ereziilor, a fost preamărită în rugăciuni și laudată în cântări de-a lungul veacurilor de către toți creștinii binecredincioși și iubitori de Dumnezeu.

Pentru Sfinții Apostoli contemplarea tainei Întrupării sau Înomenirii Fiului lui Dumnezeu este izvorul întregii teologii, al întregii vieți spirituale și al misiunii Bisericii în lume. În acest sens, Sfântul Apostol Pavel, uimit în fața iubirii milostive a lui Dumnezeu pentru lume, exclamă: „Cu adevărat mare este taina dreptei credințe: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălțat întru slavă“ (I Timotei 3, 16). Iar Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan zice: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unicul Său Fiu L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică“ (Ioan 3, 16).

Urmând credinței Sfinților Apostoli, Sfinții Părinți ai Bisericii, mari dascăli ai lumii și ierarhi, cuvioși și mărturisitori, imnografi și melozi, n-au încetat să preamărească taina iubirii nesfârșite a lui Dumnezeu pentru lume, care s-a descoperit nouă prin Iisus Hristos. În această privință, Sfântul Maxim Mărturisitorul († 662) spune că „din dor nesfârșit după oameni, Cel ce există din fire S-a făcut cu adevărat însuși cel iubit“¹, adică om.

Hristos Domnul ne-a descoperit în El însuși iubirea lui Dumnezeu pentru oameni

Cine altul poate mântui sau vindeca pe om de păcat și de moarte, decât Dumnezeu Cel fără de păcat și moarte? *Cântările ortodoxe ale Nașterii Domnului* vorbesc despre vindecarea omului de păcat prin Nașterea lui Hristos: „Pe cel după Chip și după asemănare văzându-l Iisus stricat din pricina călcării poruncii, plecând cerurile S-a pogorât și S-a sălășluit în pânțele Fecioarei, fără schimbare, ca într-Însul să înnoiască pe Adam cel stricat, care strigă: slavă arătării Tale, Izbăvitorul meu și Dumnezeu“ (Litia, stihira 4, alcătuire a lui Ioan Monahul). Iar Sfântul Grigorie de Nyssa († 395) descrie scopul Întrupării Fiului Cel veșnic al lui Dumnezeu, zicând:

„Firea noastră cea slăbănogită, într-adevăr, avea nevoie de doctor, omul căzut de istoveală aștepta pe Cel ce-i va întinde mâna, cel ce-și pierduse viața aștepta pe Dătătorul ei“².

Pe scurt, Sfinții Părinți ai Bisericii au rezumat învățătura despre scopul Întrupării Fiului lui Dumnezeu astfel: „Dumnezeu S-a făcut Om, pentru ca omul să poată deveni Dumnezeu, după har“. Sau: „Dumnezeu S-a făcut purtător de trup, pentru ca omul să poată deveni purtător al Duhului (Sfânt)“. Sau: „Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiu al Omului, pentru ca oamenii să devină fii ai lui Dumnezeu după har“. Toți oamenii care, prin credință și Botez, primesc pe Hristos ca Mântuitor al lumii devin frați și surori în Hristos, nu datorită unei înrudiri biologice, naturale, ci **prin înfierea dumnezeiască după har** (cf. Ioan 1, 12).

Așadar, de la Întruparea și Nașterea Fiului lui Dumnezeu ca Om, **iubirea Preasfintei Treimi umple inima umană a Fiului lui Dumnezeu de iubire dumnezeiască infinită și eternă pentru întreaga umanitate, iar iubirea veșnică a Tatălui față de Fiul Său Care S-a făcut Om este și iubire veșnică pentru oameni, împărtășită lor prin Duhul Sfânt.** Ca atare, întrucât Hristos Domnul ne-a descoperit în El însuși iubirea lui Dumnezeu pentru oameni, fiecare ființă umană iubită de Dumnezeu este un loc sacru al prezenței lui Hristos. „Taina omului-frate“ este, de fapt, taina iubirii lui Hristos prezent în fiecare om. „Dumnezeu - spune Sfântul Maxim Mărturisitorul - S-a făcut sărac de dragul nostru și a luat asupra Sa, prin împreunapățimire, patimile fiecăruia, și până la sfârșitul lumii pătimește mistic pururea pentru bunătatea Sa, după analogie cu pătimirea fiecăruia.“³

Sensul vieții se descoperă prin dăruirea de sine

Prezența tainică a Domnului Hristos în oamenii săraci și smeriți, „în acești frați prea mici“ ai Săi (cf. Matei 25, 37-40), se explică prin iubirea Sa milostivă și smerită pentru fiecare ființă umană. *Taina omului-frate ne descoperă de fapt că omul care ne cere ajutor este pentru noi o chemare la mântuire, dacă-l ajutăm, sau un obstacol în calea mântuirii, dacă-l neglijm.*

În acest înțeles duhovnicesc al iubirii milostive ca poartă a mântuirii omului, anul 2012 a fost consacrat în Biserica noastră drept „An omagial al Sfântului Maslu și

” *Hristos Domnul S-a născut într-o călătorie a Maicii Sale și a dreptului Iosif la Betleem, arătând prin aceasta că Dumnezeu Cel milostiv este călător în lume și colindător la casa sufletului fiecărui om, ca să cheme pe oameni în Casa Tatălui ceresc, a cărei poartă sau pridvor este Biserica, întrucât Sfintele Taine săvârșite în ea sunt arvuna vieții veșnice din Împărăția lui Dumnezeu.“*

al îngrijirii bolnavilor“. De aceea, în centrul atenției noastre pastorale și misionare s-a aflat *Taina Sfântului Maslu ca Taină a vindecării trupului de suferință și a vindecării sufletului de boala păcatului.* Mai precis, am fost chemați să aprofundăm învățătura de credință ortodoxă privitoare la *Taina Sfântului Maslu și să amplificăm ajutorarea sau îngrijirea bolnavilor, prin iubire milostivă față de cei ce suferă sufletește și trupește.*

Lucrarea aceasta a Bisericii a fost *benefică și sfințitoare* pentru mulțimea bolnavilor din unitățile medicale și din parohii. Ea a întărit comuniunea frățească, lucrarea pastorală și social-filantropică între cler și credincioșii mireni, dar și între Biserica și alte instituții. *Această lucrare trebuie continuată și în viitor, pentru că*

măinile celor care ajută pe oamenii aflați în suferință sunt măinile iubirii milostive a lui Hristos.

Iubiți credincioși și credincioase,

În timpul Postului Crăciunului, mulți dintre dumneavoastră v-ați învrednicit să vă spovediți și să vă împărtășiți cu Trupul și Sângele lui Hristos, Cel răstignit și înviat, primind astfel iubirea milostivă și sfântă a lui Hristos. De aceea, împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos trebuie să ne facă milostivi față de suferințele semenilor noștri pentru care Mântuitorul S-a născut, a pățimit, a murit și a înviat. „Vrei să cinstești Trupul Stăpânului? - spune Sfântul Ioan Gură de Aur -, nu-L disprețui, când este gol. Nu-L cinsti doar în biserică, prin haine de mătase (care acoperă Sfântul Potir, n.n.), în timp ce afară Îl lași gol, tremurând de frig. (...) Cinstește-L deci, împărțind averea ta cu cei săraci: căci lui Dumnezeu nu-I trebuie potire de aur, ci suflețe de aur.“⁴

Omul care nu se dăruiește pe sine lui Dumnezeu, prin rugăciune, și semenilor săi, prin fapte bune, sărăcește spiritual și se dezumanizează. De ce? Pentru că a pierdut sensul vieții ca dăruire de sine. **Egoismul constant produce în om împuținare și moarte a vieții spirituale, iar iubirea și dărnicia aduc vieții omului împlinire și sfințire.** Adevărul acesta este concentrat în înțelepciunea populară românească a expresiei „Dar din dar se face Rai“, adică omul milostiv primește de la Dumnezeu Cel milostiv lumină, pace și multă bucurie în suflet.

Nașterea Mântuitorului ne arată pe Dumnezeu ca fiind călător și colindător în lume

Hristos Domnul S-a născut într-o călătorie a Maicii Sale și a dreptului Iosif la Betleem, arătând prin aceasta că Dumnezeu Cel milostiv este călător în lume și colindător la casa sufletului fiecărui om, ca să cheme pe oameni în Casa Tatălui ceresc, a cărei poartă sau pridvor este Biserica, întrucât Sfintele Taine săvârșite în ea sunt arvuna vieții veșnice din Împărăția lui Dumnezeu.

Deoarece Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos ne descoperă pe iubitorul de oameni Dumnezeu ca fiind călător și colindător în lume, creștinii ortodocși români văd în colindătorii de Crăciun vestitori ai iubirii lui Dumnezeu pentru lume. Iar

preoții care poartă icoana Nașterii Domnului la casele oamenilor simbolizează pe păstorii de la Betleem, dar și pe Însuși Hristos-Domnul, Care ne aduce bucuria iubirii lui Dumnezeu pentru oameni și așteaptă ca și noi să răspundem, cu bucurie și iubire, la chemarea lui Dumnezeu.

Ca odinioară în Betleem, Hristos vine tainic astăzi la noi și prin chipurile smerite ale oamenilor fără adăpost, ale copiilor și bătrânilor abandonați, ale săracilor și bolnavilor, ale oamenilor singuri și întristați, flămânzi și neajutorați. Prin urmare, mai ales în aceste zile, să urmăm îndemnul „colindului sfânt și bun“: „Și-acum te las, fii sănătos/ Și vesel de Crăciun./ Dar nu uita, când ești voios./ Române, să fii bun“.

Să-i cuprindem în iubire frățescă și pe românii care se află dincolo de granițele României, dorindu-le ajutor de la Dumnezeu în viață și în păstrarea și cultivarea credinței ortodoxe și a spiritualității românești, cu gândul la cei dragi din țară.

Dreptmăritori creștini,

Acum, la sfârșit de an, aducem mulțumiri lui Dumnezeu pentru ajutorul dăruit nouă la zidirea Catedralei Mântuirii Neamului, care se apropie de cota zero, adică se finalizează infrastructura sau baza pe care va fi construită Biserica mare, cu hramurile „Înălțarea Domnului“ și „Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României“. În mod deosebit, mulțumim și celor prin care Dumnezeu ne-a ajutat, și anume: ierarhi, preoți, monahi și credincioși ai Bisericii noastre, care lunar trimit la Patriarhie câte o donație pe bază de chitanță, pentru construirea Catedralei noi. Între eparhiile donatoare a fost frunțașă, și anul acesta, Arhiepiscopia Bucureștilor.

Cu multă recunoștință, mulțumim autorităților centrale și locale care ne-au sprijinit financiar, înțelegând că **această Catedrală este o necesitate liturgică, dar și un simbol al credinței apostolice a poporului român și al demnității lui.**

La cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2012 spre 1 ianuarie 2013, suntem chemați să înălțăm rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu în anul 2012 și să-I cerem ajutorul Său în toată lucrarea cea bună și folositoare pe care o vom săvârși în anul nou 2013.

Amintim aici că anul viitor, 2013, a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca fiind Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena,

întrucât se împlinesc 1.700 de ani de când Sfântul Împărat Constantin cel Mare a dat Edictul de la Mediolan (Milano) din anul 313, prin care înceta persecuția împotriva creștinilor. Pentru școlile teologice din Patriarhia Română, anul 2013 este și Anul comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae, cel mai mare teolog român (1903-1993).

Dorim ca bucuria sfântă a Sărbătorilor Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, Anului Nou și Botezului Domnului să vă aducă pace și sănătate, lumină și ajutor, pentru a trăi viața ca dar al lui Dumnezeu, cultivat prin credință și fapte bune!

Tuturor vă adresăm urările tradiționale, „Sărbători fericite!“ și „La mulți ani!“.

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!“ (II Corinteni 13, 13)

Al vostru către Hristos-Domnul rugător, cu părintești binecuvântări,

† Daniel

**Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
Locțiitor al tronului Cezareei Capadociei și
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române**

Note:

- 1 Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, 5, traducere din limba greacă veche, introducere și note de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006, p. 78.
- 2 Sfântul Grigorie de Nyssa, *Marele cuvânt catehetic sau Despre învățământul religios*, VIII, *Scrieri*. Partea a doua: *Scrieri exegetice, dogmatico-polemice și morale*, traducere și note de pr. prof. dr. Teodor Bodogae, în *PSB* 30, București, 1998, p. 302.
- 3 Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogia. Cosmosul și sufletul, chipuri ale Bisericii*, introducere, traducere, note și două studii de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000, p. 45.
- 4 Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia 50 la Evanghelia după Matei*, III, *Scrieri*, Partea a treia. *Omilia la Matei*, introducere, traducere, indici și note de pr. prof. dr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, în *PSB* 23, București, 1994, p. 584.

Anul Sfântului Maslu - Scrisoare pastorală

Cu prilejul Anului omagial al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor în Patriarhia Română, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a transmis scrisoarea pastorală ce s-a citit în prima duminică din Postul Nașterii Domnului în toate bisericile ortodoxe din țară. Publicăm în cele ce urmează textul pastoralei semnat de toți ierarhii Bisericii noastre.

Preacuvioși și Precucernici Părinți; Iubiți frați și surori în Domnul,

Anul 2012 a fost proclamat de Sfântul Sinod ca *Anul omagial al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor în Patriarhia Română*, având în vedere că viața și sănătatea omului sunt daruri ale lui Dumnezeu față de care Biserica își arată mereu grija și responsabilitatea. Sfânta Evanghelie și Sfinții Părinți subliniază legătura între suflet și trup, între viața spirituală și activitatea socială a omului, între rugăciune și acțiune, între evlavie și dărnicie, între Liturghie și filantropie.

Îngrijirea bolnavilor și curățirea de păcat au fost accentuate încă din Vechiul Testament prin **îndemnul de a cerceta pe bolnavi**: „Nu te teme a cerceta pe bolnavi, că pentru aceste fapte vei câștiga iubirea” (Ecclesiastul 7, 37), și **sfatul de a recurge la știința medicilor, care este de la Dumnezeu**: „Și doctorului dă-i loc, că și pe el l-a făcut Domnul, [...] că și el se va ruga Domnului, ca să dea odihnă și sănătate spre viață” (Înțelepciunea lui Iisus Sirah 38, 12, 14), **subliniind rolul curățător și tămăduitor al untdelemnului sfințit și al ungerii bolnavu-**

lui de șapte ori cu acesta (Levitic 14, 15-17; Isaia 61, 1).

Vindecarea celor suferinzi este unul dintre **actele însoțitoare propovăduirii Mântuitorului Iisus Hristos pe acest pământ, o împlinire a profețiilor Vechiului Testament** (Isaia 53, 4). Sfântul Evanghelist Matei mărturisește că Hristos „a scos duhurile cu cuvântul și pe toți cei bolnavi i-a vindecat, ca să se îplinească ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice: «Acesta neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat»” (Matei 8, 16-17). De asemenea, tămăduirea bolnavilor **este o manifestare a puterii dumnezeiești a lui Hristos**, Care a venit în lume spre a vindeca, prin Pătimirile, Moartea și Învierea Sa, întreaga umanitate căzută în boala păcatului: „toți câți aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, punându-Și mâinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoși. Din mulți ieșeau și demoni, care strigau și ziceau: Tu ești Fiul lui Dumnezeu” (Luca 4, 40-41).

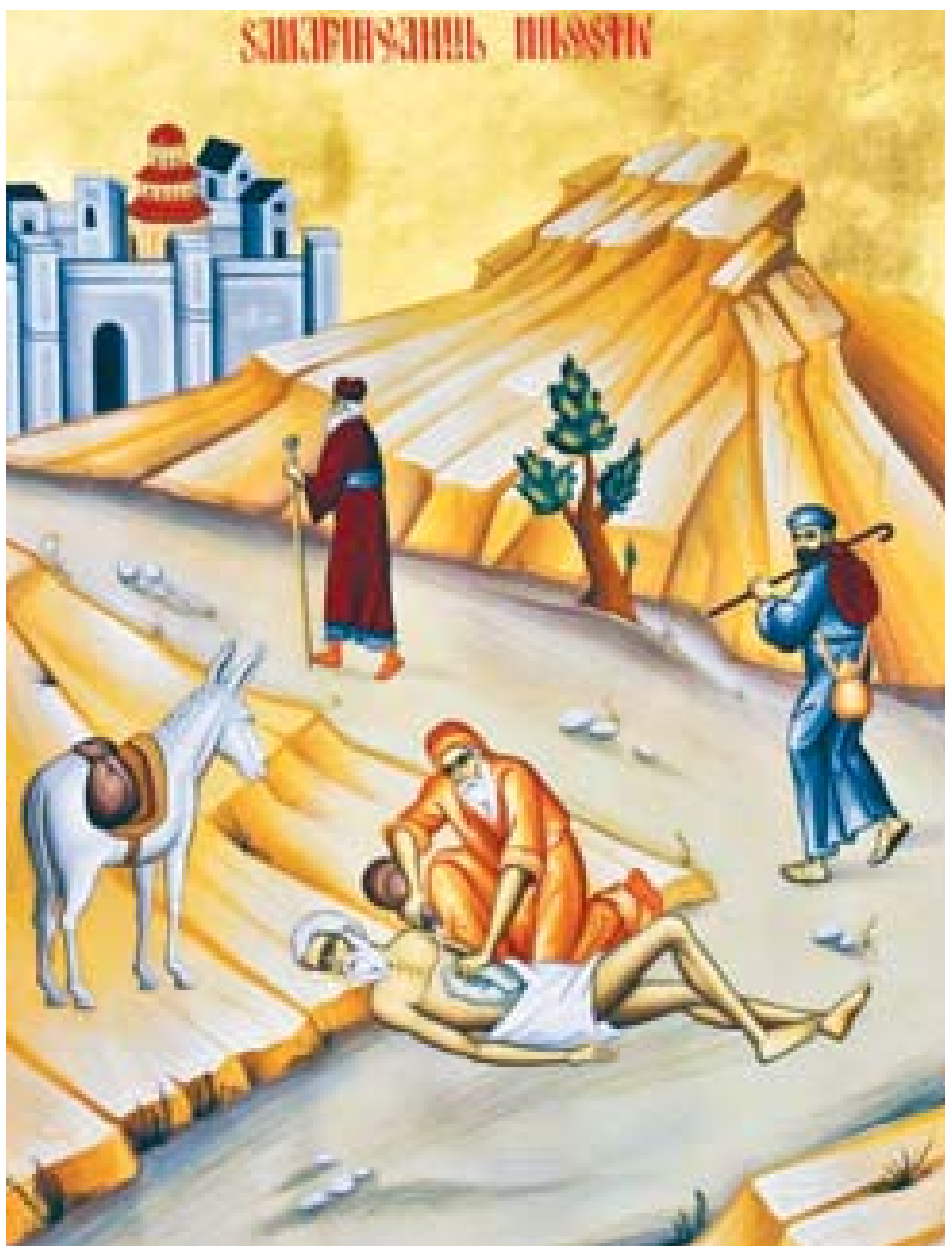
Mântuitorul Iisus Hristos a împărtășit Apostolilor Săi puterea vindecării când i-a îndemnat: „Mergând, propovăduiți, zicând: S-a apropiat Împărăția cerurilor. Tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i” (Matei 10, 7-8). **Modalitatea biblică a vindecărilor, prin pocăință și ungeri cu untdelemn**, este relatată de Sfântul Evanghelist Marcu, care spune că Apostolii propovăduiau pocăința „și scoteau mulți demoni și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau” (Marcu 6, 13). Însă **puterea vindecării sufletești, adică a iertării păcatelor, care depășește miracolul oricărei vindecări trupesti, le-a fost incredințată Apostolilor după Înviere**, când Hristos Mântuitorul le-a zis acestora: „Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și zicând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt! Cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate; și cărora le veți ține, vor fi ținute” (Ioan 20, 21-23).

Vindecarea bolnavilor sau alinarea acestora nu a fost niciodată lucrarea exclu-

sivă a puterii și ostenețelor omenești, exprimate în actul medical și social. În Taina Sfântului Maslu, prin slujirea episcopilor și a preoților, **Mântuitorul Hristos este Cel care ne vindecă în mod nevăzut**, Sfântul Apostol Petru mărturisind că „[...] noi suntem astăzi cercetați pentru facere de bine unui om bolnav, prin cine a fost el vindecat, cunoscut să vă fie vouă tuturor și la tot poporul Israel că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe Care voi L-ați răstignit, dar pe Care Dumnezeu L-a înviat din morți, întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră!” (Fapte 4, 9-10).

Întrucât **Taina Sfântului Maslu reprezintă lucrarea principală a Bisericii pentru bolnavi și suferinzi**, Sfântul Apostol Iacov îl îndrumă pe creștinul bolnav „să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și, de va fi făcut păcate, se vor ierta lui” (Iacov 5, 14-15). În acest fel, este evidențiat **scopul vindecător al Tainei Sfântului Maslu, și anume de a vindeca omul bolnav sufletește și trupest, prin mărturisirea prealabilă a păcatelor în Taina Spovedaniei și, apoi, prin primirea Sfintei Împărtășanii**, pentru desăvârșirea vindecării primite de la Mântuitorul Iisus Hristos.

Prin rugăciunile rostite la slujba Sfântului Maslu, cerem de la Hristos **tămăduirea celui care este în neputința sufletului și a trupului**¹ și să întărească toate mădularele și gândirea acestuia cu harul Tău.² Bolile nu constituie un efect exclusiv al păcatului și, prin urmare, vindecarea sufletească și cea trupestă nu pot fi separate. Când trupul se vindecă, se bucură și sufletul, iar **când sufletul se vindecă, atunci și trupul se luminează și devine o icoană a curăției sufletului**. În acest sens, părintele Dumitru Stăniloae precizează că, „în Taina Maslului, se împărtășesc credinciosului bolnav, în chip nevăzut, harul tămăduirii sau ușurarea durerii trupesti, al întăririi sufletești și al iertării de păcatele rămase după mărturisire, prin ungeri cu untdelemn sfințit, însoțită de rugăciunile

” Prin rugăciunile rostite la slujba Sfântului Maslu, cerem de la Hristos tămăduire celui care este în neputința sufletului și a trupului și să întărească toate mădularele și gândirea acestuia cu harul Tău. Bolile nu constituie un efect exclusiv al păcatului și, prin urmare, vindecarea sufletească și cea trupească nu pot fi separate. Când trupul se vindecă, se bucură și sufletul, iar când sufletul se vindecă, atunci și trupul se luminează și devine o icoană a curăției sufletului.“

preoților³.

Persoanele care au primit vindecarea trebuie să arate, așa cum îndeamnă Sfântul Vasile cel Mare, pocăință și viață nouă în Hristos și „să dea dovadă de îndreptare, prin aceea că fac roade vrednice de căință și să-și aducă aminte de Domnul, Care spune: «Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău» (Ioan 5, 14)⁴.

Unele pericope biblice, care se citesc la Taina Sfântului Maslu, precizează îndatoriri ale creștinilor vindecați sau participanți la Taina Sfântului Maslu, și anume: de a se ruga neîncetat unul pentru altul în scopul vindecării (cf. Iacob 5, 16 și cf. 1 Tes. 5, 16), de a purta (a se îngriji) de slăbiciunile celor neputincioși (cf. Romani 15, 1), de a purta sarcinile unii altora (cf. Gal. 6, 2), de a îmbărbăta pe cei slabi la

suflet și a sprijini pe cei neputincioși (cf. 1 Tes. 5, 14), de a spori în iubirea față de omul neajutorat, care pe toate le rabdă (cf. 1 Cor. 13, 7) și, nu în ultimul rând, de a da mulțumire pentru toate binefacerile primite, căci aceasta este voia lui Dumnezeu (cf. 1 Tes. 5, 18). În lumina acestor îndemnuri, creștinii trebuie să aibă mereu prezentă în suflet porunca Mântuitorului Hristos de a-i cerceta pe cei suferinzi: „bolnav am fost și M-ați cercetat“ (Matei 25, 36).

Taina Sfântului Maslu, ca lucrare sfințitoare și tămăduitoare a Bisericii, este și un act de comuniune și de responsabilizare a fiilor Bisericii față de frații lor aflați în suferință. De aceea, lucrarea Bisericii în general și a fiecăruia dintre noi pentru ajutorarea aproapelui este binefăcătoare și pentru cel ajutat, și pentru cel care ajută.

Efortul individual al fiecărui credincios

în sprijinirea bolnavilor este completat de lucrarea filantropică sau caritabilă a Bisericii, ca rod al lucrării vindecătoare, sfințitoare și mântuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos, îndreptată către fiecare om. Din acest motiv, filantropia socială a Bisericii nu trebuie despărțită de Liturgia eclezială, întrucât rugăciunea este izvor de iubire smerită și jertfelnică în și pentru comunitate.

În prezent, întrucât omul a slăbit relația sa cu Dumnezeu, este necesar să unim mai mult știința cu spiritualitatea, arta medicală cu rugăciunea, cuvântul bun cu fapta caritabilă, grija pentru sănătatea noastră, inclusiv morală, cu grija pentru sănătatea celor din jurul nostru și a celor mai departe de noi. Pentru realizarea acestui demers este nevoie și de o cooperare mai intensă a Bisericii cu diferite asociații,

fundații și organizații umanitare, în măsura în care Biserica nu-și diminuează vocația ei pastorală și sfințitoare.

Astăzi, Biserica noastră încearcă să contribuie mai mult la alinarea suferinței atât prin lucrarea ei spirituală, cât și prin lucrarea ei social-filantropică și social-medicală, inclusiv prin promovarea unei culturi medicale a populației, pentru ca oamenii să prețuiască mai mult darul sănătății, evitând bolile, și să fie recunoscători față de persoanele care îi ajută când sunt bolnavi, mai ales când ei singuri, din cauza sărăciei, nu-și pot plăti consultațiile sau medicamentele. La toate acestea se adaugă și problemele legate de neajunsurile sistemului de sănătate, care duc la creșterea suferinței și a numărului de bolnavi.

În acest context agravat de contraste și polarizări sociale, este absolut necesară cooperarea dintre Stat și Biserică, pentru a promova o viață sănătoasă în familie și în societate.

Implicarea Bisericii în asistența medicală socială este deopotrivă o vocație spirituală și o necesitate practică. În acest sens, Biserica noastră promovează atât colaborarea cu unități medicale de stat și private din România, cât și crearea de unități medicale proprii, între care se disting: Spitalul Providența din Iași, Centrul socio-medical al Fundației Sfântul Spiridon Vechi din București, Centrul de îngrijiri paliative Sfântul Ierarh Nectarie din București, inaugurat în data de 24 octombrie 2012, și Centrul de Îngrijiri Paliative din Cluj-Napoca, Centrul social-filantropic eparhial medical Sfinții Doctori fără de arginți Cosma și Damian - Galați, Centrul de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu din Turda ș.a.

De asemenea, între cele peste 710 instituții și servicii sociale și medicale organizate în cadrul unităților bisericești din Patriarhia Română, trebuie menționate cele 21 de centre medicale, cabinete medicale și stomatologice, cu servicii interne sau de ambulatoriu, cele 20 de cămine și centre multifuncționale destinate persoanelor vârstnice, cele 46 de centre de zi destinate persoanelor vârstnice, cele 22 de servicii sociale de îngrijire a vârstnicilor, dar și zeci de cantine sociale destinate asigurarea hranei zilnice, atât persoanelor care pot veni singure pentru a servi masa, cât și celor care nu se pot deplasa. Să nu omitem că tot pentru sprijinirea bolnavilor și a persoanelor vârstnice mai sunt în curs de edificare sau de a fi date în folosință un număr de 155 de instituții medicale și

social-filantropice aparținând unor unități bisericești.

Filantropia creștină însă nu se limitează doar la a dăruii săracilor și bolnavilor cele de trebuință trupului, ci izvorăște din credința însoțită de rugăciune și are ca scop sănătatea trupului și mântuirea sufletului. În acest scop, în spitalele publice și private și în unele așezăminte social-filantropice își desfășoară activitatea un număr de 265 de preoți de caritate, care săvârșesc Sfânta Liturghie și asigură asistență religioasă (liturgică și pastorală) în cele peste 240 de capele (paraclise) existente.

Iubiți fii și fiice duhovnicești în Domnul,

Cu părintească dragoste vă îndrumăm ca în fața suferinței să vă întăriți credința în Dumnezeu și iubirea lucrătoare pentru aproapele. Grija pentru părinții, soții, copiii și rudele dumneavoastră care se află în boală și neputință trebuie să fie mărturie a iubirii creștine în societate.

Viața și sănătatea sunt daruri ale lui Dumnezeu, pe care vă îndemnăm să le apărați și cultivați, spre slava lui Dumnezeu și binele oamenilor. Chiar dacă nu toți avem știința de a vindeca trupurile, putem toți alina sufletele, vesti bunătatea lui Dumnezeu și sprijini pe cel aflat în neputință, mai ales în societatea secularizată și individualistă de astăzi.

Pentru a cunoaște mai bine, în această perioadă a Postului Nașterii Domnului, toate sfintele învățături și deprinderile practice și duhovnicești acumulate pe durata acestui An al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor și pentru a ține aprinsă flacăra credinței și a dragostei de aproapele, **se vor organiza la parohii, mănăstiri, protopopiate și la centrele eparhiale colecte de bani, alimente, haine și medicamente pentru a fi distribuite tuturor celor aflați în suferință și bătrânilor bolnavi.**

Sfătuim părintește copiii și tinerii din Biserica noastră să își aducă aminte de cei neajutorați, să viziteze și să ajute oamenii singuri, bolnavi și săraci, fie acasă, fie la patul de spital sau în așezămintele sociale, prețuind și aducând alinare celor aflați în suferință și celor vârstnici.

Îndemnăm pe toți părinții protopopi să comunice, fără întârziere, centrelor eparhiale, iar centrele eparhiale Patriarhiei Române modul în care au fost organizate, la nivel local, activitățile desfășurate în

sprijinul bolnavilor și al celor vârstnici care au nevoie de ajutor în Postul Nașterii Domnului.

Ne rugăm lui Dumnezeu pentru medici și pentru ceilalți ostenitori în lucrarea de vindecare și îngrijire a bolnavilor, îi prețuim și îi îndemnăm părintește să continue și să sporească această lucrare sfântă și nobilă, spre a fi constant mâinile iubirii milostive a lui Hristos pentru oameni și apărători ai demnității umane.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Cu nădejdea că îndemnul nostru pastoral va fi o întărire în credință și o chemare la fapta cea bună în folosul celor bolnavi și vârstnici, ne rugăm Domnului Iisus Hristos, Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, să vă binecuvânteze pe toți cu darurile Sale cele bogate, spre a arăta mai ales în vremea Postului Crăciunului multă rugăciune și grijă pentru cei bolnavi, precum și milostenie față de toți cei neajutorați. În felul acesta ne vom pregăti mai bine pentru slăvitul praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, Fiul veșnic al lui Dumnezeu, Care S-a făcut Om din iubire milostivă pentru oameni și pentru mântuirea lor.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! (2 Corinteni 13, 13).

Președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române,

† Daniel

**Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
Locțiitorul tronului Cezareei Capadociei și
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române**

În continuare, semnează toți ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

1 Cf. *Rugăciunea a cincea de la Taina Sfântului Maslu*, în *Aghiasmatar*, Ed. IBM-BOR, București, 2002, pp. 157-158.

2 Cf. *Rugăciunea a șasea de la Taina Sfântului Maslu*, în *Aghiasmatar*, p. 152.

3 Pr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. III, Ed. IBM-BOR, București, 2003, p. 211.

4 Sf. Vasile cel Mare, *Regulile mari*, 45, în vol. *Scrieri*, Partea a doua, trad. prof. Iorgu Ivan, în col. PSB, vol. 18, Ed. IBM-BOR, *Asceticele*, București, 1989, pp. 299-300.

Ziua Ocrotitorului României, o sărbătoare a unității naționale și de credință

In seara zilei de marți, 27 noiembrie, în Sala „Europa Christiana” din Palatul Patriarhiei a avut loc un moment festiv consacrat celei dintâi prăznuiri a Sfântului Andrei, Ocrotitorul României, ca sărbătoare legală. Evenimentul s-a bucurat de prezența Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a Preasfințiților Ciprian Câmpineanul și Varlaam Ploieșteanul, Episcopi-vicari patriarhali, a membrilor Permanenței Consiliului Național Bisericesc, precum și a unor oficialități de stat și locale. Momentul festiv a fost deschis de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, care a evocat importanța zilei de 30 noiembrie ca sărbătoare pentru întreg neamul românesc. Cu același prilej, a fost lansat volumul „*Sfântul Apostol Andrei. Ocrotitorul României, Începătorul botezului în poporul român*”, apărut la Editura Basilica, prezentat de pr.

consilier patriarhal Nicolae Dascălu, directorul general al publicațiilor „Lumina”.

A fost prezentată medalia comemorativă realizată de Patriarhia Română la Monetăria Statului, pentru a celebra declararea zilei de 30 noiembrie ca zi de sărbătoare națională. Medalia este realizată din cupru aurit, având pe avers chipul Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României, iar pe revers stema Patriarhiei Române. Momentele principale ale evenimentului au fost însoțite de mai multe cântări psaltice închinat Apostolului celui întâi chemat, interpretate de Grupul psaltic *Tronos*, al Catedralei patriarhale.

De asemenea, Ocrotitorul României, Sfântul Apostol Andrei, a fost prăznuit într-un mod deosebit la Catedrala patriarhală vineri, 30 noiembrie, când Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Orto-

doxe Române. După slujbă, în Palatul Patriarhiei a fost marcată printr-un moment festiv sărbătorirea a cinci ani de la sfințirea locului pentru Catedrala Mântuirii Neamului. Au participat numeroși susținători ai proiectului Catedralei Mântuirii Neamului, membri ai Permanenței Consiliului Național Bisericesc și alți invitați. Momentul festiv a început cu vernisajul expoziției de fotografie „Catedrala Mântuirii Neamului”, ce cuprinde imagini din diferite etape ale construcției noii catedrale, de la punerea pietrei de temelie până acum. A urmat prezentarea filmului „*Catedrala Mântuirii Neamului - Basilica Sfântului Apostol Andrei*”, realizat de Televiziunea Patriarhiei Române TRINITAS TV. De asemenea, a avut loc lansarea volumului „*Catedrala Mântuirii Neamului - începutul împlinirilor*”, prezentat de prof. dr. Nicolae Șt. Noica, autorul volumului.

Cristian Bostan

Pomenirea Sfântului Apostol Andrei - sărbătoare legală în România

O aniversare creștinească este în primul rând o aducere aminte sau o comemorare, plină de recunoștință, a iubirii milostive a lui Dumnezeu manifestată prin persoane și evenimente în care se împlinesc aspirațiile sfinte ale unui popor.

In acest sens, ziua de astăzi constituie un prilej de bucurie sfântă și recunoștință pentru că, după multe strădanii și demersuri ale Bisericii noastre, exprimate prin cererile oficiale din anii 2008 și 2011, pe care personal le-am adresat Parlamentului, Președinției și Guvernului României, prin **Legea nr. 147 din 23 iulie 2012, adoptată de Senatul României în 23 noiembrie 2011 și de Camera Deputaților în 26 iunie 2012, iar apoi promulgată prin Decretul nr. 517/20 iulie 2012 al președintelui României, ziua de 30 noiembrie, în care se face pomenirea Sfântului Apostol Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României, a fost consacrată ca „zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează“.**

Prin acest act legislativ, votat în Camera Deputaților de 236 de deputați din cei 248 prezenți, Parlamentul României a confirmat importanța națională, spirituală, misionară și educativ-culturală a pomenirii Sfântului Apostol Andrei ca zi de sărbătoare a întregii Ortodoxii românești și a întregului popor român, consacrată de acum și ca sărbătoare legală în care nu se lucrează, așa cum serbează și alte popoare sfântul lor național, deși au primit creștinismul mult mai târziu decât poporul român.

Pe temeiul mărturiilor aflate în tradiția bisericească scrisă (Ipolit al Romei, Origen,

Eusebiu al Cezareei, *Sinaxarul Bisericii Constantinopolitane*), ca și al celor care circulă până în zilele noastre în tradiția bisericească orală, **Sfântului Apostol Andrei, cel Întâi chemat între ucenici, îi datorăm, ca popor și Biserică, predicarea Evangheliei în secolul I la strămoșii noștri dacoromani din Dobrogea și întemeierea Bisericii lui Hristos pe teritoriul României de azi, ca Biserică de origine apostolică.**

Așa se explică cinstirea deosebită a Sfântului Apostol Andrei în cultul Bisericii noastre, spiritualitatea, folclorul și cultura românească, dar și în onomastică, **peste 620.000 de români purtându-i numele.**

Pentru a sublinia după cuviință importanța pe care Sfântul Apostol Andrei o are în conștiința istorică și în viața spirituală a poporului român, după anul 1990, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a adoptat o serie de hotărâri, care consfințesc renașterea, amplificarea și consolidarea cinstirii Sfântului Apostol Andrei cel Întâi chemat și a zilei sale de pomenire, după cum urmează: **hotărârea adoptată în luna ianuarie 1994, ca Sfântul Apostol Andrei să fie înscris în calendarul nostru bisericesc cu cruce roșie, între sfinții mari ai Ortodoxiei; apoi hotărârea adoptată, la pro-**

punerea noastră, ca Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, în luna mai 1997, prin care Sfântul Apostol Andrei cel Întâi chemat a fost proclamat și înscris în calendarul bisericesc drept „Ocrotitorul României“; iar mai târziu hotărârea adoptată în luna noiembrie 2001 și Cuvântul Pastoral al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prin care ziua de 30 noiembrie, când se face pomenirea Sfântului Apostol Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României, a fost proclamată ca „Sărbătoare Națională Bisericească“.

Un moment de mare răsunset în cinstirea pe teritoriul României a Sfântului Apostol Andrei s-a petrecut în zilele de 12-19 octombrie 1996, când pământul României a fost binecuvântat cu cea dintâi revenire a Sfântului Apostol Andrei în România, la Iași și Galați, prin aducerea de la Patras (Grecia) a Cinstitului său cap.

Un alt moment plin de semnificație a fost în anul 2011, în perioada 24 octombrie - 1 noiembrie, când poporul român a fost binecuvântat, la București și în Transilvania, la Sibiu (29 octombrie) și Alba Iulia (30 octombrie), cu cea de a doua revenire a Cinstitului cap al Sfântului Apostol Andrei în România. Cu acest prilej, Apostolul

poporului nostru a fost primit ca un „dumnezeiesc folositor și izbăvitor din toate nevoile și păzitor“, chemând poporul nostru la întărirea credinței apostolice primate prin el, cu aproape două milenii în urmă.

Semn al cinstirii aduse de poporul român Sfântului Apostol Andrei este și faptul că noua Catedrală a Mântuirii Neamului poartă și hramul Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României, pe lângă hramul Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care este și Ziua Eroilor Români. Piatra de temelie și locul noii catedrale au fost sfințite de Patriarhul României împreună cu membrii Sfântului Sinod la data de 29 noiembrie 2007, în ajunul sărbătorii Sfântului Apostol Andrei (30 noiembrie). De aceea, Sfântul Apostol Andrei cel Întâi chemat se va afla în noua catedrală și va ocroti neamul românesc și printr-o părticică din sfintele sale moaște dăruite Bisericii noastre, în acest scop, de Cardinalul Christoph Schönborn, Arhiepiscopul Vienei, în data de 14 iunie 2009, cu prilejul vizitei noastre pastorale în Austria.

Cinstirea anul acesta, 2012, pentru întâia dată, de către toți românii, a zilei de 30 noiembrie, în care se face pomenirea Sfântului Apostol Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României, ca „zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează“, potrivit Legii nr. 147 din 23 iulie 2012, constituie încununarea strădaniei de peste 18 ani a Bisericii Ortodoxe Române de a așeza la locul cuvenit în conștiința istorică și spirituală a poporului nostru pe Apostolul românilor de pretutindeni și de a consacra această zi ca „sărbătoare a creștinismului românesc“, care premerge sărbătorirea la 1 Decembrie a Zilei Naționale a României, aceste două evenimente reamintindu-ne lucrarea sfântă a lui Dumnezeu pentru binecuvântarea și ocrotirea poporului român.

Cu încredințarea că statornicirea acestei zile a Sfântului Apostol Andrei ca „zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează“ va constitui, an de an, un binecuvântat prilej de afirmare a temeliei spirituale a identității și unității noastre ca popor creștin, exprimăm recunoștința și mulțumirea noastră și ne rugăm lui Dumnezeu să binecuvânteze pe toți cei care au contribuit și contribuie prin cuvânt și faptă la intensificarea cinstirii Sfântului Apostol Andrei - Ocrotitorul României și începătorul creștinării poporului român.

† Daniel
Patriarhul României

SĂRBĂTORIREA SFÂNTULUI DIMITRIE CEL NOU, OCROTITORUL BUCUREȘTILOR

Sfinții tămăduitori au revărsat binecuvântarea lor peste București

*Credința în Dumnezeu și
nădejdea în ajutorul
sfinților Săi îndeamnă an
de an poporul
binecredincios spre
cetatea Bucureștilor
pentru a aduce prinos de
rugăciune Sfântului
Dimitrie cel Nou și Sfinților
Împărați Constantin și
Elena de hramul
Catedralei patriarhale.
Anul acesta, bucuria
sărbătorii a fost sporită de
prezența Sfântului
Nectarie de la Eghina, a
cărui mână dreaptă a
binecuvântat pe toți cei
care i-au cerut ajutorul cu
credință.*

Debutul sărbătorii Sfântului Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, l-a constituit aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Nectarie în 23 octombrie de o delegație din Grecia, condusă de către Înaltpreasfințitul Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina. Oaspeții eleni au fost întâmpinați de către Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, Preasfințitul Vasile Someșanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului,

Feleacului și Clujului, și numeroși preoți și diaconi. După primirea delegației, în Salonul oficial al Aeroportului Internațional „Henri Coandă” a fost săvârșită slujba Polihroniului de către PS Ciprian Câmpineanul, care a urât apoi bun venit Înaltpreasfințitului Efrem, arătând că „sfinții se întâlnesc între ei sub chipul sfințelor moaște și îi adună pe credincioși”. La rândul său, IPS Efrem și-a exprimat bucuria de a veni la București, mărturisind totodată că „este dorința Sfântului Nectarie ca noi să fim prezenți aici în această țară”.

Procesiunea „Calea Sfinților”

A doua zi, miercuri, 24 octombrie, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Înaltpreasfințitul Efrem, a sfințit și inaugurat Centrul de îngrijiri paliative „Sfântul Nectarie” din Capitală.

După inaugurarea centrului de îngrijiri paliative, a urmat tradiționala procesiune „Calea Sfinților”, la care au participat toți preoții din protoieriiile bucureștene și din județul Ilfov, precum și un mare număr de credincioși. Procesiunea cu racla moaștelor Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou a pornit de la Catedrala patriarhală pe bulevardul Regina Maria, mergând până la baza Colinei Bucuriei, iar alaiul cu moaștele Sfinților Împărați Constantin și Elena a parcurs drumul de la Catedrala mitropolitană „Sfântul Spiridon” - Nou pe străzile Șerban Vodă și Bibescu Vodă până la baza dealului Colina Bucuriei. Cele două mulțimi s-au unit la Crucea Brâncovenească de la baza Colinei Bucuriei, pentru a se întâlni cu moaștele Sfântului Ierarh Nectarie, iar apoi, ierarhii, preoții și credincioșii au urcat spre catedrală, unde au fost întâmpinați de Preafericitul

Părinte Patriarh Daniel. Aici a fost săvârșit un Polihroniu, după care Patriarhul României a rostit cuvântul de bun venit. Părintele Patriarh s-a adresat pelerinilor prezenți: „Vocația Bisericii este aceea de a uni predica sau învățătura de credință cu rugăciunea și acțiunea pentru vindecarea bolilor și alinarea suferințelor oamenilor. Sfântul Nectarie sporește în aceste zile bucuria tuturor pelerinilor care cinstesc sfințele sale moaște alături de moaștele Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, și ale Sfinților Împărați Constantin și Elena, Ocrotitorii Catedralei patriarhale din București”.

Totodată, IPS Efrem a arătat că acea zi este una a revărsării darurilor cerești și a unei bucurii negrăite. „Îndreptăm spre toți cei prezenți urările noastre frățești de bine, rugându-ne Sfântului Nectarie, făcătorul de minuni, pe care poporul român îl cinstește în chip cu totul deosebit - cum se vede și din vizitarea sfintei sale mănăstiri din Eghina de către sute de pelerini români -, să fie întărite, prin puterea și harul Sfântului Duh, cugetarea, nădejdea și certitudinea noastră despre biruința finală, care este credința noastră ortodoxă”, a spus IPS Mitropolit Efrem.

Apoi, raclele cu moaștele Sfântului Ierarh Nectarie, ale Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou și ale Sfinților Împărați Constantin și Elena au fost așezate spre închinare sub baldachinul amenajat pe esplanada Catedralei patriarhale.

Tot miercuri, în a doua parte a zilei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel împreună cu IPS Mitropolit Efrem au sfințit Centrul social-cultural „Sfântul Ierarh Nectarie de la Eghina” din curtea Mănăstirii Radu Vodă din Capitală. Cu același prilej a fost sfințită și noua raclă în care vor sta fragmente din moaștele Sfântului Ierarh Nectarie, ce se află

deja la Mănăstirea Radu Vodă.

A doua zi, joi, 25 octombrie, pelerinii care au venit pentru a se închina la cinstitele moaște au putut participa la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala patriarhală de Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei.

În ziua de prăznuire a Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, vineri, 26 octombrie, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către IPS Efrem, înconjurat de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, pe podiumul special amenajat lângă Catedrala patriarhală. Înaltpreasfinția Sa a adresat, cu acest prilej, un cuvânt miilor de pelerini prezenți pe Colina Bucuriei, în care a subliniat că viața noastră personală trebuie să fie în acord cu cuvântul evanghelic.

Sâmbătă, 27 octombrie, Sfânta Liturghie a fost săvârșită pe scena de lângă Catedrala patriarhală de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Înaltpreasfințitul Mitropolit Efrem, bucuria slujirii fiind împărtășită de aproape toți membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. La acest eveniment au participat importante personalități de stat și locale, sute de preoți și diaconi din Arhiepiscopia Bucureștilor, dar și mii de credincioși și pelerini care au așteptat pe Dealul Patriarhiei cu răbdare pentru a se închina la sfintele moaște.

În cuvântul său de învățătură, rostit după pericopa evanghelică, Patriarhul României a vorbit credincioșilor prezenți despre viața Sfântului Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, și a Sfântului Nectarie de la Eghina. Preafericirea Sa a evidențiat faptul că cei doi mari sfinți au avut în comun dorința sfințeniei sau a unirii cu Hristos cel Unul Sfânt, dar și darul vindecării de care Mântuitorul Hristos i-a învrednicit. De asemenea, Patriarhul României a subliniat discreția lucrării lui Dumnezeu săvârșită prin sfinții Săi. După oficierea Sfintei Liturghii, IPS Mitropolit Efrem a rostit un cuvânt prin care a mulțumit Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru invitația de a vizita România și i-a dăruit Preafericirii Sale în semn de recunoștință o icoană cu chipul Sfântului Nectarie de la Eghina. La rândul său, Patriarhul României a mulțumit Înaltpreasfințitului Efrem pentru vizita în țara noastră și pentru aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Nectarie, oferind în dar Înaltpreasfinției Sale o icoană a Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, o cruce arhierescă și un engolpion.

Silviu Dascălu

Evenimente cultural-misionare

Sâmbătă seara, 27 octombrie, Aula Magna „Teoctist Patriarhul“ din Palatul Patriarhiei a găzduit etapa națională a Concursului de muzică bisericească „Lăudați pe Domnul!“ - ediția a V-a, la care au asistat și Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, Înaltpreasfințitul Efreim și numeroși ierarhi, membri ai Sfântului Sinod.

In urma deliberării, juriul a decis ca premiul I să revină Coralei „Dimitrie Suceveanu“ a Protoieriei II Capitală, care a reprezentat Mitropolia Munteniei și Dobrogei. Premiul II și III s-au cumulat, fiind acordate corurilor „Reîntregirea“ al Protoieriei Alba, din Mitropolia Ardealului, și „Prof. Dr. Vasile Petrașcu“ al Protoieriei Cluj II, reprezentând Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel i-a felicitat pe toți participanții și a adresat celor prezenți un cuvânt intitulat „*Muzica liturgică - lucrare misionară a Bisericii*“, arătând că „în muzica sacră este cântată prezența harică a lui Dumnezeu în Biserică și creație, dar și prezența Bisericii și a creației în iubirea milostivă a lui Dumnezeu“.

În ziua sărbătorii Sfântului Iachint, Mitropolitul Țării Românești, în Duminica a XXIV-a după Rusalii, la 28 octombrie, Sfânta Liturghie a fost oficiată de către IPS Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, împreună cu un sobor de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod.

Ședința solemnă a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Tot duminică, în Aula Magna „Teoctist Patriarhul“ din Palatul Patriarhiei a avut loc

ședința solemnă a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Tema întâlnirii a fost „2012 - Anul omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor în Patriarhia Română“. Cu acest prilej, a fost difuzat filmul documentar „Sfântul Maslu - Taina Vindecării“, realizat de TRINITAS TV.

În continuare, a avut loc un moment festiv dedicat aniversării a cinci ani de la înființarea Centrului de presă BASILICA al Patriarhiei Române. Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a prezentat cele mai importante activități ale componentelor Centrului de presă BASILICA.

Totodată, a fost lansat noul site al Agenției de știri BASILICA. De asemenea, Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul a prezentat cele mai recente trei DVD-uri realizate de TRINITAS TV, cele mai recente trei CD-uri realizate de Radio TRINITAS, dar și volumul „Dialoguri ortodoxe la început de mileniu: 30 de interviuri cu ierarhi ortodocși“, apărut la Editura Trinitas a Patriarhiei Române. Tot acum au fost prezentate și o serie de volume apărute la editurile Patriarhiei. În încheierea ședinței Sfântului Sinod, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vorbit despre provocările lumii contemporane cărora Biserica este chemată să le ofere răspunsuri.

Duminică seara, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și Înaltpreasfințitul Mitropolit Efreim au binecuvântat noua sală de lectură „Mitropolit Primat Atanasie Miro-

nescu“. Apoi au urmat inaugurarea și sfințirea Centrului Național pentru Formare Continuă „Dimitrie Stăniloae“ din apropierea Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București.

2014, an omagial euharistic

Luni, 29 octombrie, la Reședința patriarhală a avut loc, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Cu acest prilej, anul 2014 a fost proclamat de Sfântul Sinod ca *Anul omagial euharistic (al Sfintei Spovedanii și al Sfintei Împărtășanii)* și *Anul comemorativ al Sfinților Martiri Brâncoveni în Patriarhia Română*. De asemenea, s-a aprobat textul Pastoralii Sfântului Sinod la încheierea *Anului omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor*, care se va citi în prima duminică din Postul Nașterii Domnului (18 noiembrie) în toate bisericile și mănăstirile din Patriarhia Română.

În dimineața zilei de marți, 30 octombrie, delegația Bisericii Elene, condusă de IPS Mitropolit Efreim, cu moaștele Sfântului Ierarh Nectarie din Eghina, Vindecătorul de boli, s-a întors în Grecia.

Potrivit Biroului de presă al Patriarhiei Române, în această perioadă, peste 140.000 de pelerini s-au închinat la moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou, ale Sfântului Nectarie de la Eghina și ale Sfinților Împărați Constantin și Elena.

Sfîntirea Așezămîntului „Sfântul Nectarie“

Centrul de îngrijiri paliative „Sfântul Nectarie“ din București a fost sfințit miercuri, 24 octombrie, de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Înaltpreasfințitul Mitropolit Efrem de Ydra, Spetses și Eghina, care a adus moaștele Sfântului Nectarie de la Eghina. La slujbă au participat ierarhi ai Sfântului Sinod, autorități locale, ctitori și donatori, personalul medical al așezămîntului, preoți și credincioși.

La Centrul de îngrijiri paliative „Sfântul Nectarie“, de pe strada Iancu Căpitanu, numărul 24, București, a fost adusă cu ocazia slujbei de sfințire și a inaugurării mâna dreaptă a Sfântului Ierarh Nectarie. Centrul a fost sfințit prin ungerea cu untdelemn sfințit și stropirea cu agheasmă de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și Înaltpreasfințitul Mitropolit Efrem, înconjurați de un sobor de slujitori. La slujba de sfințire au participat și Înaltpreasfințitul Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, Înaltpreasfințitul Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, Preasfințitul Vasile Someșanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, și preoți din cadrul Centrului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor și din cadrul Administrației patriarhale.

Daruri pentru cei care au sprijinit proiectul

Cu ocazia inaugurării așezămîntului, Preafericitul Părinte Daniel a evidențiat și a premiat persoanele care au contribuit la realizarea acestui proiect. Neculai Onțanu, primarul sectorului 2, a primit o icoană pictată pe lemn cu chipul Sfântului Nectarie. *Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena“* a fost acordat domniilor lor: Livio Hürzeler, Simon Geisbuhler, Jean Hubert Lebet, reprezentanți ai Ambasadei Elveției la București, care au sprijinit proiectul, și Marinelei Ivan, director de programe din cadrul Ambasadei Elveției. *Ordinul „Sfântul Apostol Andrei - Ocrotitorul României“* a fost acordat domnului Ștefan Cliseru, directorul firmei Edilconstruct, iar *Diploma de vrednicie „Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou“* domnului Dumitru Lupuliasa. Distincția de vrednicie cu chipul Maicii Domnului a fost acordată doamnei Adrianei Căruntu, directorul centrului de îngrijiri paliative, doamnei Isabellei Hurjui și doamnei Aurora Toma. De asemenea, Patriarhul României a dăruit așezămîntului

o icoană pictată pe lemn cu chipul Sfântului Nectarie, iar credincioșilor prezenți icoane cu sfântul taumaturg. Fiecărui membru al personalului medical i-au fost oferite cartea *„Îngrijirea paliativă. Importanța consilierii furnizorilor de servicii medicale paliative“*, apărută la Editura „Cuvântul Vieții“ a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, *„Viața și Acatistul Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina“* și icoane. Pacienții, personalul medical și credincioșii s-au închinat la final la moaștele sfântului ierarh.

Centrul de îngrijiri paliative „Sfântul Nectarie“ a fost construit de către Patriarhia Română prin Arhiepiscopia Bucureștilor, în parteneriat cu Primăria sectorului 2 din Capitală, cu Ambasada Elveției și Fundația Hilfsverein Nymphenburg din Germania, în cadrul parohiei „Sfântul Pantelimon“ - Foișorul de Foc. Centrul, compus dintr-o clădire cu trei niveluri, furnizează servicii medico-sociale persoanelor aflate în stadiu terminal al unor boli incurabile. Are o capacitate de 28 de locuri în saloane spațioase, cu dotări moderne.

Marius Nedelcu

Înnoire la Biblioteca Sfântului Sinod

În luna octombrie a acestui an s-a împlinit un secol de când Palatul Sfântului Sinod de la Mănăstirea Antim - actualul sediu al Bibliotecii Sfântului Sinod - a fost inaugurat. Cu ocazia acestui moment aniversar, duminică, 28 octombrie, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel împreună cu IPS Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina, au binecuvântat noua sală de lectură și celelalte spații de depozitare ale bibliotecii, ca urmare a recentelor lucrări de renovare. La eveniment au mai participat ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, reprezentanți ai unor instituții culturale și personalități ale culturii bucureștene.

După săvârșirea slujbei de sfințire, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în semn de apreciere și binecuvântare pentru ajutorul dat la renovarea și dotarea Bibliotecii Sfântului Sinod, a acordat *Ordinul „Sanctus Stephanus Magnus“* domnului Ion Florescu, președintele consiliului de administrație al *Policolor SA*, iar bibliotecii mai multe volume lansate recent. „Dorim să exprimăm prețuirea pentru această bibliotecă renovată în ceea ce privește spațiile care scot în evidență cărțile vechi de cult expuse, alături de gra-

matele sinodale pentru întronizarea patriarhilor României și de chipurile lor. Este o clădire-simbol, fiind construită într-un timp-record pentru români, pentru că suma provenea de la Casa Bisericii, în timpul ministrului Spiru Haret, iar lucrurile s-au făcut temeinic și alert, deoarece se simțea nevoia unui sediu pentru Sfântul Sinod care era mai puțin numeros, fiind format doar din ierarhii din Țara Românească și Moldova. De asemenea, această clădire are o semnificație deosebită deoarece se află în incinta Mănăstirii Antim, ctitoria Sfântului Ierarh martir Antim Ivireanul, care a fost decapitat de turci în 1716, iar pictura de aici este unică în felul ei, fiind opera doamnei Olga Greceanu, care a dorit să facă o pictură aproape de cea bizantină, fără însă a realiza o pictură stridentă, în care sunt redată diferite personalități simbolice ale diferitelor provincii din țară, cât și unele evenimente și clădiri cu valoare de simbol“, a precizat Preafericirea Sa.

Directorul Bibliotecii Sfântului Sinod, arhim. Policarp Chițulescu, a oferit Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și Înaltpreasfințitului Mitropolit Efrem câte o gravură originală cu această clădire-sim-

bol și a prezentat albumul bilingv aniversar cu istoria palatului în text și imagini, precizând că acest moment aniversar cheamă atât la o retrospectivă asupra evenimentelor, cât și la o perspectivă pentru a oferi acestui spațiu „dimensiunea sa de sanctuar al culturii creștine românești“.

Clădirea a fost ridicată în anii 1910-1912, la inițiativa Mitropolitului primat Atanasie Mironescu, și a fost inaugurată la 10 octombrie 1912 de către Mitropolitul primat Conon Arămescu-Donici. În perioada 1959-1965, vrednicul de pomenire Patriarhul Justinian Marina a întreprins ample lucrări de reamenajare a palatului, aici fiind adăpostite Biblioteca și Cancelaria Sfântului Sinod, iar ca urmare a transferării Cancelariei Sfântului Sinod în cursul anului trecut în Palatul Patriarhiei, spațiul eliberat a fost renovat și modernizat.

Biblioteca Sfântului Sinod deține peste o sută de mii de volume, între care foarte multe cărți vechi de o valoare inestimabilă. La eveniment au participat ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, reprezentanți ai unor instituții culturale și personalități ale culturii bucureștene.

Ioan Bușagă

A fost sfințit Centrul Național „Dumitru Stăniloae”

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Efrem au sfințit duminică, 28 octombrie, Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae” din apropierea Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București, în prezența unor ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Centrul pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae” este realizat în cadrul proiectului „FORTE - Formare trainică pentru parteneriat social” și funcționează în clădirea Centrului Cultural Social „Justin Patriarhul” al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

După slujba de sfințire, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a vorbit despre importanța acestui centru: „Mulțumim lui Dumnezeu pentru că într-un timp destul de scurt s-a organizat acest centru nou, Centrul pentru formare continuă, căruia i s-a dat numele «Dumitru Stăniloae», deoarece părintele profesor a predat la Facultatea de Teologie cursuri de licență și doctorat, și considerăm că această lucrare este în spiritul testamentului părintelui Stăniloae care, spre sfârșitul vieții, a spus că, pe lângă lucrarea de teologie patristică, dogmatică și filocalică, ar fi trebuit să fi insistat mai mult asupra dimensiunii sociale a teologiei, întrucât a constatat la bătrânețe că de mare folos este ajutorarea bătrânilor, ajutorarea celor care au nevoie de un sprijin. Cu prilejul hramului Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou și prin aducerea moaștelor Sfântului Nectarie, care a avut o deosebită grijă față de săraci, față de bolnavi, față de

oamenii care erau în nevoie de ajutorul semenilor lor, iată, astăzi, am reușit să sfințim și să inaugurăm acest centru. Desigur, este o bucurie și pentru sufletul părintelui nostru Patriarhul Iustin, care a inițiat construcția acestui centru. Cinstim aici și memoria părintelui Stăniloae, și memoria Patriarhului de vrednică pomenire Iustin Moiescu, și, desigur, și a Preafericitului Părinte Patriarh Teoctist”. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a oferit apoi centrului o icoană cu chipul Mântuitorului Iisus Hristos și noile apariții editoriale de la editurile Patriarhiei Române.

Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina, a adresat un cuvânt de felicitare Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și colaboratorilor care au contribuit la organizarea Centrului pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae”: „Dorim să Vă felicităm pentru sfințirea acestui centru care, fără îndoială, îi va ajuta pe cei ce urmează aceste cursuri. Preafericirea Voastră ați acumulat o foarte frumoasă pregătire teologică, dar iată că nu neglijați nici dimensiunea socială, practică, a Bisericii. Vă doresc ca acest centru să-și îndeplinească scopul pentru care a fost construit, prin programele și cursurile care se vor desfășura aici!”

Părintele consilier patriarhal Dorel

Moțoc, secretarul general al Consiliului Director al Federației „Filantropia”, a adresat mulțumiri Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, echipei proiectului FORTE și Federației „Filantropia”: „Centrul Național pentru Formare Continuă, dezvoltat în cadrul proiectului FORTE, un proiect finanțat din fonduri europene și implementat de Federația «Filantropia» în parteneriat cu Patriarhia Română, se va adresa în primul rând angajaților Bisericii Ortodoxe Române. Este un centru în care se va lucra pentru formarea continuă atât a preoților, cât și a tuturor celorlalte categorii de lucrători din cadrul Bisericii noastre, pentru că, așa cum arată și proiectul, este pentru dezvoltarea capacității organizaționale a Bisericii. Avem deja nouă cursuri pregătite și acreditate, și mulțumim, pe această cale, și colegilor din țară, din cele nouă eparhii în cadrul cărora se derulează proiectul FORTE”.

Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae” dispune de spații pentru seminare, conferințe, colocvii, ateliere de lucru și întâlniri, spații pentru traineri și formatori, unde să își desfășoare activitatea la nivel individual și la nivel de grupuri mici, spații de birouri pentru echipa de management și pentru celelalte componente ale Federației „Filantropia”.

Alexandru Briciu

Centrul de presă BASILICA - cinci ani binecuvântați de apostolat comunicațional

Centrul de presă BASILICA al Patriarhiei Române a împlinit sâmbătă, 27 octombrie, cinci ani de activitate, timp în care și-a definit o personalitate distinctă în peisajul mediatic românesc, promovând cu consecvență un format mediatic bazat pe o consistentă tematică religioasă, dar cu o largă deschidere editorială către problemele actuale ale societății.

Înființat la 27 octombrie 2007, la inițiativa și cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Centrul de presă BASILICA și-a început activitatea având cinci unități

componente: Radio TRINITAS, Televiziunea TRINITAS TV, cotidianul „Ziarul Lumina“, săptămânalul „Lumina de Duminică“, revista lunară „Vestitorul Ortodoxiei“, Agenția de știri BASILICA și Biroul de presă. „Structura cvintuplă a centrului arată, de fapt, paradigma noastră de funcționare. Degetele de la mâini se deosebesc unele de altele, însă își coordonează unitar mișcările pentru activitățile de fiecare zi. Și cea mai sublimă mișcare a degetelor mâinii se vede în semnul de binecuvântare al sfinților slujitori. Tot așa, componentele Centrului de presă BASILICA au propria lor autonomie editorială, dar rămân

îngemănate prin slujirea lor misionară comună și își împlinesc lucrarea atunci când publicul primește, prin intermediul lor, binecuvântarea Bisericii. Ca prelungire în lume a experienței eclesiale, instituția noastră lucrează la stabilirea unor conexiuni spirituale de durată între viața liturgică și contextul social-cultural în care trăiesc oamenii din zilele noastre, într-o societate românească integrată în Europa, cu o majoritate ortodoxă covârșitoare (87% conform statisticilor)“, ne-a declarat pr. consilier patriarhal Nicolae Dascălu, directorul Centrului de presă BASILICA.

Gheorghe-Cristian Popa

Patriarhul României a fost felicitat de ziua numelui

De sărbătoarea Sfântului Daniil Sihastrul, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și-a sărbătorit onomastica. Cu această ocazie, Patriarhul României, înconjurat de ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cler și numeroși credincioși, reprezentanți ai autorităților locale și centrale, membri ai Academiei Române, profesori de teologie, a participat la slujba Te Deum-ului în Catedrala patriarhală și apoi la un moment festiv în Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei.

Cu ocazia pomenirii Sfântului Cuvios Daniil Sihastrul, unul dintre ocrotitorii paraclisului nou din Reședința patriarhală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și-a sărbătorit onomastica. Au fost înălțate rugăciuni de slavă pentru Dumnezeu și sfinții Săi, de mulțumire pentru binefacerile revărsate asupra Bisericii Ortodoxe Române, asupra Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și asupra clerului și credincioșilor români. La prânz, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel împreună cu IPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, IPS Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, PS Vincențiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, PS Ambrozie, Episcopul

Giurgiului, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Siluan, Episcopul ortodox român din Ungaria, PS Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, PS Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, PS Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, au participat la slujba *Te Deum*-ului de ziua numelui Patriarhului României. Slujba a fost săvârșită de Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, înconjurat de un sobor de slujitori, în Catedrala patriarhală. La slujba de mulțumire au participat și membri ai Cancelariei Sfântului Sinod, ai Cabinetului patriarhal, ai Administrației patriarhale, ostenitori de la Centrul eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, membri ai Academiei Române, profesori de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, reprezentanți ai autorităților locale și centrale, clerici și numeroși credincioși.

Cuvânt de felicitare din partea ierarhilor Sfântului Sinod

La sfârșitul slujbei *Te Deum*-ului și a Polihroniului, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, a rostit un mesaj de felicitare din partea ierarhilor Sfântului Sinod pentru Patriarhul României. „A rânduit Dumnezeu ca în preajma sărbătorii Nașterii Domnului Hristos să sărbătoriți numele primit în Biserică. Ați primit numele Proorocului Daniel de la care reținem fidelitatea prin credință față de poporul credincios în toate împrejurările în care s-ar afla, dar și numele Sfântului Cuvios Daniil Sisastrul care semnifică vocația rugătoare, isihastă și duhovnicească. Sunteți un teolog al profunzimilor, pe care le exprimați într-un limbaj accesibil. Predicile Preafericirii Voastre sunt deodată mistice și misionare, și ne mirăm că duminică de duminică reușiți să păstrați ritmul și prin cuvânt reușiți să vă uniți cu noi toți, cler și credincioși!“, a spus Înaltpreasfinția Sa. Arhiepiscopul Dunării de Jos a amintit în sinteză de importante realizări în Patriarhia Română, și în special de ridicarea Catedralei Mântuirii Neamului până la cota 0. Patriarhul României a mulțumit pentru cuvântul de felicitare și a exprimat mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu și nădejdea ca lucrările și activitățile începute să fie

duse la bun sfârșit spre folosul credincioșilor. „Este o mare înțelepciune când recunoaștem ajutorul și lucrarea lui Dumnezeu în viața personală și a poporului pentru tot darul cel bun venit de la Dumnezeu, Părintele luminilor. Ne rugăm ca să putem continua lucrările începute. Cea mai importantă lucrare în această perioadă este zidirea sufletelor credincioșilor prin harul Preasfintei Treimi și, deodată cu aceasta, zidirea Catedralei Mântuirii Neamului, care este o necesitate liturgică și un simbol al unității și demnității poporului român“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Moment festiv în Palatul Patriarhiei

După slujba de mulțumire din Catedrala patriarhală, în Sala „Europa Christiana“ a Palatului Patriarhiei a avut loc un moment festiv dedicat sărbătoririi zilei de nume a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Corul preoților din Protoieria Ploiești a Arhiepiscopiei Bucureștilor a susținut un mic concert de colinde tradiționale românești și cântece bisericesti. Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a rostit un cuvânt de felicitare din partea Permanenței Consiliului Național Bisericesc și a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor și a dăruit Preafericirii Sale un aranjament floral. „Preafericitul Părinte Patriarh

Daniel se inspiră din viața și lucrarea luminoasă și sfântă a marilor ierarhi și dascăli ai Bisericii Ortodoxe. Vă adresăm un cuvânt de recunoștință pentru munca desfășurată pentru propășirea Bisericii Ortodoxe Române. Se vede din lucrarea Preafericirii Voastre grija de a pregăti Biserica pentru provocările societății de mâine“, a spus PS Varlaam Ploieșteanul. În cadrul momentului festiv, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de mulțumire membrilor celor două Permanențe și a mulțumit celor care se ostenesc cu diferite slujiri și ascultări în Biserică, oamenilor de cultură și reprezentanților autorităților locale și centrale care sprijină activitatea Bisericii noastre. „Mulțumim celor care în fiecare săptămână se ostenesc pentru lucrarea misionară, social-filantropică și culturală a Bisericii. Acum, către sfârșitul anului civil, vedem că se adună foarte multe rapoarte de activitate și uneori ne întrebăm cum s-au putut realiza atât de multe lucrări. Observăm că atunci când le realizăm nu ne gândim la ceea ce facem, ci la ceea ce trebuie să mai facem!“, a spus Preafericirea Sa. La finalul momentului festiv, Patriarhul României a dăruit celor prezenți câte o iconiță cu chipul Sfântului Daniil Sisastrul, broșura cu Pastorală la Nașterea Domnului, intitulată „*Pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire*“, și tradiționalul pahar cu sampanie.

Marius Nedelcu

Conferința pastoral-misionară de toamnă în Arhiepiscopia Bucureștilor

Clericii din protopopiatele I, II și III Capitală, Ilfov Nord și Ilfov Sud, împreună cu preoții de caritate din București și Ilfov, s-au întrunit luni, 5 noiembrie, în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, în cadrul Conferinței pastoral-misionare semestriale de toamnă, desfășurată sub președinția Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

In cadrul conferinței, opt preoți au susținut referate pe tema „Îngrijirea bolnavilor și lucrarea pastoral-misionară, social-filantropică și medicală a Bisericii”. Lucrările au fost deschise de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, care a vorbit despre îngrijirea bolnavilor ca datorie spirituală și necesitate socială.

Pr. Emilian Vilcu, de la Capela „Sfântul Gheorghe” a Spitalului Clinic de Urgență Floreasca - București, a vorbit despre sănătate ca dar de la Dumnezeu și responsabilitate umană, pr. Grigore Moraru, de la parohia Tunari, Protoieria Ilfov Nord, a prezentat unul dintre aspectele cele mai dificile ale pastorației bolnavilor în stadiu terminal. Pr. Grigore Moraru a arătat că, pentru o rodnică pastorație a bolnavilor, preoții trebuie să urmeze câteva etape: 1. spunând adevărul bolnavului; 2. ascultându-l; 3. încercând să înțeleagă prin ceea ce trece. Pr. medic Vlad Toader, de la capela Universității Româno-Americane, a sur-

prins în prezentarea sa câteva aspecte legate de pastorația cadrelor medicale, pr. medic Cezar Antonio Dumitrașcu, de la Biserica „Sfintii Împărați Constantin și Elena”, Protoieria I Capitală, a vorbit despre efectele crizei economice în degradarea calității actului medical și a asistenței sanitare a populației, referindu-se în mod special la migrația medicilor, iar pr. Nectarie Florentin Antasiuc, de la parohia „Sfintii Arhangheli” - Huedin, Protoieria III Capitală, a vorbit despre responsabilitatea preotului cu privire la cercetarea bolnavilor și muribunzilor și la administrarea în timp util a Tainei Sfântului Maslu.

Părintele Viorel Olaru, de la parohia „Sfântul Prooroc Daniil”, Protoieria III Capitală, a subliniat faptul că prezența preotului capelan sau de caritate în spital este imperativă datorită abordării creștine a bolii și a suferinței, iar părintele Eduard Toma, preot capelan la Centrul școlar „Regina Elisabeta” din cadrul Protoieriei II Capitală, a vorbit despre consilierea duhovnicească pe care preotul o poate acorda pacienților pentru a depăși momentele grele de deznădejde și depresie care însoțesc suferința.

Marius Nedelcu,
Gheorghe-Cristian Popa

Îngrijirea bolnavilor - o datorie spirituală și o necesitate socială

*Cuvântul Preafericitului
Părinte Daniel, Patriarhul
Bisericii Ortodoxe
Române, la deschiderea
Conferinței pastoral-
misionare semestriale de
toamnă, luni, 5 noiembrie*

Îngrijirea celor bolnavi reprezintă nu numai o datorie morală a creștinului ca manifestare a dragostei față de aproapele, așa cum ne învață Mântuitorul Iisus Hristos în Pilda samarineanului milostiv, ci și o componentă a misiunii sociale a Bisericii.

Fiul lui Dumnezeu a venit în lume pentru a tămădui „orice boală și orice su-

ferință în popor“ (Matei 4, 23), înțelegând prin aceasta bolile sufletești și trupești ale oamenilor, El fiind *Doctorul* suprem Care a transmis această lucrare ca îndemn și poruncă apostolilor și ucenicilor Săi. Astfel, Biserica întemeiată la Cincizecime este și spațiul în care cei bolnavi găsesc vindecare, misiunea sa fiind aceea de a tămădui sau vindeca pe cei

bolnavi ca o continuare a lucrării ei liturgice.

Potrivit învățaturii Sfințelor Evanghelii și a Sfinților Părinți, *boala este fie urmarea păcatului, fie o încercare prin care Dumnezeu dorește să ne întărească în virtute și să ne apropie mai mult de El*. Nevoințele celor aflați pe patul de suferință, care își asumă această cruce, sunt comparate cu nevoințele mucenicilor și ale marilor pustnici, iar *grija arătată față de cei bolnavi este o jertfă bineplăcută lui Dumnezeu*.

În acest context, lucrarea preotului în alinarea suferinței celor bolnavi și în păstrarea sănătății sufletești și trupești a celor pe care îi păstorește este o lucrare sfântă și necesară, el fiind nu numai un doctor de suflute, ci și un împreună-lucrător cu medicul la redobândirea sănătății depline a celor pe care îi păstorește.

Această lucrare pastoral-socială a preotului este foarte necesară mai ales în societatea secularizată, individualistă și consumistă, care, din nefericire, promovează prin mass-media un mod nesănătos de viață, din care lipsesc cumpătarea, măsura, echilibrul, solidaritatea, iar omul nu mai este văzut ca o persoană creată după chipul lui Dumnezeu, ci doar ca un simplu consumator de bunuri materiale.

În aceste condiții, *viața creștină trăită după rânduilele Bisericii este nu numai un mod de a ne feri de păcat, ci și o modalitate de a preveni boala*. Rugăciunea, postul, cumpătarea și milostenia nu sunt doar obligații morale ale creștinului, ci și mijloace prin care cultivăm, cu ajutorul harului dumnezeiesc, o viață fizică și spirituală sănătoasă. Asceza creștină nu reprezintă doar lupta împotriva patimilor egoiste, ci și modul prin care trupul devine vas ales al lui Dumnezeu și templu al Duhului Sfânt (cf. 1 Corinteni 6, 19).

Când omul își pierde sănătatea, ajunge adesea într-o stare de disperare asemenea lui Adam care a pierdut Raiul, dacă nu dă bolii sale un sens spiritual. Pentru omul bolnav, sănătatea pierdută iremediabil reprezintă bunul cel mai de preț pe care și-l dorește cel mai mult. De aceea, este firesc ca el să caute refacerea sănătății. Însă lucrarea mântuitoare a lui Hristos vizează în primul rând sănătatea sufletului care este nemuritor, spre deosebire de trup care este trecător sau stricăcios. Din acest motiv, *Biserica se roagă constant pentru sănătatea și mântuirea oamenilor*. În acest sens, pastorația

celor bolnavi urmărește, pe lângă sporirea credinței în Mântuitorul Iisus Hristos - Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, și *dobândirea conștiinței că mântuirea sufletului și trăirea în comuniune cu Dumnezeu reprezintă țelul vieții omului, potrivit cuvintelor Domnului: „Căutați mai întâi Împărăția cerurilor și toate celelalte vi se vor adăuga vouă“* (Matei 6, 33).

Această lucrare pastoral-misionară se realizează de Biserică și prin așezămintele sale social-filantropice destinate celor bolnavi. Pe lângă alinarea suferinței cauzate de boală, rolul acestora este și de a refăcea sănătatea sufletească a oamenilor. Mântuitorul Iisus Hristos îi vindeca pe cei bolnavi cu trupul pentru a arăta dumnezeirea Sa, dar și pentru a vindeca sufletul lor, îndreptând viața omului păcătos pe calea sfințeniei. Hristos nu doar vindecă, pentru ca ulterior să nu se mai intereseze de cel vindecat, ci îi spune: *„De acum să nu mai păcătuiești ca să nu îți fie ție ceva mai rău!“* (Ioan 5, 14). Așadar, scopul vindecării este mai ales mântuirea omului și sfințirea vieții lui, dacă acesta folosește suferința cauzată de boală ca pe un mijloc de despățimire și de apropiere de Dumnezeu - Izvorul vieții.

Iubirea sau bunătatea manifestată față de cei bolnavi trebuie să fie răspunsul nostru la iubirea milostivă a lui Dumnezeu arătată oamenilor: *„Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este“* (Luca 6, 36).

Anul omagial al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor (2012) nu constituie doar o chemare pe care Biserica o adresează societății civile confruntate cu criza valorilor morale și a solidarității față de cei suferinzi, ci și un îndemn adresat fiecărui slujitor al Sfântului Altar de a arăta că iubirea milostivă a lui Hristos celebrată în Sfânta Liturghie trebuie mărturisită permanent prin cuvânt și faptă în lucrarea social-filantropică a Bisericii pentru oamenii bolnavi și săraci.

În Arhiepiscopia Bucureștilor funcționează în prezent 14 cabinete medicale, 4 centre medico-sociale, o clinică medicală și o farmacie socială, așezăminte în care lucrarea medicală științifică se îmbină cu lucrarea pastorală duhovnicească pentru cei bolnavi. Aceste așezăminte funcționează prin zelul misionar și efortul permanent al persoanelor angajate în activitatea socio-medicală, ca slujire a lui Hristos prin slujirea aproapelui aflat în

suferință, potrivit cuvintelor: „Bolnav am fost și M-ați cercetat“ (Matei 25, 36).

Susținerea acestor centre nu este însă o lucrare ușoară, ci necesită multă dăruire și răbdare din partea celor angajați în această misiune, date fiind multe obstacole întâlnite în desfășurarea acestor activități, ca de pildă: cadrul legislativ birocratic, blocarea liniilor de finanțare europene, incoerența politicilor de sănătate și a strategiilor la nivel național, lipsa specialiștilor, blocarea posturilor în cadrul administrațiilor locale, care reprezintă principalul partener al Bisericii, sărăcia generată de criza economică și numărul mare de solicitanți de servicii medico-sociale. La activitatea Bisericii din aceste centre socio-medicale se adaugă însă și *grija pastorală a Bisericii pentru bolnavii din parohii prin preoți slujitori și din unitățile medicale ale statului, prin preoții de caritate*.

Faptul că anumite parohii cu posibilități materiale modeste reușesc totuși să dezvolte și să susțină servicii sociale cu caracter permanent la standardele cerute de legislația în vigoare constituie un îndemn și o speranță că, prin credință, iubire milostivă și hărnicie, putem aduce la îndeplinire porunca Domnului nostru Iisus Hristos de a sluji aproapelui, având conștiința datoriei, nu a meritelor, deoarece așa cum se spune în Sfânta Evanghelie *„suntem slugi netrebnice, care am făcut ceea ce eram dator să facem“* (Luca 17, 10), știind că oamenii vor fi judecați nu numai pentru faptele rele săvârșite, ci și pentru binele pe care puteau să-l facă, dar nu l-au făcut în timpul vieții pământești.

De aceea, în prezent trebuie să intensificăm educația credincioșilor pentru păstrarea sănătății, dar și să organizăm colecte de bani, alimente, medicamente și haine pentru bolnavi și săraci mai ales în Postul Crăciunului, după cum îndeamnă *Pastorală Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române* care se va citi în prima Duminică a Postului Nașterii Domnului (18 noiembrie 2012).

Prin toate acestea devenim *măinile iubirii milostive a lui Hristos pentru cei bolnavi și săraci*, aducând speranță și bucurie acolo unde este suferință și întristare.

† Daniel
Patriarhul Bisericii
Ortodoxe Române

Simpozion comemorativ „Rugul Aprins” la Mănăstirea Antim

La Biblioteca Sfântului Sinod de la Mănăstirea Antim s-a desfășurat, în perioada 17-18 noiembrie, Simpozionul comemorativ „Rugul Aprins, mărturisire și rugăciune în duhul Ortodoxiei”. Evenimentul a fost prilejuit de împlinirea a 100 de ani de la nașterea părintelui arhimandrit Sofian Boghiu și 10 ani de la trecerea sa la Domnul, dar și a 50 de ani de la trecerea la cele veșnice a părintelui ieroschimonah Daniil Sandu Tudor. Simpozionul a fost organizat de Patriarhia Română, Arhiepiscopia Bucureștilor, Biblioteca Sfântului Sinod, Mănăstirea Antim și Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Simpozionul a fost precedat de săvârșirea unei slujbe de pomenire pentru membrii grupului „Rugul Aprins”, în biserica Mănăstirii Antim, sâmbătă, 17 noiembrie. Slujba a fost săvârșită de către Înaltpreasfințitul Serafim, Mitropolitul ortodox român al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, împreună cu Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, înconjurați de mulți clerici participanți la simpozion, precum și ieromonahi din obștea mănăstirii. La finalul slujbei de pomenire, IPS Mitropolit Serafim a vorbit credincioșilor prezenți despre rolul pe care l-au avut membrii grupului „Rugul Aprins” în revitalizarea duhovnicească a neamului românesc în timpul regimului comunist, referindu-se în mod special la părintele arhimandrit Sofian Boghiu și la părintele ieroschimonah Daniil Sandu Tudor. Lucrările simpozionului s-au desfășurat în Sala „Conon Mitropolitul” a Bibliotecii Sfântului Sinod și au fost deschise de către Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, care a transmis organizatorilor și participanților binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Preasfinția Sa a relatat publicului câteva aspecte din viața ieroschimonahului Daniil Sandu Tudor, cel care a inițiat mișcarea duhovnicească „Rugul Aprins” de la

Mănăstirea Antim, fiind înconjurat de o mulțime de intelectuali și de părinți, printre care și părintele Sofian Boghiu, părintele profesor Dumitru Stăniloae, părintele Benedict Ghiuș, părintele Adrian Făgețeanu, părintele Roman Braga, părintele arhimandrit Vasile Vasilache, care la vremea respectivă era starețul Mănăstirii Antim, marele filosof și teolog Nichifor Crainic, bizantinologul Alexandru Elian, poeții Vasile Voiculescu și Paul Sterian, compozitorul de muzică sacră Paul Constantinescu, arhitectul Constantin Joja, profesorul Alexandru Mironescu și mulți alți clerici și oameni de cultură însemnați.

În prima zi a simpozionului au prezentat referate și mărturii despre membrii „Rugului Aprins”: protos. Vicențiu Oboroceanu, starețul Mănăstirii Antim, „Mănăstirea Antim în vremea Rugului Aprins”; ierom. Elefterie Păduraru, egumenul Schitului Cărbuna - Neamț, „Amintiri despre Părintele Daniil”; istoricul Gheorghe Vasilescu, Arhiva Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, „Mănăstirea Antim și Rugul Aprins”; Adrian Nicolae Petcu, consilier CNSAS, „Rugul Aprins în documentele Securității”; arhim. Policarp Chițulescu, directorul Bibliotecii Sfântului Sinod, „Despre biblioteca și manuscrisele lui Sandu Tudor”; pr. prof. Gheorghe Holbea, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”

din București, „Teologia Sfântului Grigorie Palama și Imnul Acatist al lui Sandu Tudor“; prof. Alexandru Dimcea, pr. lect. David Pestroi, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, „Imnul Acatist, o epistemologie teologică“; arhim. Mihail Stanciu, Mănăstirea Antim, „Mărturii ale Părintelui Daniil despre Mântuitorul Iisus Hristos - Adevărul, Lumina și Viața Lumii“. De asemenea, au fost citite referatul părintelui Nicolae Bordașiu, de la Biserica „Sfântul Silvestru“ din București, „Mărturie despre Sandu Tudor“, și cel al prof. dr. Aurelia Mihailovici, „Imnul Acatist - limbă și stil“.

Duminică, 18 noiembrie, lucrările simpozionului au continuat sub președinția Preasfințitului Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal. Preasfinția Sa a evocat chipul părintelui Sofian Boghiu din

prisma experienței personale, pe care a trăit-o în prezența celui numit „Duhovnicul Bucureștilor“.

Părintele arhimandrit Timotei Aioanei, exarhul cultural al mănăstirilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, a relatat câteva amintiri din perioada studiilor, când a slujit ca ierodiacon la altarul Mănăstirii Antim, unde l-a întâlnit de multe ori pe părintele Sofian Boghiu.

Părintele profesor Constantin Coman, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, unul dintre numeroșii ucenici ai blândului duhovnic de la Mănăstirea Antim, a amintit de cele două „obști“ din jurul părintelui Sofian, obștea Mănăstirii Antim și „obștea“ fiilor duhovnicești.

Tot duminică au mai susținut referate: arhim. Veniamin Goreanu, consilier administrativ al Arhiepiscopiei Bucu-

reștilor, „Părintele Sofian - vrednic slujitor al lui Hristos“; protos. Teofan Popescu, Mănăstirea Putna, „Părintele Sofian, trăirea în duhul Ortodoxiei“; maica Mina Andrei, Mănăstirea Christiana - București, „Părintele Sofian - Duhovnicul“; Ovidiu Preotescu, pictor bisericesc, „Despre pictura Părintelui Sofian“; arhim. Mihail Stanciu, Mănăstirea Antim - București, „Pr. Sofian Boghiu - un model al păstorului de suflete“.

În cadrul simpozionului a fost vernisată și expoziția „Rugul Aprins - sub persecuția comunistă“, care a cuprins fotografii și documente despre membrii „Rugului Aprins“, precum și cărți sau manuscrise din patrimoniul Bibliotecii Sfântului Sinod care au aparținut acestora.

Gheorghe-Cristian Popa,
Cristian Bostan

Sfântul Nicolae, întâmpinat cu cântece și poezii la Palatul Patriarhiei

În Aula Mare „Teoctist Patriarhul“ a Palatului Patriarhiei a avut loc în seara zilei de miercuri, 5 decembrie, spectacolul pentru copii „Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor“, ediția a V-a. Evenimentul a reunit formații de elevi de la școli reprezentative din cele șase sectoare ale municipiului București. Cei mici au fost binecuvântați de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Sub îndrumarea profesorilor de religie și a profesorilor de muzică, copiii au recitat poezii, au cântat colinde și cântece, au pus în scenă mici piese de teatru religios, toate „în așteptarea moșului darnic“. „Programul artistic pregătit de copii din timp a cuprins piese muzicale corale, recitarea de versuri religioase și punerea în scenă a unor piese de teatru și scenete legate de Sfântul Nicolae și de apropiata sărbătoare a Nașterii Domnului. La sfârșitul fiecărei reprezentații, membrii formațiilor au primit daruri, iar la finalul spectacolului, toți copiii din aula mare au primit pachetele cu daruri“, ne-a spus părintele David Pestroiu, consilier la Sectorul Învățământ și activități cu tineretul al Arhiepiscopiei Bucureștilor. La spectacol au participat copiii implicați în proiectul „Copiii solidari în fața suferinței“, care au fost implicați în acțiuni filantropice, dar și beneficiari ai acestor manifestări ale

dragostei, copiii de la Centrul de plasament „Cireșarii 2“ din București. În total, peste 550 de copii au primit daruri. Elevii care au organizat spectacolul au fost de la Școala „Sfântul Nicolae“ din sectorul 1, Școala „Alexandru Ioan Cuza“ din sectorul 3, Școala „George Bacovia“ din sectorul 4, Școala Nr. 62 din sectorul 2, Școala Nr. 280 din sectorul 5 și Școala Nr. 117 din sectorul 6. La eveniment au participat Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care a rostit un cuvânt de binecuvântare, și preoți din cadrul Centrului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor. La final, Ion Hristodorescu, unul dintre sponsorii acestui eveniment, a primit *Diploma de onoare „Sfântul Apostol Andrei“*. Spectacolul a fost organizat de Sectorul Învățământ și activități cu tineretul al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în colaborare cu protopopiatele I, II și III din Capitală.

M. Nedelcu

Crucea Patriarhală - cea mai înaltă distincție în Biserica Ortodoxă Română

Crucea Patriarhală a fost instituită de către patriarhul Miron Cristea și înscrisă ca însemn heraldic special în Stema Patriarhiei Române, aprobată prin Legea nr. 70, votată în Senatul României la 28 martie 1928, în Adunarea Deputaților la 6 aprilie 1928 și promulgată prin Decretul Regal nr. 1.148 din 25 aprilie 1928, publicat în „Monitorul Oficial”, Partea I, nr. 96 din 3 mai 1928.

Această cruce specială - **Crucea Patriarhală** - înscrisă în Stema Patriarhiei este și parte a însemnelor acordate de Patriarh arhierilor din Biserica Ortodoxă Română: cruce și engolpion, fiind formată dintr-o cruce greacă, având cele patru brațe egale, de culoare aurie. La jumătatea celor patru brațe ale primei cruci se formează încă o cruce, în total patru crucei cu brațe egale, de mărime mijlocie. La capetele exterioare ale celor patru crucei mijlocii se formează alte 12 crucei mai mici, cu brațe egale, numărul total al crucilor mari, mijlocii și mici fiind 17, iar împreună cu crucea însăși formează 18 crucei; simbolic, cifra 1 reprezintă *unitatea*, iar cifra 8 reprezintă *infinitatea*. Multiplicarea numărului de crucei dă acestei distincții caracterul de *cruce infinită*, simbol al dinamicii vieții bisericești în *mărturisirea iubirii infinite a Preasfintei Treimi*. Acest simbol arată, de asemenea,

că posesorul acestui însemn heraldic, adică Patriarhul, este primul slujitor al comunității eparhiilor din Patriarhia Română, păstorite de ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și reprezentan-

tul acesteia în comuniunea ortodoxă universală.

Crucea Patriarhală pentru clerici și mireni este cea mai înaltă distincție care se conferă de către Patriarhul Bisericii

Ortodoxe Române, cu gramată, la propunerea ierarhilor eparhioți, clericilor și mirenilor cu o activitate meritorie îndelungată pe tărâm pastoral-misionar, administrativ-bisericesc, didactic-educativ și social-filantropic (art. 147 alin. (1) din *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*).

Crucea Patriarhală, cea mai înaltă distincție ce se acordă clericilor și mirenilor, are la bază adăugat un picior format din încă 6 cruci (2x3), simbolizând cultivarea darurilor primite la Botez și Hirotonie, prin rugăciune și dărnicie, sporind astfel lucrările misionare și pastorale, precum și sprijinirea Ortodoxiei românești din țară și din afara granițelor ei.

Crucea Patriarhală, simbol al iubirii infinite și eterne a Mântuitorului Iisus Hristos pentru Lume și ca jertfelnicie a celor ce lucrează pentru binele Bisericii, formează un scut de argint (email alb heraldic), cu unghiurile rotunjite, având în centru hrisograma, cu litere de aur, înscrisă într-un oval de culoare roșie. În limbaj heraldic, pe **Crucea Patriarhală** s-au aplicat elemente de metal (aur heraldic) pe câmp de argint (email alb heraldic), având următoarele semnificații: *Aurul heraldic* este simbolul luminii harului ceresc și al vieții spirituale a Bisericii. *Emailul alb heraldic* reprezintă culoarea albă a hainelor Patriarhului României, consacrate în tradiția Bisericii Ortodoxe Române, care simbolizează *haina albă a îngerilor vestind Învierea lui Hristos, Biruitorul morții și Mântuitorul lumii, haina albă a Sfântului Botez și haina albă a momentului tunderii în monahism. Ovalul de culoare roșie semnifică iubirea jertfelnică a lui Hristos, a slujitorilor Bisericii și a credincioșilor care ajută Biserica.*

Scutul este timbrat cu *mitra arhierescă a Patriarhului*, care simbolizează atât cununa de spini a Mântuitorului Iisus Hristos în timpul pătimirilor Sale (cf. Matei 27, 29), cât și lumina slavei Sale, după Înviere, ambele mărturisite și binevestite de arhierii Bisericii lui Hristos.

În concluzie, **Crucea Patriarhală** simbolizează **identitatea Bisericii Ortodoxe Române Autocefale înălțată la rang de Patriarhie**, în comuniune spirituală cu toate celelalte Biserici Ortodoxe din lume.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române
Cancelaria Sfântului Sinod,
Temei nr. 5462/26 iulie 2010

Recunoștință pentru binefăcători prin ordine și distincții

Biserica a cinstit în mod deosebit pe binefăcătorii ei recunoscându-le meritele pe care aceștia le-au avut atât la ctitorirea de biserici, mănăstiri, așezăminte social-culturale și filantropice, precum și la promovarea valorilor credinței ortodoxe.

În acest sens, pornind de la îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „*Preoții care-și îndeplinesc bine dregătoria să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostensec cu cuvântul și învățătura*“ (I Timotei 5, 17), încă din cele mai vechi timpuri, ierarhii au instituit ranguri, ordine și distincții bisericesti, care au fost și sunt acordate clericilor și credincioșilor pentru recompensarea morală a strădaniilor și rezultatelor activității în diferite domenii ale vieții bisericesti sau publice în sprijinul Bisericii.

În prezent, Bisericele autocefale (ex. Patriarhia Ecumenică, Patriarhia Antiohiei, Patriarhia Alexandriei, Patriarhia Ierusalimului, Patriarhia Rusă, Patriarhia Română, Patriarhia Georgiei, Arhiepiscopia Eladei, Mitropolia Cehiei și Slovaciei etc.) au instituit distincții care sunt acordate de către Întâistătătorul Bisericii respective unor personalități, clerici și mireni, care s-au evidențiat în promovarea valorilor Ortodoxiei.

În Biserica Ortodoxă Română, Patriarhul României acordă diplome de onoare, ordine și distincții patriarhale unor personalități care s-au remarcat în sprijinirea activității bisericesti, în țară și peste hotare, prin activitate excepțională

și îndelungată în plan pastoral-misionar, administrativ-bisericesc, didactic-educativ, social-filantropic, dar și al promovării dialogului interortodox, intercreștin și interreligios.

Așa cum vedem în art. 147 din *Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române*, dar și din hotărârea Sfântului Sinod nr. 389/14 martie 2008, aceste distincții se acordă atât clericilor, cât și mirenilor, de către Patriarh la propunerea ierarhilor din eparhia în care activează persoanele ale căror rezultate meritoase sunt recompensate la cel mai înalt nivel.

Pornind de la aceste realități, după ridicarea la rangul de Patriarhie a Bisericii Ortodoxe Române, patriarhul Miron Cristea a instituit cea mai înaltă distincție onorifică a Patriarhiei Române, **Crucea Patriarhală**, pentru clerici și mireni. Ulterior, fiecare patriarh a emis o ediție nouă a acestei distincții pentru a marca o nouă etapă în viața Bisericii.

Astfel, la începutul anului 2008, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, constatând că unele dintre elementele existente pe vechiul model al *Crucii Patriarhale* nu erau în deplină concordanță cu ceea ce simbolizează această înaltă distincție, a făcut unele precizări privind heraldica, culoarea, și mai ales a dat o interpretare teologică acestor elemente, dorind ca toți credincioșii să cunoască valoarea simbolică a acesteia, precum și cinstea de care se învrednicesc persoanele care o primesc.

Cunoscând valoarea acestei înalte distincții patriarhale și interpretarea ei teologică și heraldică, dorim ca tot mai mulți credincioși ai Bisericii Ortodoxe Române să se învrednicească a primi această distincție.

Arhim. Veniamin Goreanu,
consilier administrativ al
Arhiepiscopiei Bucureștilor

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a primit titlul de *cetățean de onoare* al comunei Secu

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a primit marți, 23 octombrie, titlul de cetățean de onoare din partea Consiliului local al comunei Secu, județul Dolj, localitate în care au trăit bunicii și tatăl Preafericitului Sale.

Decernarea titlului este urmarea contribuției Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române la înființarea, construirea și împodobirea lăcașului de cult din satul Smadovicioara, al comunei doljene Secu. Pe lângă *Diploma de onoare*, primarul Adrian Popa a dăruit un caiet de notițe al tatălui Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. „Ne-a fost oferit un caiet deosebit de valoros, care conține notițele tatălui meu de când era la Smadovicioara, privind construcția unei școli. Erau impresionante în acea vreme corectitudinea și minuțiozitatea cu care se recepta toată lucrarea. Încă o dată vă mulțumim, vă dorim sănătate multă și la anul, când vom veni în Oltenia în vizită canonică oficială, la împlinirea a cinci ani de la întronizarea Înalt Preasfințitului Irineu, Mitropolitul Olteniei, o să vizităm și Smadovicioara, acolo fiind și mormintele bunicii după tată“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Adrian Popa, primarul comunei Secu, a primit din partea Preafericitului Sale *Diploma de onoare „Sfântul Neagoe Basarab“*, medalia omagială emisă de Banca Națională a României, cu chipul Sfântului Voievod Neagoe Basarab, și cartea *„Sfântul Voievod Neagoe Basarab, ctitor de biserici și cultură românească“*, pentru ajutorul oferit în ridicarea lăcașului de cult din satul Smadovicioara. „Este un moment deosebit atât pentru mine, cât și pentru comunitatea de unde provin, pentru comunitatea de unde își trage obârșiile Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Preafericirea Sa este *cetățean de onoare* pentru că Preafericirea Sa a sfințit acum câțiva ani, pe atunci fiind Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, biserica din satul Secu. De asemenea, Preafericirea Sa a sfințit piatra de temelie la biserica din satul Smadovicioara, satul unde au trăit bunicii și tatăl Preafericitului Sale, ajutându-ne

foarte mult cu logistica și cu realizarea picturii“, a declarat Adrian Popa, primarul comunei doljene Secu.

În această comună sunt în prezent trei biserici, dar se dorește ca în viitorul apropiat să se mai construiască un nou lăcaș de cult, după cum a precizat părintele paroh Robert Bădan al parohiei Secu, Protoieria Craiova Nord, care a venit împreună cu primarul Adrian Popa. Din partea Preafericitului Sale, pr. paroh Robert Bădan a primit un set de sfinte vase, Sfânta Evanghelie, două cruci de binecuvântare, două rânduri de veșminte, două candelă, o cădelniță și alte cărți de cult. „Mulțumesc pentru cinstea și onoarea de a fi primit de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, iar acest moment îmi dă mai multă putere de muncă pentru ca fiecare zi să fie slujită Domnului“, a mărturisit pr. paroh Robert Bădan.

Ioan Bușagă

Membri ai organizației HEKS s-au întâlnit cu Patriarhul României

Un grup de 30 de pelerini din Elveția din cadrul Organizației de Ajutor Interbisericesc Elvețian (HEKS) a vizitat luni, 8 octombrie, Catedrala patriarhală și Palatul Patriarhiei din București. Pelerinii elvețieni, conduși de pastorul Franz Schüle, au fost primiți de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei.

Pelerinii elvețieni au vizitat în cursul săptămânii trecute biserici evanghelice din România, dar și mănăstirile ortodoxe

Voroneț, Sucevița și Moldovița din Bucovina. În ultima zi a pelerinajului au poposit la Catedrala patriarhală și în Palatul Patriarhiei, unde au fost primiți de Patriarhul României, care a rostit un cuvânt de binecuvântare, subliniind relațiile de colaborare între organizația de ajutor interbisericesc HEKS și Biserica Ortodoxă Română. „Nu uităm niciodată că noua tipografie modernă de la Iași a fost realizată cu ajutorul acestei organizații de întrajutorare creștină care se numește «Ajutor Interbisericesc Elvețian». De asemenea, dumneavoastră ca sprijinitori ai acestei organizații de întrajutorare ați contribuit foarte mult ajutând și alte eparhii ortodoxe din România și ați acordat multe burse studenților români care au studiat în Occident și în Elveția în special. Pentru toate acestea suntem foarte recunoscători și rugăm pe Bunul Dumnezeu să vă dăruiască sănătate și bucurie multă pentru că ați adus și altora bucurie”, a spus Preafericirea Sa. Pastorul Franz Schüle a mulțumit Patriarhului României pentru primire și a spus că această

vizită în România a fost deosebit de importantă pentru creștinii reformați care s-au întâlnit cu monumente ale spiritualității ortodoxe. De asemenea, a mai vorbit și despre relațiile istorice dintre Biserica Luterană din Elveția și Biserica Ortodoxă Română. „Există o legătură și o înțelegere foarte bune între Bisericile reformate și comunitățile ortodoxe românești din Elveția. Un scop al vizitei noastre în România a fost ca să vedem bunele relații care există în acest moment între noi. Vă mulțumim că ne-ați primit, că ați răpit din timpul Preafericirii Voastre și cu siguranță vom duce bucuria întâlnirii cu Patriarhul României”, a spus pastorul elvețian. La finalul întâlnirii, Patriarhul României a dăruit pastorului Franz Schüle un ghid cu lăcașuri de cult din România, o carte despre sensul pelerinajului și volumul în limba engleză „Mărturisind Adevărul în iubire”, care cuprinde perspective ortodoxe despre viață, misiune și unitate. Pelerinilor le-au fost oferite cărți și pliante.

Marius Nedelcu

Delegație germană la Palatul Patriarhiei

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a primit joi, 1 noiembrie, în Sala „Europa Christiana“ din Palatul Patriarhiei, vizita unei delegații germane din landul Bavaria, din care au făcut parte președintele Parlamentului landului Bavaria, Barbara Stamm, și Preasfințitul Sofian Brașoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului.

La întâlnire au participat și membri ai Curatorului pentru sprijinirea construirii Centrului Bisericesc Ortodox din München și alți susținători. Pe parcur-

sul acestor zile, delegația a vizitat mai multe mănăstiri din țara noastră, mergând pe urmele Sfântului Calinic de la Cernica, unul dintre ocrotitorii acestui centru eparhial. „Încercăm pe parcursul acestei vizite să avem mai multe întâlniri de lucru, să stabilim noi contacte și astfel să punem bazele unui nou sprijin nu doar pentru biserică, ci și pentru comunitatea românească de acolo, pentru că dorim să facem ceva și în domeniul social, pentru integrarea românilor care sunt în München“, a precizat Preasfințitul Sofian Brașoveanul.

În cadrul întâlnirii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a discutat cu președintele Parlamentului landului Bavaria, Barbara Stamm, subliniind importanța deosebită a proiectelor sociale pe care le desfășoară în țara noastră. „Există o legătură strânsă între noi încă de pe vremea când erați la Iași și totodată o legătură strânsă între cele două popoare, poporul român și poporul german, creată mai ales prin sașii și șvabii din Transilvania și cei din Bavaria. Sperăm ca această legătură deosebită care a luat naștere la Iași să continue și aici la București prin multe proiecte pe care le vom face împreună“, a spus președintele Parlamentului landului Bavaria, Barbara Stamm.

La rândul său, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, le-a mulțumit reprezentanților landului Bavaria pentru sprijinul permanent pe care îl arată Centrului Bisericesc Ortodox din München, asigurându-i de permanenta deschidere spre colaborare. „Suntem recunoscători Bunului Dumnezeu în primul rând, și apoi celor prin care Dumnezeu lucrează. Dorim să mulțumim doamnei Barbara Stamm și tuturor colaboratorilor săi pentru cele peste 20 de proiecte sociale pe care le-a dezvoltat în ultimii 20 de ani în România, nu numai în Moldova, ci și în alte părți ale țării. Doamna Barbara Stamm este modelul unui om politic creștin, care din funcția politică pe care o are ajută Biserica, și mai ales activitățile sociale ale Bisericii și ale comunității locale ca să simtă iubirea lui Dumnezeu în mod concret. Mulțumim tuturor pentru susținerea acestui proiect din München. Am văzut această solidaritate și ca o mare șansă pentru românii ortodocși de a coopera cu Bisericile creștine din Bavaria și de a-i integra pe români în contextul societății germane de astăzi“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Cristian Bostan

Protocol de colaborare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

La Palatul Patriarhiei a fost încheiat marți, 16 octombrie, *Protocolul de colaborare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni*. Documentul a fost semnat de Preasfințitul Părinte Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal, și doamna Natalia In-tontero, Secretar de Stat la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

Protocolul are în vedere, pe de o parte, competențele Departamentului pentru Românii de Pretutindeni în ceea ce privește elaborarea și aplicarea politicii Statului Român în domeniul relațiilor cu comunitățile românești din afara granițelor pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a românilor din diaspora; pe de

altă parte, protocolul are în vedere misiunea Patriarhiei Române, prin parohiile ortodoxe românești din afara granițelor României organizate în eparhii, de întărire a identității spirituale și culturale a românilor de pretutindeni. Între programele, proiectele și acțiunile derulate în comun de Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni menționăm: construcția, reparația, conservarea și dotarea bisericilor și bibliotecilor românilor de pretutindeni; renovarea și întreținerea muzeelor, monumentelor istorice, monumentelor de artă ale românilor de pretutindeni, precum și protejarea și revitalizarea tradițiilor și obiceiurilor românești în comunitățile din diaspora; proiecte educaționale și mani-

festări culturale în țară și străinătate destinate românilor de pretutindeni etc.

Protocolul de colaborare are ca obiective consolidarea rolului educațional al parohiilor ortodoxe române din afara granițelor țării și susținerea proiectelor promovate de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, inclusiv prin punerea la dispoziție, în măsura posibilităților, a spațiilor folosite de parohiile ortodoxe românești, în special în zonele în care nu există misiuni speciale ale României.

Protocolul de colaborare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni a fost încheiat pe o perioadă de un an de la data semnării, cu posibilitatea de prelungire printr-un act adițional.

Biroul de presă al Patriarhiei Române

Membri ai Consiliului Legislativ Palestinian au vizitat Palatul Patriarhiei

O delegație alcătuită din membri ai Consiliului Legislativ Palestinian a vizitat marți, 9 octombrie, Palatul Patriarhiei din București. Delegația a fost întâmpinată în Salonul „Sanctus Iohannes Cassianus” din Palatul Patriarhiei de Preasfințitul Părinte Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal, cu care a avut o întrevedere.

La finalul întâlnirii, Azzam N.M. Alahmad, președintele Grupului Fatah din cadrul Consiliului Legislativ Palestinian, ne-a declarat: „Suntem foarte fericiți că am putut face această vizită în România și am considerat că vizita nu poate fi completă

decât după vizitarea sediului Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, cu atât mai mult cu cât Biserica Ortodoxă Română are o prezență importantă în Palestina și un număr important de palestinieni sunt credincioși ai Bisericii Ortodoxe. De aceea, avem preocupări și probleme comune despre care trebuie să ne informăm reciproc. Biserica Ortodoxă este parte a istoriei Palestinei, deci avem multe probleme comune pe care trebuie neapărat să le rezolvăm prin intermediul colaborării și al dialogului și coordonării. L-am ascultat cu foarte mult interes pe Preasfințitul Ciprian

Cămpineanul, a fost o întâlnire foarte utilă. În mod cu totul întâmplător, printre membrii delegației care mă însoțește se află un deputat creștin ortodox care este chiar din orașul Betleem. De aceea, vă spunem încă o dată, suntem foarte fericiți de această vizită și sperăm să ținem legătura în continuare cu Biserica Ortodoxă Română”.

Toți parlamentarii membri ai delegației palestinieni au statuat de observatori la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei.

Alexandru Briciu

Sprijinul financiar pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului este legal

În legătură cu scrisoarea deschisă a Asociației Secular-Umaniste din România (ASUR), adresată primăriilor și consiliilor locale, cărora le solicită să refuze cererile Patriarhiei Române de finanțare a Catedralei Mântuirii Neamului, precizăm:

1. Solicitățile de sprijin financiar ale Patriarhiei Române pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului adresate autorităților de stat centrale și locale sunt făcute conform prevederilor legale în vigoare.

Potrivit Legii 376/2007 privind realizarea Ansamblului arhitectural „Catedrala Mântuirii Neamului”, „fondurile destinate construirii Ansamblului arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului vor fi asigurate de către Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, de către Guvernul României, în limita sumelor alocate anual cu această destinație prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, precum și de către autoritățile administrației publice locale” (art. 1, alin. 2).

De asemenea, conform Legii 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al Cultelor din România, „cultele recunoscute pot beneficia, la cerere, de sprijin material din partea statului, pentru cheltuielile privind funcționarea unităților de cult, pentru reparații și construcții noi, în raport cu numărul credincioșilor, conform ultimului recensământ, și cu nevoile reale” (art. 10, alin. 6).

2. În ceea ce privește dezinformarea repetată sistematic de ASUR că „anual 540 de milioane de euro sunt alocați de la bugetul central și cele locale pentru Culte”, precizăm că, în anul 2012, sprijinul financiar pentru construirea de noi lăcașuri de cult, consolidarea și repararea celor exis-

tente a fost de aproximativ 50 milioane de lei (aproximativ 11 milioane de euro), de aproape 50 de ori mai puțin decât suma menționată fără nici un fundament real de asociația menționată. Aceste fonduri au fost destinate sprijinirii tuturor Cultelor recunoscute din România, iar nu doar a Bisericii Ortodoxe Române.

Referitor la fondurile pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului, reamintim că acestea provin din donațiile credincioșilor făcute în toate bisericile și mănăstirile Patriarhiei Române și din contribuțiile de la bugetele de stat centrale și locale. Până în prezent, în cei doi ani de la începerea lucrărilor sunt

aproape finalizate lucrările la infrastructura Catedralei, urmând ca la începutul anului viitor să fie continuate lucrările de construcție la suprafață.

Patriarhia Română mulțumește tuturor credincioșilor donatori și reprezentanților autorităților centrale și locale pentru sprijinul financiar acordat pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului, ceea ce dovedește înțelegerea faptului că viitoarea Catedrală patriarhală este o necesitate liturgică pentru cler și mireni, fiind în același timp și un simbol al demnității poporului român majoritar religios.

Biroul de presă al Patriarhiei Române

Doi întâistătători au binecuvântat hramul Sfintei Parascheva de la Iași

Sărbătoarea Cuvioasei Parascheva de la Iași din acest an a fost încununată și de prezența a doi întâistătători, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și Preafericitul Părinte Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit primat al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, aflat în țara noastră la invitația Preafericitului Părinte Daniel. Cei doi ierarhi au săvârșit slujbe de sfințire, au vizitat instituții medicale, iar în ziua hramului Cuvioasei Parascheva au săvârșit Sfânta Liturghie, fiind înconjurați de mai mulți ierarhi români și ruși. În timpul vizitei canonice în Arhiepiscopia Iașilor, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vizitat, împreună cu Preafericitul Hristofor, și mănăstirile nemțene Agapia și Văratec.

Intâistătătorii celor două Biserici Ortodoxe au plecat spre Iași în seara zilei de 12 octombrie, pentru a participa la sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva, unde au fost întâmpinați la aeroport de Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Înaltpreasfințitul Teofan, alături de care s-au aflat mai mulți ierarhi ai

Bisericii noastre, preoți consilieri, membri ai Permanenței Consiliului eparhial, numeroși credincioși, dar și primarul municipiului Iași, Gheorghe Nichita.

Primirea oficială a Patriarhului României și a Mitropolitului primat al ținuturilor Cehiei și Slovaciei la Iași a avut loc sâmbătă dimineață la Catedrala mitropolitană, când cei doi oaspeți s-au închinat la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva și ale Sfântului Cuvios Teofil cel nebun pentru Hristos, aduse de la Mănăstirea Kitaev din Ucraina, marcând astfel și faptul că anul acesta se împlinesc 370 de ani de la desfășurarea lucrărilor Sinodului de la Iași, care a definitivat *Mărturisirea de credință* a Sfântului Petru Movilă, Mitropolitul Kievului. După cuvântul de bun-venit adresat oaspeților, IPS Mitropolit Teofan și-a exprimat recunoștința față de misiunea Preafericitului Părinte Daniel din vremea când era Mitropolit al Moldovei și Bucovinei. Patriarhul României a mulțumit Înaltpreasfințitului Teofan, subliniind bucuria de a se

afla la hramul Cuvioasei. Preafericitul Părinte Hristofor a mulțumit pentru invitația de a fi prezent în Patriarhia Română, dar mai ales la ziua praznuirii Sfintei Cuvioase Parascheva.

Vizite și sfințiri

Imediat după primirea oficială, sâmbătă, 13 octombrie, cei doi întâistătători, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, au sfințit Policlinica „Providența” din Iași. După slujba sfințirii, delegația oficială a vizitat Casa „Diaconia”, recondiționată între anii 2003 și 2006, unde se află și Fundația „Solidaritate și Speranță”. Biserica „Sfântul Sava” din apropiere - paraclisul Institutului social caritativ „Diaconia”, a fost vizitată, de asemenea, sâmbătă, 13 octombrie, de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Apoi Preafericirea Sa împreună cu Preafericitul Hristofor, IPS Mitropolit Teofan și IPS Antonie, Arhiepiscop de Borispol, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, au sfințit

Biserica „Intrarea Domnului în Ierusalim” - Flora, din Iași.

După-amiaza zilei de sâmbătă a fost dedicată Spitalului „Providența”, prima și singura unitate medicală de acest gen din Patriarhia Română. Ierarhii au mers prin saloane, binecuvântând bolnavii, cărora le-au oferit iconițe și câte un cuvânt de încurajare.

Unitatea spitalicească a fost înființată în anul 1998, la inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, pe atunci Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, lucrarea socială fiind continuată în prezent de către IPS Mitropolit Teofan.

150.000 de pelerini la racla Sfintei Parascheva

Slujba din ziua de prăznuire a Sfintei Cuvioase Parascheva la care au fost prezenți, ca în fiecare an, numeroși credincioși, precum și reprezentanți ai autorităților locale și centrale, a fost săvârșită în fața Catedralei mitropolitane de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Preafericitul Părinte Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit primat al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, alături de care au slujit 20 de ierarhi români și ruși și un impresionant sobor de preoți și diaconi. În cuvântul de învățătură rostit în cadrul Sfintei Liturghii, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a tâlcuit pericopa evanghelică din Duminica a XXI-a după Rusalii, în care Mântuitorul vorbește despre Pilda semănătorului, și a subliniat principalele virtuți ale Sfintei Cuvioase Parascheva.

Preafericitul Hristofor și-a exprimat în cuvântul său aprecierea față de statornicia în credință a românilor, iar Înaltpreasfințitul Antonie, Arhiepiscop de Borispol, care a citit mesajul Preafericitului Kiril, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, a precizat că la Iași a simțit unitatea Ortodoxiei.

IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a spus că nu există o altă cale de a-I mulțumi lui Dumnezeu pentru darurile pe care ni le-a dat, decât prin rugăciunile noastre, prin respectul nostru, prin dragostea noastră.

În final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vorbit despre evlavia credincioșilor față de Sfânta Parascheva de la Iași, în cinstea căreia s-au ridicat biserici în toată lumea: „Dumnezeu își arată iubirea prin sfinții Săi. În București se află 18 biserici cu hramul Sfintei Cuvioase Parascheva, iar în toată țara sunt peste 400 de biserici. Avem biserici, de asemenea, în diaspora

românească, dar trebuie să ne gândim că și în alte țări, unde moaștele sale au stat sute de ani, sunt multe biserici închinare ei. Pretutindeni, în zonele pe unde au stat moaștele Sfintei Parascheva, credincioșii au o deosebită evlavie la ea”. Evlavia s-a simțit în toate zilele pelerinajului de la Iași, estimându-se că aproximativ 150.000 de pelerini s-au închinat moaștelor Sfintei Parascheva și ale Sfântului Cuvios Teofil cel nebun pentru Hristos.

După Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, i-a oferit primarului municipiului Iași, Gheorghe Nichita, *Ordinul „Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României”* pentru mireni. Distincția i-a fost acordată în semn de recunoștință pentru implicarea în organizarea hramului Sfintei Parascheva, Ocrotitoarea Moldovei.

Oaspeți de seamă la Agapia și Văratec

În seara zilei de duminică, 14 octombrie, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Preafericitul Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit primat al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, însoțiți de Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și de Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, au vizitat mănăstirile Agapia și Văratec.

Delegația de ierarhi a făcut un prim popas la Mănăstirea Agapia, unde a fost întâmpinată de Preasfințitul Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, de maica stareță Olimpiada Chiriac și soborul de maici, precum și de elevele Seminarului Teologic „Sfânta Cuvioasă Parascheva”. În biserica mănăstirii a fost săvârșit un *Te Deum*, după care maica stareță a prezentat pe scurt trecutul mănăstirii și lucrările de consolidare și modernizare ce s-au făcut în ultima perioadă, precum și grija pe care Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a avut-o față de mănăstire în timpul în care era Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

La rândul său, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a vorbit despre rolul misionar al acestei mănăstiri-simbol, dar și al seminarului teologic pentru fete de la această mănăstire. De asemenea, Preafericirea Sa a subliniat rolul misionar pe care îl au așezămintele monahale, iar la final a dăruit mănăstirii cărți de cult, dar și obiecte liturgice, primind ca dar din partea obștii monahale de aici lucruri realizate în ate-

lierele așezământului monahal.

De la Mănăstirea Agapia, delegația a mers la Mănăstirea Văratec. Și aici, soborul maicilor și mai mulți localnici i-au întâmpinat pe ierarhi cu lumânări aprinse și cu flori, primind binecuvântare arhierescă. După *Te Deum*-ul din biserica mănăstirii, maica stareță, stavrofora Iosefina Giosanu, a prezentat mănăstirea și trecutul său istoric, precum și rolul său, mulțumind celor doi întâistătători pentru popasul făcut în mijlocul obștii mănăstirii, cunoscută și cu numele de Grădina Maicii Domnului și a Cuviosului Iosif de la Văratec. Patriarhul României și-a exprimat aprecierea față de activitatea social-filantropică din cadrul așezământului monahal și a amintit că Preafericitul Părinte Hristofor se află aici pentru prima dată în calitate de Întâistătător al ținuturilor Cehiei și Slovaciei. A urmat apoi cuvântul Preafericitului Mitropolit primat Hristofor, care a apreciat monahismul din România și a amintit legăturile dintre Mănăstirea Văratec și prima mănăstire ortodoxă moldo-moravă, înființată cu peste 20 de ani în urmă cu ajutorul Arhiepiscopiei Iașilor, care a trimis opt maici de la Mănăstirea Văratec. „M-am gândit la greci, m-am gândit la ruși să ne trimită maici, dar nici nu ne-au trimis, nici răspuns nu ne-au oferit. Doar Mitropolitul Daniel de atunci a înțeles situația și împreună cu vrednica de pomenire maica Nazaria au pregătit primele maici care trebuiau să vină. La noi era pustiu, nu erau nici călugări, nici maici”, a mai arătat Preafericitul Hristofor.

A doua zi, luni, 15 octombrie, slujba Sfintei Liturghii a fost oficiată în biserica Mănăstirii Văratec de Preafericitul Mitropolit primat Hristofor, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La final, Preafericirea Sa și-a exprimat emoțiile simțite în timpul slujbei săvârșite în această mănăstire și a dăruit bisericii Mănăstirii Văratec două sfeșnice și iconițe pentru obștea de maici.

Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a răspuns cu bucurie la aprecierile și mulțumirile Mitropolitului primat Hristofor, adresându-i invitația de a face în viitor o nouă vizită în Moldova.

Apoi, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, Preafericitul Mitropolit primat Hristofor, IPS Mitropolit Teofan și PS Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul împreună cu preoții și stareții prezenți din zona Neamțului au vizitat Așezământul social-filantropic „Cuvioasa Nazaria” din apropierea mănăstirii, care va fi dat în curând în folosință.

Narcisa-Elena Balaban

Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României, sărbătorit la Galați

Evenimentele organizate de Arhiepiscopia Dunării de Jos cu prilejul sărbătorii Sfântului Andrei, Ocrotitorul României, au culminat vineri, 30 noiembrie, în ziua de cinstire a Apostolului care de 20 de ani ocrotește orașul-reședință și eparhia, cu săvârșirea Sfintei Liturghii arhieresti în Catedrala arhiepiscopală din Galați.

Ziaua liturgică de cinstire a Sfântului Apostol Andrei a început prin săvârșirea slujbei Privegherii, la Catedrala arhiepiscopală, joi seara. În aceeași seară a avut loc și tradiționalul concert de muzică bisericească „Toată suflarea să laude pe Domnul“, în cadrul căruia școlile teologice din țară au fost reprezentate de coruri care au interpretat cântări bisericești, colinde și cântece din repertoriul tradițional românesc. Evenimentul, aflat la cea de-a XI-a ediție, a avut loc la Teatrul Muzical „Nae Leonard“ din Galați și a inclus și vernisarea expoziției „Icoana, chipul omului îndumnezeit“.

Vineri, 30 noiembrie, în ziua cinstirii Sfântului Apostol Andrei, Sfânta Liturghie a fost săvârșită în Catedrala arhiepiscopală din Galați de un ales sobor de arhieriei, preoți și diaconi, din care au făcut parte IPS Dionisie, Mitropolit de Corint, IPS Petru, Mitropolitul Basarabiei și Exarhul Plaiurilor, IPS Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, PS Corneliu, Episcopul Hușilor, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, și PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. În perioada

27 noiembrie - 1 decembrie, mii de credincioși români s-au putut închina moaștelor Sfântului Apostol Andrei, aflate în patrimoniul spiritual al Eparhiei Dunării de Jos, așezate într-un baldachin amenajat pe esplanada Catedralei arhiepiscopale alături de moaștele Sfântului Cuvios Patapie și ale Sfântului Ierarh Luca al Crimeii. Moaștele Sfântului Cuvios Patapie au fost aduse la Galați, cu binecuvântarea Preafericitului Ieronim al II-lea, Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade, și a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei, de o delegație condusă de IPS Dionisie, Mitropolitul Corintului, în timp ce moaștele Sfântului Ierarh

Luca al Crimeii au fost aduse, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, de părintele Gheorghe Oprea, slujitor la Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena“ a Institutului Național de Endocrinologie „C.I. Parhon“ din București.

La finele Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian a citit mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel transmis cu prilejul manifestărilor de la Galați. IPS Dionisie, Mitropolit de Corint, a transmis credincioșilor de la Dunărea de Jos binecuvântarea Preafericitului Ieronim al II-lea, Arhiepiscop al Atenei și Întâistătătorul întregii Elade, și a Sfântului

Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei și și-a exprimat bucuria de a se afla în țara noastră. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a rostit un cuvânt de învățătură în care a tâlcuit înțelesurile duhovnicești ale numelui Sfântului Apostol Andrei și a explicat semnificația crucii în formă de X pe care a fost răstignit.

Daruri, ordine și distincții

După Sfânta Liturghie, Arhiepiscopul Dunării de Jos a oferit Mitropolitului

de Corint, în semn de aleasă prețuire și cinstire, o icoană-triptic cu Sfântul Apostol Andrei, Sfântul Cuvios Patapie și Sfântul Ierarh Luca al Crimeii. Înaltpreasfințitul Părinte Casian a conferit, apoi, generalului-locotenent Dan Ghica-Radu, locțiitorul șefului Statului-Major General, *Distincția eparhială „Vrednicia Andreiană”*, pentru deosebita contribuție adusă la promovarea dreptei credințe și la cooperarea dintre Biserică și Armată. De asemenea, trei dintre cei mai

merituoși elevi și studenți din eparhie au fost distinși cu „*Vrednicia Andreiană pentru tineri*”.

Înaltpreasfințitul Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, a vorbit despre semnificația cinstirii Sfântului Apostol Andrei la Galați în ziua sa de prăznuire.

Înaltpreasfințitul Mitropolit Dionisie de Corint s-a declarat impresionat de evlavia și statornicia în credință a românilor.

Alexandru Briciu

Mesajul Patriarhului României adresat cu prilejul organizării în Arhiepiscopia Dunării de Jos a manifestărilor spirituale dedicate Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul municipiului Galați și al Arhiepiscopiei Dunării de Jos (27-30 noiembrie 2012)

Cinstirea comună a sfinților întărește unitatea Bisericii

Z iua de 30 noiembrie are o semnificație deosebită pentru Biserica Ortodoxă Română, care își sărbătorește ocrotitorul spiritual, pe *Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României*, această zi fiind proclamată și cinstită drept *Sărbătoare bisericească națională a României*, din anul 2001, prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Anul acesta, după multe eforturi și demersuri ale Bisericii noastre, prin *Legea nr. 147 din 23 iulie 2012, adoptată de Senatul României în 23 noiembrie 2011 și de Camera Deputaților în 26 iunie 2012, iar apoi promulgată prin Decretul nr. 517/20 iulie 2012 al președintelui României, ziua de 30 noiembrie, când se face pomenirea Sfântului Apostol Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României, a fost consacrată ca „zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează”.*

Prin acest act legislativ, Parlamentul României a confirmat **importanța națională, spirituală, misionară și educațiv-culturală a pomenirii Sfântului Apostol Andrei, ca zi de sărbătoare.**

Astfel, la 30 noiembrie, în fiecare an, cu o zi înainte de *Ziua națională politică a României*, de la 1 decembrie, poporul român pomenește în mod solemn

pe cel căruia îi datorează formarea sa ca popor creștin, adică pe Sfântul Apostol Andrei.

Pe temeiul mărturiilor aflate în tradiția bisericească scrisă (Ipolit al Romei, Origen, Eusebiu al Cezareei, *Sinaxarul Bisericii Constantinopolitane*) ca și al celor care circulă până în zilele noastre în tradiția bisericească orală, **Sfântului Apostol Andrei cel Întâi chemat între ucenici îi datorăm, ca popor și Biserică, predicarea Evangheliei în secolul I la strămoșii noștri daco-romani din Dobrogea și întemeierea Bisericii lui Hristos pe teritoriul României de azi ca Biserică de origine apostolică.**

Pomenirea Sfântului Apostol Andrei este nu numai o sărbătoare solemnă, legală, pentru Arhiepiscopia Dunării de Jos, ci și o sărbătoare de suflet, deoarece **Sfântul Apostol Andrei este și ocrotitorul spiritual al municipiului Galați și al Eparhiei Dunării de Jos.**

Remarcăm și în acest an programul foarte bogat pe care l-ați pregătit și care cuprinde frumoase manifestări misionare, educaționale, culturale și filantropice ale Arhiepiscopiei Dunării de Jos.

Toate aceste manifestări sunt încununate anul acesta de binecuvântarea și bucuria duhovnicească deosebită pe care Duhul Sfânt, pentru rugăciunile *Sfântului*

Apostol Andrei, le dăruiește prin **venirea din Grecia la Galați a moaștelor Sfântului Cuvios Patapie și ale Sfântului Ierarh Luca, delegația greacă fiind condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Dionisie al Corintului.**

Cu prilejul sărbătorii Sfântului Apostol Andrei, când *Arhiepiscopia Dunării de Jos și municipiul Galați sărbătorește împlinirea a 20 de ani de când se află sub ocrotirea și binecuvântarea Sfântului Apostol Andrei*, Vă adresăm, Înaltpreasfinția Voastră, alese urări de sănătate, pace, bucurie și ajutor mult de la Dumnezeu în activitatea pastorală și misionară, națională și internațională pe care o desfășurați cu multă dăruire și entuziasm.

Totodată, salutăm cu aleasă prețuire pe distinșii invitați din Grecia și pe toți participanții la această mare sărbătoare a Arhiepiscopiei Dunării de Jos, ierarhi, clerici și credincioși pelerini.

Hristos-Domnul, pentru rugăciunile Sfântului Apostol Andrei, să Vă dăruiască bucuria care rodește din comuniunea sfinților și din unitatea de credință în Biserică!

Cu părintească binecuvântare și frățească dragoste în Hristos,

† Daniel
Patriarhul României

Sfântul Apostol Andrei și Sfântul Ierarh Andrei Șaguna sărbătorii la Sibiu

Sărbătoarea Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României, și a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, a fost prăznuită în mod deosebit la Catedrala mitropolitană din Sibiu.

Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, a fost prăznuit împreună cu Sfântul Apostol Andrei, cu multă evlavie de credincioșii ardeleni, prin slujba Privegherii dinaintea praznicului, dar și printr-o procesiune cu moaștele ierarhului ocrotitor în centrul istoric al Sibiului.

În ziua hramului, sute de credincioși au poposit preț de câteva ore la Catedrala mitropolitană din Sibiu, unde s-au închinat moaștelor primului mitropolit al Ardealului și ocrotitor al lăcașului de cult și s-au rugat la Sfânta Liturghie săvârșită de un sobor de arhieriei din țară și din străinătate. Răspunsurile liturgice au fost date de corul facultății sibiene, condus de pr. lect. univ. dr. Sorin Dobre. Cuvântul de învățătură de la Sfânta Liturghie a fost rostit de IPS Irineu, Mitropolitul Olteniei, care a subliniat mesajul textelor biblice lecturate în cadrul slujbei. După Sfânta Liturghie, IPS Mitropolit Laurențiu a mulțumit ierarhilor, preoților și tuturor cre-

dincioșilor participanți la marea sărbătoare de la Sibiu. Mitropolitul Ardealului i-a oferit Înaltpreasfințitului Mitropolit Irineu o icoană a Sfântului Andrei Șaguna, ca semn de prețuire, iar Preasfințitul Ioan al Mitropoliei de Varna și Velikopreslavsk - Bulgaria a primit din partea Înaltpreasfințitului Mitropolit Laurențiu distincția „Crucea Șaguniană” pentru clerici și o icoană a Sfântului Andrei Șaguna. Ierarhul bulgar a transmis mesajul IPS Kiril, Mitropolitul de Varna și Velikopreslavsk.

Ceilalți ierarhi prezenți au primit de asemenea icoane ale ocrotitorului catedralei din Sibiu. La final, a avut loc ceremonia prin care s-a oferit *Ordinul „Sfântul Ierarh Andrei Șaguna”* președintelui Consiliului Județean Sibiu, Ioan Cindrea, prefectului Ovidiu Sitterli, generalului Ghiță Bârsan, rectorul Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din oraș, și omului de afaceri Ilie Carabulea.

Ștefan Mărculeț

Sobor de arhieriei la Peștera Sfântului Apostol Andrei

Aproximativ 25.000 de credincioși au participat vineri, 30 noiembrie, la Sfânta Liturghie săvârșită la Mănăstirea Peștera Sfântului Apostol Andrei din localitatea constănțeană Ion Corvin, informează Biroul de comunicare al Arhiepiscopiei Tomisului.

Slujba a fost oficiată de un sobor de 11 ierarhi din Grecia, Bulgaria și România care au răspuns invitației IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, de a

veni la peștera unde Apostolul Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României, a poposit în călătoria sa misionară prin Scythia Minor. Alături de ierarhi au slujit și circa 100 de preoți și diaconi din Arhiepiscopia Tomisului și din alte eparhii.

Cu acest prilej, credincioșii s-au putut închina la moaștele Sfântului Apostol Andrei și la cele ale Sfântului Apostol Iacob, ruda Domnului (aduse din Grecia).

Momente aniversare în Arhiepiscopia Râmnicului

Arhiepiscopia Râmnicului a serbat marți, 13 noiembrie, trei ani de la acreditarea noului statut administrativ, cea de a 98-a aniversare a Înaltpreasfințitului Gherasim, Arhiepiscopul Râmnicului, și ridicarea sa la demnitatea de Arhiepiscop, și trei ani de slujire arhierescă pentru Preasfințitul Emilian Lovișteanul.

Manifestările prilejuate de sărbătoarea Arhiepiscopiei Râmnicului au început în Catedrala arhiepiscopală „Sfântul Nicolae” cu Sfânta Liturghie, oficiată de IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, împreună cu PS Emilian Lovișteanul, înconjurați de un ales sobor de preoți și diaconi. La finalul slujbei, IPS Teodosie a rostit un cuvânt de învățătură despre personalitatea, viața și opera Sfântului Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului.

După Sfânta Liturghie, cei doi arhieri au oficiat, în prezența IPS Arhiepiscop Gherasim, o slujbă de *Te Deum*. La eveni-

ment au participat membrii Permanenței eparhiale și ostenitorii Centrului eparhial, reprezentanți ai autorităților de stat, locale și centrale, invitați, stareți și starețe de la mănăstirile și schiturile Arhiepiscopiei Râmnicului, preoți și credincioși din cuprinsul eparhiei. Răspunsurile la strană au fost date de Corala „Sfântul Antim Ivireanul” a Catedralei arhiepiscopale, dirijată de prof. Marian Cristinel Stroe.

După slujba de *Te Deum* a avut loc lansarea lucrării cu titlul „Monografia ecleziastică a Râmnicului”. Cartea a apărut anul acesta la Editura „Sfântul Antim Ivireanul”, sub semnătura preotului

Constantin Cârstea, consilier cultural al Arhiepiscopiei Râmnicului, și a prof. Doru Căpătaru.

După lansarea de carte, tot în Catedrala arhiepiscopală, IPS Gherasim a primit titlul de *cetățean de onoare* al localității Munteni-Buzău din județul Ialomița, Înaltpreasfinția Sa fiind fiu al acestui sat. Titlul și placheta aniversară i-au fost înmânate de Florin Stan, primarul localității, împreună cu preotul Laurențiu Hornea, parohul Bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din Munteni-Buzău.

Arhid. Ioan Liviu Găman

Cinci ani de la înființarea Episcopiei Sălajului

Inaltpreasfințitul Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Înaltpreasfințitul Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Preasfințitul Petroniu, Episcopul Sălajului, și Preasfințitul Iustin Sigheteanul, Arhieruevicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, au participat joi, 18 octombrie, la manifestările prilejuate de împlinirea a cinci ani de la înființarea Episcopiei Sălajului. Cu acest prilej a avut loc în Catedrala episcopală „Înălțarea Domnului” din Zalău

Conferința solemnă pastoral-misionară de toamnă a preoților din Episcopia Sălajului.

IPS Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, a evidențiat realizările marelui Ierarh Andrei Șaguna, primul Mitropolit al Transilvaniei, activitate ale cărei rezultate sunt vizibile și în prezent, iar IPS Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, a arătat importanța duhovnicească a ctitoririi Episcopiei Sălajului. La finalul lucrărilor conferinței au avut loc slujba de binecuvântare și inaugurarea sediului Episcopiei Sălajului.

În acest cadru festiv, prilejuit de împlinirea celor cinci ani de la înființarea acestei eparhii, au fost acordate distincții unor personalități. În încheiere, Preasfințitul Petroniu, Episcopul Sălajului, a mulțumit membrilor Permanenței Consiliului eparhial, protopopilor, preoților, monahilor și monahilor din mănăstiri, angajaților neclericali ai parohiilor și tuturor credincioșilor care s-au implicat în activitățile care au asigurat bunul mers al vieții bisericești din această zonă.

Oana Rusu

Simpozion aniversar cu participare internațională la Iași

Sala „Dr. Iustin Moisescu“ a Centrului eparhial Iași a găzduit luni, 15 octombrie 2012, lucrările simpozionului internațional „Mărturisirea de credință - locul și rolul ei în Tradiția Bisericii Ortodoxe“, eveniment cultural desfășurat cu prilejul împlinirii a 370 de la Sinodul de la Iași. La manifestare au participat ierarhi, profesori și istorici din țară și din străinătate.

Cuvântul de întâmpinare i-a aparținut părintelui prof. univ. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași. În continuare, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, delegatul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a dat citire mesajului Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române.

În continuare pr. prof. univ. dr. Ion Vicovan a dat citire mesajului Înaltpreasfințitului Vladimir, Mitropolit al Kievului și a toată Ucraina, precum și mesajului Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

IPS Antonie Pakanich, Arhiepiscop de Borispol, a vorbit în continuarea

lucrărilor simpozionului despre „Notele personale ale Sfântului Petru Movilă: istoricul cercetării și editarea operei“, iar IPS Irineu, Mitropolitul Olteniei, a prezentat lucrarea „Dogma și Mărturisirea“.

În cadrul lucrărilor s-au desfășurat mai multe sesiuni de comunicări moderate pe rând de pr. prof. univ. dr. Gheorghe Popa, prorector al Universității „Al. I. Cuza“ din Iași, de pr. prof.

univ. dr. Gheorghe Petraru, prodecan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași, și de pr. prof. univ. dr. Viorel Sava de la Facultatea de Teologie din Iași.

Lucrările susținute vor fi publicate într-un volum aniversar dedicat simpozionului.

La finalul întâlnirii academice a fost organizat pentru invitații simpozionului un pelerinaj la cele mai cunoscute mănăstiri din Moldova.

Conferință cu participare internațională la Sâmbăta de Sus

În perioada 16-17 octombrie, la Mănăstirea „Brâncoveanu“ de la Sâmbăta de Sus, județul Brașov, a avut loc o conferință dedicată pastorației persoanelor cu adicții, la care au participat mai mulți invitați din străinătate.

Întâlnirea preoților, profesorilor și medicilor implicați în programe de pastorație și consiliere a persoanelor dependente de alcool, stupefiante și de alte substanțe ce pot cauza deficiențe fizice și psihice a fost organizată de Mitropolia Ardealului, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Șaguna“ din Sibiu, în parteneriat cu Programul Național Antidrog al Patriarhiei Române, cu Centrul „Sfântul Nicolae“ pentru Consiliere și Recuperare a Persoanelor dependente de Alcool și alte Droguri din Iași și cu Programul „Sfântul Dimitrie

Basarabov“ pentru Educație și consiliere în Adicții în România din Cluj-Napoca. În debutul întâlnirii, pr. Iulian Negru, coordonatorul Programului Antidrog al Patriarhiei Române, a transmis mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. În cele două zile dedicate conferinței, au fost prezentate lucrări tematice, completate de împărtășirea experiențelor din lucrul cu această categorie de pacienți, evidențiindu-se colaborarea dintre instituții pe această problemă.

Ștefan Mărculeț

Curs de formare „The Way” la Sâmbăta de Sus

Mănăstirea „Brâncoveanu” de la Sâmbăta de Sus a găzduit în perioada 12-13 noiembrie un curs național de formare din cadrul proiectului „The Way - Calea Mântuirii”. La acest curs au participat reprezentanții eparhiilor din Patriarhia Română, prin care se va implementa programul de catehizare la nivelul parohiilor.

Organizat în Aula Academiei Teologice de la Sâmbăta de Sus, cursul s-a adresat preoților delegați de centrele eparhiale pentru a se familiariza cu acest program al Patriarhiei Române. Cursanții prezenți aici vor sprijini preoții din eparhii să implementeze acest proiect de cateheză în toate parohiile, proiectul fiind dedicat creștinilor adulți. Cursul a fost ținut de pr. Constantin

Naclad, inspector în cadrul Sectorului Teologic-educational al Patriarhiei Române și coordonator al tuturor proiectelor de cateheză. Cei 70 de participanți au discutat pe marginea temelor propuse și s-a stabilit

o metodologie unitară de organizare a întâlnirilor de formare. Totodată, la acest curs s-a stabilit și calendarul întâlnirilor de formare „The Way” pentru anul viitor.

Ștefan Mărculeț

Simpozion anual de omiletică și catehetică

La Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman” a Universității din Oradea, a avut loc a VIII-a ediție a Simpozionului anual al profesorilor universitari de omiletică și catehetică din România, cu tema „Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor în tradiția omiletică și catehetică a Bisericii Ortodoxe Române”.

La acest eveniment au participat 15 cadre didactice de la toate facultățile de teologie ortodoxă din cuprinsul Patriarhiei Române, cărora li s-au alăturat și membrii corpului profesoral al facultății organizatoare.

La festivitatea de deschidere a simpozionului a participat și Preasfințitul

Sofronie, Episcopul Oradiei, care a apreciat organizatorii simpozionului și i-a felicitat pe toți participanții.

PS Sofronie a făcut apoi o prezentare a învățământului teologic ortodox de grad universitar orădean, arătând vechimea, importanța pastoral-misionară și națională pe care această instituție bisericească o are în această zonă a țării, precum și performanțele obținute în cei peste 20 de ani de la reînființare.

După alocuțiunile festive de deschidere, a urmat prezentarea lucrărilor, în care au fost reliefate diverse aspecte

din activitatea pastoral-misionară a Bisericii, evidențiindu-se rolul terapiei prin cuvânt în practica îngrijirii bolnavilor. În cadrul discuțiilor au fost dezbătute și alte probleme legate de disciplinele omiletică și catehetică, precum și de buna organizare a învățământului teologic universitar ortodox.

La finalul lucrărilor, pr. conf. univ. dr. Miron Erdei a mulțumit tuturor celor prezenți pentru prelegerile expuse. Lucrările prezentate la acest simpozion se vor constitui într-un volum.

Pr. Doru Fer

Veșmânt ceresc la biserica română din Malmö - Suedia

Mesaj de binecuvântare adresat cu prilejul sfințirii picturii bisericii parohiei ortodoxe române „Pogorârea Sfântului Duh“ din orașul Malmö, Suedia, duminică, 14 octombrie 2012.

Vestea evenimentului important și plin de sensuri profunde pe care îl trăiți acum în Episcopia Ortodoxă Română a Europei de Nord, prin sfințirea picturii bisericii parohiei ortodoxe române „Pogorârea Sfântului Duh“ din orașul suedez Malmö, a bucurat inima noastră așa cum un părinte se bucură de împlinirile fiilor săi. Bucuria este cu atât mai mare cu cât prin sfințirea unei biserici creștini se împărtășesc de darurile cerești ale dumnezeiștilor și veșnicilor locașuri.

Dacă în spiritualitatea creștină occidentală maiestrea și turlele înălțate ale catedralelor arată năzuința omului spre cer, prin puterea credinței, omul ajungând să mute și să sculpeze munți de piatră, în Biserica Ortodoxă, prin pictura bisericească, spațiul liturgic devine cer coborât pe pământ.

Slujba sfințirii unei biserici creștine ortodoxe, prin mulțimea semnificațiilor izvorâte din ritualul liturgic, ne invită la un pelerinaj spiritual în Împărăția lui Dumnezeu și în comuniunea sfinților, la o înnoire a vieții în Hristos a creștinului și a comunității euharistice (cf. Galateni 2, 20). În același timp, sfințirea Bisericii este o pregustare a venirii preaslăvite a lui Hristos la sfârșitul veacurilor, înconjurat de Sfinții Apostoli și Sfinții Îngeri (cf. Matei 25, 31).

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Înțelegând bogăția binecuvântărilor pe care acest moment special îl aduce în viața dumneavoastră, se cuvine să amintim și

unele date, de Dumnezeu rânduite, regăsite într-o tainică legătură.

Prima sfințire a acestui sfânt lăcaș, împodobit cu catapeteasma dăruită de fericitul întru pomenire patriarh Iustin, a fost săvârșită la 27 septembrie 1987, de fericitul întru pomenire patriarh Teoctist, împreună cu un sobor de ierarhi, preoți și diaconi. Această sărbătoare a reprezentat un eveniment excepțional nu doar pentru românii din sudul Suediei, ci și pentru toți locuitorii acelor ținuturi. La târnosirea din 27 septembrie 1987, în prestolul altarului au fost așezate părțile din sfintele moaște, care au fost recuperate în timpul demolării Bisericii „Sfânta Vineri“ Hereasca din București, distrusă de regimul comunist ateu la data de 20 iunie 1987.

Astăzi, 14 octombrie 2012, la 25 de ani de la târnosirea din 1987, la sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva, cunoscută în popor și ca *Sfânta Vineri*, se săvârșește sfințirea picturii bisericii din Malmö, înveșmântată în această haină de pictură frumoasă și luminoasă, conform rânduielii din Biserica noastră dreptmăritoare. Vedem duhovnicește cum Dumnezeu

lucrează prin sfinții Săi și convertește suferința în izvor de speranță, iar umilirea în sărbătoare de biruință.

La acest timp de sărbătoare, felicităm pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, pentru activitatea sa pastorală și misionară bogată din ținuturile scandinave. În mod deosebit, binecuvântăm multa osteneală a părintelui paroh Mihai Radu care de aproape 35 de ani slujește în Parohia ortodoxă română din Malmö, fiind permanent susținut de distinsa familie a sfinției sale și de bunii credincioși care iubesc Biserica.

Tuturor celor care au contribuit la realizarea picturii, tuturor celor prezenți și celor care se vor închina și vor înălța rugăciuni în acest sfânt lăcaș le dorim ca Milostivul Dumnezeu să le asculte dorințele bune și sfinte, să le dăruiască ajutor în lucrarea mântuirii, binecuvântându-le viața din darurile Sale cele bogate, spre slava Preasfintei Treimi și bucuria Bisericii.

† Daniel
Patriarhul Bisericii
Ortodoxe Române

Patriarhia Română apreciază atitudinea autorităților române și israeliene față de incidentul de la biserica românească din Ierusalim

Patriarhia Română a aflat cu tristețe de actul de vandalism de la Biserica Așezământului românesc din Ierusalim din ziua de 8 octombrie 2012 și speră că astfel de incidente regretabile nu se vor mai repeta. Patriarhia Română salută declarațiile domnului Avigdor Lieberman, ministrul de externe al Israelului, și ale Eminentei Sale Rabinul Vaysbish Nahum, care au condamnat actul de vandalism petrecut la bi-

serica românească din Ierusalim. De asemenea, sunt de evidențiat eforturile autorităților responsabile pentru identificarea autorilor.

În egală măsură, Patriarhia Română apreciază poziția și implicarea domnului Titus Corlățean, ministrul de externe al României, aflat într-o vizită oficială în Israel, care a discutat incidentul cu reprezentanți ai autorităților și cu lideri

religioși din această țară. În același timp, este de evidențiat vizita de susținere și încurajare pe care ministrul de externe român a efectuat-o la Așezământul românesc de la Ierusalim imediat după nefericitul eveniment.

Ne rugăm lui Dumnezeu să dăruiască pace și bună înțelegere între oameni și popoare de culturi și credințe diferite.

Biroul de presă al Patriarhiei Române

Românii din America sprijină zidirea Catedralei Mântuirii Neamului

Cu ajutorul credincioșilor din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din America s-au colectat 16.000 de dolari pentru a sprijini lucrările la Catedrala Mântuirii Neamului. În acest context, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Nathaniel al Episcopiei Ortodoxe Române din America a transmis Preafericitului Părinte Patriarh Daniel o scrisoare pe care o redăm integral în cele ce urmează.

Preafericirea Voastră,

Cu frățească și aleasă bucurie Vă scriem această scrisoare care dorim să Vă găsească în pace și sănătate. Suntem bucuroși pentru frumoasele împliniri pe care le aveți și nobila misiune de ridicare a măreței Catedrale a Mântuirii Neamului. Nici noi nu suntem indiferenți de acest lucru și am încercat să strângem fonduri pentru a vă putea ajuta la bunul mers al lucrărilor.

Cu ajutorul și susținerea credincioșilor din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din America am reușit să colectăm suma de 16.000 de dolari care vor fi trimiși electronic în contul Patriarhiei Române, așa cum apare în instrucțiunile de pe website.

Această acțiune de întraajutorare a construirii catedralei rămâne deschisă, iar când vom avea posibilitatea, vă vom susține și pe viitor.

Așa cum bine știți, și America în această perioadă trece prin criză economică și resursele noastre financiare sunt destul de limitate, având în vedere faptul că aici Statul american nu ne ajută cu nimic, ci totul depinde de grija și susținerea credincioșilor noștri.

Preafericirea Voastră, Vă rugăm să primiți această modestă donație din partea Episcopiei Ortodoxe Române din America, ca un simbol al legăturii noastre cu Biserica Ortodoxă Română și al dragostei și prețurii pe care V-o purtăm.

Asigurându-vă de buna noastră colaborare, rugăm pe Bunul Dumnezeu să Vă învrednicească de ani mulți cu sănătate și alese împliniri duhovnicești.

Cu frățească dragoste în Hristos Domnul,

† Nathaniel

Arhiepiscop al Episcopiei Ortodoxe Române din America

Mitropolitul Antonie pomenit în Basarabia

În ziua de 5 octombrie, în satul Stolniceni din raionul Hâncești, Republica Moldova, a avut loc o slujbă de pomenire la șapte ani de la mutarea la Domnul a vrednicului de pomenire mitropolit Antonie Plămădeală, fiu al satului basarabean. Slujba a fost săvârșită de IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, care a evocat personalitatea mitropolitului cărturar în biserica în care acesta a primit Sfânta Taină a Botezului.

În satul natal al mitropolitului, IPS Arhiepiscop Casian a prezentat cea mai nouă apariție editorială de la Dunărea de Jos: „*Mitropolitul Antonie Plămădeală, privire asupra Bisericii*“, un volum ce înmănușează unele dintre cele mai importante texte semnate de ierarhul basarabean.

Mihai Plămădeală, fratele mitropolitului, a lansat, în sala de festivități a Școlii „Antonie Plămădeală“, cartea memorială „*Refugiul. Deznădejde și speranță*“. Atât la ceremonialul religios săvârșit în Biserica

„Acoperământul Maicii Domnului“ de Arhiepiscopul Dunării de Jos, cât și la lansarea de carte, au participat membri ai familiei Plămădeală, reprezentanți ai autorităților locale, membri de seamă ai comunităților culturale basarabene și localnici ai satului Stolniceni.

După slujba Parastasului, IPS Casian a evocat personalitatea Mitropolitului Antonie. În continuare, Înaltpreasfinția Sa a citit mesajul transmis de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României.

Alexandru Briciu

Mesajul Patriarhului României la șapte ani de la mutarea la Domnul a Mitropolitului Antonie Plămădeală

Mitropolitul Antonie, la 7 ani de la trecerea la Domnul

La împlinirea a șapte ani de la mutarea spre cereștile locașuri a vrednicului de pomenire Mitropolitul Antonie al Ardealului cinstim, potrivit învățaturii Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, personalitatea unui mare ierarh, „dascăl de cuget și de simțire românească“, un cleric ctitor de cultură și un harnic lucrător în via Domnului, promotor al valorilor nepieritoare ale credinței în dialogul cu alte Biserici, culturi și popoare.

Zămislit pe pământul Basarabiei, la Stolniceni, educat mai întâi în Seminarul de la Chișinău, apoi în contextul evenimentelor din anii '40 ai secolului XX, refugiat în țară, și-a continuat formarea teologică, dar și pe cea a răbdării și a suferinței în temnițele comuniste, reușind să biruiască cu Hristos Domnul încercările și primejdii, ca un adevărat creștin mărturisitor al iubirii și al

iertării celor care ne fac rău.

Ca ierarh, la București, la Buzău și la Sibiu, s-a remarcat îndeosebi prin slujirea bisericească în mod înțelept, echilibrat și demn, deși nu i-a fost ușor, ca și Bisericii și întregului popor, în perioada ateismului opresor.

S-a bucurat mai ales de importantele evenimente din România, dar și din Republica Moldova, prin reluarea slujirii bisericești, în libertate, a vizitat cu emoție locurile natale și a încurajat cooperarea și ajutorarea dintre frații de-o parte și de alta a Prutului. Academia Republicii Moldova i-a recunoscut meritele și l-a cinstit în rândul academicienilor săi.

Manifestările din data de 5 octombrie 2012, organizate de familie în biserica satului natal, pe pământul părinților, al moșilor

și al strămoșilor săi, este o nouă mărturie atât a pomenirii vieții și slujirii sale, cât și a perpetuării operei și lucrării misionare ale unui mare ierarh al Bisericii noastre, odrăslit pe aceste istorice și frumoase plaiuri basarabene.

Ne rugăm Mântuitorului nostru Iisus Hristos să-l odihnească cu dreptii și, în același timp, să ne ajute să folosim exemplele bune din viața și din opera lui!

Transmitem cu acest prilej evocator, de la Stolniceni, tuturor celor prezenți, binecuvântarea noastră părintească, cu doriri de pace și sănătate, cu mult folos duhovnicesc, pentru întărirea dreptei-credințe, a frățietății și dragostei dintre noi toți, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea noastră.

† Daniel
Patriarhul României

Adunarea anuală a tinerilor români din Germania

Prezența tinerilor în viața bisericească a românilor din diaspora s-a definit în ultimii ani prin înființarea unor asociații ortodoxe asemănătoare celor din țară. De exemplu, Asociația Tinerilor Ortodocși Români din Germania (ATORG) adună anual tineretul românesc din centrul Europei, președintele ei fiind PS Sofian Brașoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului. Anul acesta, între 12 și 14 octombrie, a avut loc la Berlin cea de-a patra adunare a tinerilor din ATORG.

Asociația Tinerilor Ortodocși Români din Germania are drept motto expresia „Mărturie prin prietenie“, care trimite la ideea că mărturisirea credinței se face prin comuniunea cu ceilalți, și nu prin izolare. Tocmai de aceea, la invitația parohiei ortodoxe române din Berlin au răspuns mai bine de 120 de tineri români din Germania, Austria și chiar din Franța, care se întâlnesc anual în preajma sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva. Cea de-a patra adunare de la înființarea asociației a avut loc în parcul de vacanță Feriendorf Dorado, situat în regiunea bogată în păduri și lacuri din nordul Berlinului, tinerii fiind întâmpinați de IPS Mitropolit Serafim și de către PS Episcop-vicar Sofian Brașoveanul, președinte al ATORG.

Invitatul special al întâlnirii a fost maica Siluana Vlad, care a conferențiat pe

tema „Sănătate, boală, vindecare și mântuire prin Iisus Hristos“.

PS Sofian Brașoveanul a prezidat adunarea în care tineri din diferite parohii au evaluat activitatea propriilor comunități, exemplificând concret cum anume se desfășoară viața tânărului român ortodox aflat peste hotare. După alegerea unui nou comitet director, organizatorii au invitat tinerii la discuții pe grupe, având teme legate de provocările aduse credinței ortodoxe de către realitățile de astăzi (evoluția tehnicii, medicinei, suferințele familiei moderne etc.).

Sfințirea paraclisului bisericii românești din Berlin

Duminică, 14 octombrie, grupul de tineri a mers la Berlin, unde IPS Serafim și PS Sofian Brașoveanul au sfințit paraclisul

cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva“ de la demisolul noii biserici care va avea hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, începută prin osteneala martirică a părintelui Constantin Mihoc și a parohienilor din capitala Germaniei. Lucrările continuă astăzi prin purtarea de grijă a părintelui Clement Lodroman. Biserica s-a dovedit neîncăpătoare la acest moment de mare bucurie, tot acum având loc hirotonia întru preot a diaconului Vlad Manolache pentru parohia „Sfântul Ioan Botezătorul“ din Hamburg.

Slujba s-a încheiat cu invitația la o agapă frățească a tuturor celor prezenți, după care tinerii au vizitat capitala germană, bucurându-se de o zi minunată de toamnă și luându-și rămas-bun unii de la alții, până la întâlnirea de anul viitor.

Dumitru Popoiu

A III-a ediție a „Colocviilor Dionisiane“

Episcopia Ortodoxă Română a Italiei, împreună cu Facultatea de Drept din Catanzaro (Italia), Institutul de Studii Patristice și Drept Canonic „Sfântul Dionisie Exiguul“, Institutul „Casiodorum“ din Squillace (Italia), Primăria Bivongi (Italia) și Primăria Stilo (Italia), a organizat, în perioada 8-10 noiembrie, a treia ediție a „Colocviilor Dionisiane“, precizează Departamentul de informare și mass-media al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei.

Tema de discuție a ediției din acest an a fost „Sinodul Ecumenic“, iar aceasta a adus

laolaltă reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe surori (Grecia, Rusia, Bielorusia, Serbia), reprezentanți ai Bisericii Catolice, reprezentanți ai Bisericilor Protestante (Anglicană, Valdeză) și reprezentanți ai universităților din Italia.

Din partea Bisericii Ortodoxe Române au participat: Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Italiei - care a prezidat prima secțiune, pr. conf. dr. Irimie Marga (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna“ din Sibiu), cu lucrarea „Principiul organic al Mitropolitului Andrei

Șaguna: armonia între sinodalitate și autoritate“, pr. conf. dr. Ioan Cozma (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia), cu lucrarea „Sinodul Ecumenic ca și autoritate supremă legislativă în Biserică“, pr. dr. Octavian Schintee (parohia ortodoxă română din Pordenone - Italia), cu lucrarea „Vatican II și Biserica Ortodoxă“, și pr. Constantin Totolici (parohia ortodoxă română din Modena - Italia), cu lucrarea „Teologia Sfântului Grigorie Palama și al IX-lea Sinod Ecumenic“.

Cristian Bostan

Hramul bisericii românești din Sărcia, Serbia

La prăznuirea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir, comunitatea românească din Sărcia, Serbia, a sărbătorit hramul bisericii parohiale. Ca în fiecare an, credincioșii ortodocși români de la granița Serbiei cu România au organizat o serie de manifestări religioase și culturale închinare acestui eveniment deosebit din viața parohiei.

Prin purtarea de grijă a președintelui Consiliului parohial, Aurel Jorj, și prin implicarea specială a câtorva membri ai parohiei, din care amintim pe Valeri Moșescu, Jana Miloș, Nicoleta Suci și Iancu Murărescu, praznicul din acest an a fost întregit de inaugurarea unei biblioteci românești. Sfânta Liturghie a fost oficiată de către un impresionant sobor de preoți, din care au făcut parte pr. Petru Drăghicescu, protopopul Toracului, pr. Petru Berbentia de

la parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel“ din Reșița, pr. Ciprian Costiș din Bocșa Montană, pr. Dumitru Ioan din Dobra, județul Hunedoara, pr. Iovan, parohul bisericii ortodoxe sârbe din Sărcia, și pr. Cristian Popi, cel care administrează parohia Sărcia. Răspunsurile liturgice au fost date de Corul de bărați „Armonia“ al bisericii ortodoxe române din Toracul Mare. Pr. Petru Berbentia a transmis cuvântul de binecuvântare al Preasfințitului Lucian, Episcopul Caransebeșului, și a oferit mai multe cărți pentru biblioteca românească, apoi, pr. Petru Drăghicescu a citit mesajul Preasfințitului Daniil, Episcop-loctiitor al Daciei Felix, iar pr. Ciprian Costiș a oferit

din partea parohiei sale, precum și a delegației numeroase ce l-a însoțit, un candelabru pentru biserica din Sărcia, în baza protocolului de bună frățietate încheiat în urmă cu doi ani.

Toți cei prezenți la Sfânta Liturghie, oficiată cu prilejul hramului bisericii parohiale, au luat parte la inaugurarea bibliotecii românești din Sărcia. După tăierea panglicii de inaugurare, preoții slujitori au oficiat o slujbă de sfințire și binecuvântare a lăcașului de cultură. La finalul manifestărilor religioase și culturale, comunitatea românească din Sărcia a oferit o agapă frățească la care au fost invitați toți cei prezenți.

Diac. Nicolae Codrea

Vizită frățească la români din Rusko Selo

Duminică, 11 noiembrie, românii ortodocși din satul Rusko Selo, comuna Kikinda din Serbia, au primit vizita unei delegații de preoți din România și Serbia ce a săvârșit slujba de pomenire a celor răposați. Astfel, pentru al treilea an consecutiv, s-a adus un omagiu și au fost amintiți românii care și-au dat ultima suflare departe de țară.

„Până în anul 1948, în localitatea Rusko Selo era și o parohie românească, iar mulțimea mormintelor ce sunt străjuite de cruci cu inscripții românești demonstrează că acea comunitate avea o viață activă. Cu timpul, românii au dispărut din sat, iar acum mai trăiesc doi români băștinași și încă trei nou-veniți. Toți cei prezenți și-au manifestat dorința de a aduce omagiu românilor ce-și dorm somnul de veci acolo, dar și nădejdea că Dumnezeu ne va da putere să facem această pomenire în fiecare an“, a arătat pr. Petru Berbentia în cuvântul său.

Evenimentul a fost posibil datorită sprijinului primarului Kabok Imre, precum și implicării substanțiale a lui Cornel Boronca din Kikinda. Slujba de pomenire a fost săvârșită de protopopul Petru Drăghicescu, împreună cu pr. Cojocaru Cezar Călin - parohia Nerău, județul Timiș, pr. Cristian Popi din Toracu Mare și Emanuel Mojić din Toracu Mic. Protopopul Petru Drăghicescu a transmis și cuvântul de îmbărbătare și de binecuvântare al

Preasfințitului Daniil, Episcop-loctiitor al Daciei Felix. Un eveniment important din viața comunității a avut loc la data de 7

noiembrie 2010, când în vechiul cimitir din sat a fost înălțată o troiță.

Diac. Nicolae Codrea

Sfântul Ierarh Andrei Șaguna sărbătorit în Valea Timocului

Vineri, 30 noiembrie 2012, în satul Malaința din Valea Timocului, a avut loc sfințirea paraclisului din incinta nou-construită care va fi folosită drept centru creștin și cultural al românilor din Valea Timocului, informează Agenția de știri

Basilica. Paraclisul are hramurile „Sfânta Cuvioasă Muceniță Parascheva Romana“ și „Sfântul Ierarh Andrei Șaguna“.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, părințele protopop Boian Aleksandrovic, vicar administrativ al Timocului, a precizat că

l-a ales și pe Sfântul Andrei Șaguna să ocrotească acest paraclis din dorința de a purta mai departe și de a împlini munca pe care Sfântul Mitropolit a făcut-o în urmă cu 150 de ani în Transilvania și Banatul Sârbesc.

Festivalul de păstrare și promovare a tradițiilor românești la Gyula

Cea de-a V-a ediție a festivalului pentru păstrarea și promovarea tradițiilor populare românești, intitulat „La obârșii, la izvor”, a avut loc recent la Centrul de cultură din incinta Liceului românesc „Nicolae Bălcescu” din Gyula, Ungaria, sub egida și organizarea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și cu sprijinul Casei de Cultură a municipiului Zaláu.

Una dintre cele mai importante activități anuale ale Sectorului cultural al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Festivalul de păstrare și promovare a tradițiilor populare românești este organizat cu sprijinul diferitelor case sau centre de cultură din

judetele Bihor, Bistrița-Năsăud, Arad și Timiș din România. La acestea participă anual credincioși din toate parohiile Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria care se simt legați de frumoasele tradiții populare românești și pe care și ei, la rândul lor, ca și generațiile mai tinere din diferite localități, le cultivă cu multă pricepere și sărguință, informează Biroul de presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Sărbătoarea a început prin săvârșirea Sfintei Liturghii la Catedrala episcopală din Gyula, de către Preasfințitul Siluan,

Episcopul ortodox român al Ungariei, aflat în mijlocul unui sobor format din membrii Permanenței Consiliului eparhial, la care s-a adăugat părintele Silviu Boha, inspectorul pentru cateheză parohială din Episcopia Sălajului, care la final a transmis și un mesaj din partea Preasfințitului Petroniu, Episcopul Sălajului.

La ediția din acest an au contribuit două ansambluri din Zaláu: Ansamblul artistic „Porolissum” și Ansamblul folcloric de copii și tineret „Columna”. Pe lângă dansurile prezentate, programul manifestării a cuprins și cântece populare interpretate de artiști tineri sau consacrați. Festivalul a fost susținut de Fundația de stat „Wekerle Sandor”, din cadrul Ministerului Resurselor Umane de la Budapesta, Primăria și Consiliul local din Zaláu, Casa de Cultură a municipiului Zaláu și Clubul Lions „Porolissum” Zaláu. După încheierea festivalului, la fel ca și în anii trecuți, toți participanții, atât cei veniți din diferite parohii românești din Ungaria, cât și oaspeții lor de seamă din România, s-au întâlnit și au continuat bucuria comuniunii frățești, gustând și din bucate tradiționale românești.

Cristian Bostan

O nouă biserică pentru românii din regiunea franceză Auvergne

Comunitatea Ortodoxă Română din regiunea franceză Auvergne a achiziționat, în cursul lunii octombrie, o biserică de 230 mp, cu anexe, situată pe un teren de 550 mp, în centrul orașului Clermont-Ferrand. Biserica va fi închinată Sfântului Ierarh Nicolae și

va adăposti o părticică din sfintele sale moaște. Momentan, se efectuează ample lucrări de amenajare, atât în sfântul lăcaș, cât și la anexele care vor găzdui activitățile comunitare. Costul lor se ridică la circa 60.000 de euro, din care s-au strâns până acum 20.000. Cei

care doresc să ajute la amenajarea și înfrumusețarea bisericii românești din Clermont-Ferrand pot găsi mai multe detalii pe site-ul parohiei: www.clermont.mitropolia.eu.

Gheorghe-Cristian Popa

A fost sfințită biserica ortodoxă română din Castellon

Dobândirea unui lăcaș de rugăciune propriu pentru comunitatea ortodoxă română din Castellon, Spania, a însemnat sfârșitul unei perioade de peregrinări și împlinirea unei dorințe mai vechi care a apărut în anul 2002, odată cu înființarea parohiei „Sfântul Nicolae”. După un dialog îndelungat cu Episcopia Catolică de Segorbe-Castellon, Biserica catolică „Nuestra Señora de Soledad”, în care nu s-a mai slujit de 50 de ani, a fost donată parohiei ortodoxe române „Sfântul Nicolae”, pe baza unui contract. „Șase luni s-a lucrat la reparația acestei biserici, dat fiind stadiul înaintat de degradare. S-au realizat lucrări de zidărie, tencuit, zugrăvit, s-a introdus curentul electric, a fost realizată instalația de apă. Interiorul a fost amenajat în stilul tradițional ortodox, fiind dotat cu mobilier sculptat din lemn de stejar, iar catapeteasma, împodobită cu pictură bizantină. Toți cei care au dorit să

ajute la realizarea acestei lucrări s-au prezentat în mod benevol, nefiind remunerați pentru munca depusă. Aceasta a fost jertfa dâșilor, o jertfă pe care Dumnezeu o va răsplăti cu siguranță. Toate cheltuielile acestei lucrări au fost susținute de credincioșii parohiei noastre, dar și din alte părți”, ne-a spus părintele paroh Nicolae Ioniță de la parohia „Sfântul Nicolae”.

După lucrările de reparații și împodobire, noua biserică ortodoxă a primit veșmântul harului, duminică, 2 decembrie, când a fost sfințită de Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, împreună cu Înaltpreasfințitul Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii, Preasfințitul Timotei, Episcopul ortodox român al Spaniei și Portugaliei, și un sobor de preoți și diaconi. După slujba de sfințire, a fost săvârșită și Sfânta Liturghie, la care au participat numeroși credincioși români. „În

2002 s-a slujit pentru prima dată Sfânta Liturghie la Parohia „Sfântul Nicolae” din Castellon și cu timpul comunitatea românească de aici a crescut și a apărut în inima multora dorința de a avea o biserică proprie. Mulțumim Înaltpreasfințitului Mitropolit Iosif pentru grija pe care a arătat-o acestei parohii, precum și ierarhilor români veniți din țară, Înaltpreasfințitului Teodosie și Preasfințitului Visarion, care a dăruit părțile din moaștele Sfinților Epictet și Astion din Dobrogea pentru a fi depuse în piciorul Sfintei Mese al lăcașului de rugăciune”, a spus PS Timotei. La sfârșitul Sfintei Liturghii a avut loc o agapă frățească. Duminică seara, soborul de slujitori și românii din Castellon au participat la un concert de colinde susținut de Corala „Armonia” din Constanța, în Biserica catolică San Vicente Ferrer.

Marius Nedelcu

Funeraliile Patriarhului Ignatie al IV-lea Hazim al Antiohiei și Întregului Orient

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în perioada 8-10 decembrie 2012, Înaltpreasfințitul Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, a participat ca reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române la funeraliile Patriarhului Ignatie al IV-lea al Antiohiei și Întregului Orient.

In seara zilei de sâmbătă, 8 decembrie, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Casian a fost prezent la noua Catedrală „Sfântul Nicolae” din Beirut, unde se afla depus trupul neînsuflețit al Patriarhului Ignatie, săvârșind slujba de pomenire, la încheierea căreia a prezentat mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și a adresat un cuvânt de mângâiere și încurajare pentru slujitorii și credincioșii prezenți, printre care se aflau și membrii familiei Patriarhului Ignatie al IV-lea Hazim: „Ortodoxia este în doliu acum, când Biserica Apostolică a Antiohiei, prin ierarhii, preoții, monahii și credincioșii ei, deplânge plecarea din această lume a Părintelui Patriarh Ignatie. Cedrii Libanului se înclină înaintea celui mai vrednic fiu și Părinte al Bisericii Antiohiei, un mare slujitor, un profund teolog și un păstor dinamic pentru toți credincioșii ortodocși arabi, dar și pentru întreaga Biserică Ortodoxă. Preafericirea Sa a purtat cu demnitate și cu multă smerenie crucea slujirii vreme de șapte decenii și a chemat pe toți credincioșii la mărturisirea cu demnitate a credinței în Iisus Hristos. A vrut Dumnezeu ca slujba sa de prohodire să se săvârșească mai întâi aici, în Liban, unde a fondat celebra Universitate de la Balamand, într-o zi de duminică, pentru că

Preafericirea Sa a scris una dintre cele mai cunoscute cărți în lumea ortodoxă: *«Drumul către Înviere!»*. L-a iubit Dumnezeu și l-a chemat acum să se odihnească în ceruri pentru că Preafericitul Părinte Ignatie și-a iubit Biserica, ierarhii, preoții și credincioșii săi ca un adevărat Părinte. Biserica Ortodoxă Română, prin Preafericitul nostru Părinte Patriarh Daniel, membrii Sfântului Sinod, slujitorii și credincioșii români aduc astăzi un ultim omagiu personalității și lucrării jertfelnice a Întăistătorului Patriarhiei Antiohiei și Întregului Orient și participă la acest moment de doliu, în lumina credinței în Învierea Mântuitorului, arvuna învierii noastre”.

În continuare, delegatul Patriarhiei Române s-a întâlnit cu membrii Sfântului Sinod al Patriarhiei Antiohiei, prezentând din partea Bisericii Ortodoxe Române condoleanțe Înaltpreasfințitului Părinte Sava, Mitropolit de Bosra, locțiitor de patriarh.

I-a fost acordată post-mortem „Medalia Națională a Cedrului”

Duminică, 9 decembrie 2012, la slujba Utreniei și a Sfintei Liturghii din Catedrala

„Sfântul Nicolae” au asistat ierarhi ortodocși din întreaga lume, împreună cu membrii Sfântului Sinod al Bisericii Antiohiei.

La ora 12:00, a avut loc rânduiala prohodirii Patriarhului Ignatie, săvârșită de către un sobor de ierarhi, având în frunte pe Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol, Preafericitul Hrisostom al Ciprului, Preafericitul Anastasie al Albaniei, reprezentanții celorlalte Biserici Ortodoxe surori, precum și membrii Sfântului Sinod al Bisericii Antiohiei și Întregului Orient. Acestora li s-au alăturat delegați ai celorlalte Biserici creștine din Liban, precum și autorități și personalități de prim rang din Liban, dintre care s-au remarcat președintele Michel Sleiman și prim-ministrul Najib Mikati.

La sfârșitul ceremoniei, Înaltpreasfințitul Mitropolit George Khodr al Muntelui Liban a ținut un emoționant cuvânt, în numele ierarhilor Sfântului Sinod al Patriarhiei Antiohiei, despre locul și importanța Preafericitului Părinte Ignatie al IV-lea Hazim în inimile clericilor și credincioșilor ortodocși arabi din întreaga lume, subliniind faptul că acesta a marcat profund, în ultimele cinci decenii, destinele acestei Biserici-martir, prin

grija sa pastorală și dedicarea totală pentru binele spiritual, afirmarea identității și formarea pe baze solide creștine a fiilor săi duhovnicești, iar acum „a venit vremea ca să ne vegheăm și să ne ocrotim pe mai departe din ceruri. Avem nevoie în continuare de rugăciunile Preafericirii Voastre înaintea tronului Preasfintei Treimi“. Totodată, Sanctitatea Sa Bartolomeu, în cuvântul rostit cu această ocazie, a făcut referire la rolul decisiv al marelui ierarh și patriarh antiohian în promovarea cu demnitate a valorilor și a identității creștinilor în lumea arabă musulmană din Orientul Mijlociu, în duh de pace și cooperare, inițind cu multă însuflețire demersuri de aplanare a conflictelor între religii și de evitare a violențelor interetnice. De asemenea, a subliniat contribuția sa fundamentală în crearea și extinderea Universității Ortodoxe de la Balamand, precum și a altor școli și instituții culturale și social-filantropice din Liban și din întreaga lume, în special în America de Nord și de Sud,

acolo unde există o comunitate puternică de ortodocși antiohieni.

Ceremonia s-a încheiat prin acordarea post-mortem, de către președintele Republicii Liban, Michel Sleiman, a celui mai înalt ordin prezidențial, „*Medalia Națională a Cedrului*“. În discursul său, Excelența Sa a spus: „Libanul se desparte de Preafericirea Voastră cu multă durere. Această suferință vine din faptul că izvoarele credinței din patria noastră vor fi lipsite de înțelepciunea și profunda Voastră iubire. În această zi de despărțire, așez pe catafalc acest ordin național, în semn de cinste și profundă recunoștință pentru tot ceea ce ați făcut pentru națiunea libaneză. Veți rămâne prezent mereu în inimile și în mintea noastră“.

Luni, 10 decembrie, la biserica mănăstirii din Balamand, datând din secolul al VI-lea, în paralel cu slujba de prohodire de la sediul Patriarhiei Antiohiei din Damasc, au fost săvârșite Sfânta Liturghie arhierescă și slujba de pomenire de către IPS Arhiepiscop

Iosif de Los Angeles și Vestul Americii și de către PS Alexandru, Episcop de Ottawa, Canada de Est și nordul statului New York, în prezența corpului profesoral și a studenților Universității din Balamand, cea mai reprezentativă școală universitară ortodoxă din Orientul Mijlociu, în cadrul căreia funcționează 10 facultăți din diverse domenii umaniste și tehnice, la care sunt invitați să susțină cursuri personalități și specialiști în domeniile respective din întreaga lume.

În acest cadru deosebit, Înaltpreasfinția Sa Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, a prezentat mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel cu prilejul funeraliilor Întâistătorului Patriarhiei de Antiohia, în cadrul căruia au fost puse în lumină vechile relații dintre cele două Biserici Ortodoxe, română și antiohiană, precum și personalitatea de excepție a Părintelui Patriarh Ignatie.

Pr. Gelu Aron

Mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la funeraliile Patriarhului Ignatie al IV-lea al Antiohiei și al Întregului Orient, Beirut, Liban, 9 decembrie 2012

Promotor al păcii și al bunei înțelegeri între oameni

Biserica Ortodoxă Română a primit cu profundă tristețe creștinească vestea plecării din această lume a fratelui nostru în Hristos și coliturghisitor Ignatie al IV-lea, Patriarhul Antiohiei și al Întregului Orient.

Dărui de Dumnezeu cu harisme deosebite, Patriarhul Ignatie a adăugat la acestea strădaniile sale personale, împlinite printr-o vastă cultură teologică, o deosebită jertfelnicie pentru Biserică și o largă deschidere spre dialog intercreștin și interreligios, în misiunea sfântă de slujitor al lui Hristos.

Patriarhul Ignatie s-a preocupat permanent de păstrarea și promovarea credinței și a etosului proprii Ortodoxiei, fiind în același timp sensibil la transformările culturale și de mentalitate din lumea contemporană, afectată de criză, nu doar în domeniul social

și economic, ci mai cu seamă în cel spiritual. În acest sens, a acordat o atenție deosebită tinerilor, pe care i-a pregătit spiritual pentru a putea răspunde provocărilor lumii de azi, susținerea nemijlocită a Facultății de Teologie din cadrul Universității de la Balamand însemnând un aport deosebit la formarea viitorilor clerici și teologi, chemați să apere și să promoveze pe mai departe valorile Ortodoxiei în Orientul Mijlociu.

Credincios împlinitor al rugăciunii Domnului Hristos „*ca toți să fie una*“ (Ioan 17, 21), Patriarhul Ignatie s-a remarcat ca *fervent apărător al unității panortodoxe și neobosit susținător al eforturilor de apropiere între creștini*. În același timp, a promovat buna înțelegere dintre popoare cu credințe religioase diferite, cultivând *șperanța, solidaritatea și respectul reciproc pentru rezolvarea unor probleme comune*.

Pentru noi, românii ortodocși, vor rămâne memorabile vizitele sale în România, în calitate de Patriarh al Antiohiei (1981, 1996 și 1998), mai ales la evenimentul sfințirii Bisericii „Sfântul Spiridon Vechi“ din București (26 octombrie 1996),

prima biserică reconstruită după anul 1990 dintre cele demolate de fostul regim comunist. În același timp, *cooperarea practică exemplară* dintre Bisericile noastre surori a fost pusă în evidență prin *grija pastorală* arătată de Patriarhul Ignatie al IV-lea față de românii ortodocși din cuprinsul Patriarhiei Antiohiei și respectiv față de credincioșii ortodocși de limbă arabă care trăiesc în România. La nivel panortodox, intercreștin și interreligios, el a fost *un promotor al coreponsabilității și al cooperării practice*.

În numele ierarhilor, clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, în aceste zile de doliu, încredințăm pe toți membrii Sfântului Sinod, clerul și întregul popor ortodox din cuprinsul Patriarhiei Antiohiei de prețuirea și compasiunea noastră, rugându-ne Preamilostivului Dumnezeu să odihnească sufletul Patriarhului Ignatie împreună cu sfinții bineplăcuți Lui în iubirea, lumina și pacea Preasfintei Treimi.

Veșnica lui pomenire!

† Daniel

**Patriarhul Bisericii
Ortodoxe Române**

Funeraliile Patriarhului

Vrednicul de pomenire Patriarhul Maxim al Bulgariei a trecut la cele veșnice în data de 6 noiembrie 2012. Ajuns la venerabila vârstă de 98 de ani, Preafericitul Maxim s-a impus ca o personalitate proeminentă a Bisericii Ortodoxe Bulgare, păstorind clerul și credincioșii ortodocși bulgari timp de 41 de ani (1971-2012).

Funeraliile s-au desfășurat în ziua de 9 noiembrie 2012 în Catedrala patriarhală „Sfântul Alexandru Nevski“ din Sofia.

La slujba de înmormântare a Patriarhului Maxim au fost prezenți Întâistătători de Biserici, delegați ai Bisericilor Ortodoxe surori și autorități ale Statului Bulgar, precum și membrii Sfântului Sinod, numeroși clerici și credincioși ai Bisericii Ortodoxe Bulgare.

Din partea Bisericilor Ortodoxe surori au participat: Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, însoțit de Înaltpreasfințitul Părinte Gherman, Mitropolit de Tranupoleos; Înaltpreasfințitul Părinte Petru, Mitropolit de Axomis, Patriarhia Alexandriei; Înaltpreasfințitul Părinte Nifon de Philippopolis, Patriarhia Antiohiei; Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Timotei de Vostra, Patriarhia Ierusalimului; Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Vichentie de Taschensk, Patriarhia Moscovei; Înaltpreasfințitul Părinte Gherasim, Mitropolit de Zugdidi, Patriarhia Georgiei; Preafericitul Părinte Patriarh Irinej, însoțit de Înaltpreasfințitul Părinte Amfilohie de Cernogorsk și Primorsk, Patriarhia Serbiei.

Delegația Bisericii Ortodoxe Române a fost condusă de Înaltpreasfințitul Părinte

Irineu, Mitropolitul Olteniei, însoțit de părintele profesor Adrian Ivan și arhidiaconul Vasile Nechita, cărora li s-a adăugat și părintele Neluțu Oprea, parohul comunității ortodoxe românești din Sofia.

Din partea Arhiepiscopiei Ciprului a fost prezent Preasfințitul Părinte Grigorie, Episcop de Mesaoria, iar Biserica Ortodoxă a Greciei a fost reprezentată de Preafericitul Părinte Ieronim, însoțit de Preasfințitul Părinte Gavriil de Diavlia, vicar patriarhal. Delegatul Bisericii Ortodoxe a Poloniei a fost Înaltpreasfințitul Părinte Abel, Mitropolit de Lublin și Holm, iar din partea Bisericii Ortodoxe din Albania a fost prezent Preafericitul Părinte Arhiepiscop

Anastasiu. Biserica Ortodoxă din Ținuturile Cehiei și din Slovacia a fost reprezentată de Preasfințitul Părinte Ioachim de Hodonin, Episcop-vicar patriarhal.

Din partea autorităților de stat bulgare au fost prezenți: Excelența Sa, domnul Rosen Plevneliev, Președintele Bulgariei; domnul Boiko Borisov, Primul-ministru, și doamna Tsetska Tsacheva, Președintele Parlamentului, împreună cu miniștri, secretari de stat și ambasadori.

După săvârșirea slujbei de înmormântare, cortegiul funerar s-a îndreptat spre Mănăstirea Troian, locul unde Patriarhul Maxim a îmbrăcat haina monahală și unde a fost înmormântat.

Diacon Alexandru Gheorghiu

Maxim al Bulgariei

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la funeraliile Patriarhului Maxim al Bisericii Ortodoxe Bulgare, Sofia, 9 noiembrie 2012

Păstor înțelept în vremuri de încercare

Biserica Ortodoxă Română a primit, cu profundă tristețe creștinească, vestea plecării din această lume a fratelui nostru în Hristos și coliturghisitor, vrednicul de pomenire Maxim, Mitropolit al Sofiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

În îndelungata sa păstorie de 41 de ani, Patriarhul Maxim s-a îngrijit, cu părintească dragoste, de credincioși, în vremuri de profunde transformări sociale și politice, într-o lume afectată fie de ideologia comunistă atee, fie de un proces de secularizare, care a condus la criza spirituală profundă de astăzi.

Credincios următor al rugăciunii Domnului nostru Iisus Hristos „ca toți să fie una” (Ioan 17:21), Patriarhul Maxim s-a remarcat atât ca *fervent apărător și promotor al unității Bisericii pe care a păstorit-o*, în timpuri nu întotdeauna liniștite, cât și *al bunei înțelegeri între Bisericile Ortodoxe surori. În acest sens, Patriarhul Maxim a fost un simbol al unității Ortodoxiei bulgare*, pentru care s-a luptat întreaga sa viață. *Smerenia și*

înțelepciunea sa au fost fundamentate pe o îndelungată experiență de viață și o trăire în duhul Evangheliei lui Hristos Domnul.

Vrednicul de pomenire Patriarh Maxim a participat, personal, de mai multe ori, sau prin reprezentanți, la momente importante din viața Bisericii Ortodoxe Române, după cum și Biserica Ortodoxă Română a participat la evenimente importante din viața Bisericii Ortodoxe Bulgare. Numeroasele vizite reciproce ale ierarhilor, profesorilor de teologie, clerici și monahi, precum și pelerinajele organizate la locuri sfinte și de importanță istorică din Bulgaria și România au contribuit la întărirea comuniunii între cele două Biserici surori. La acestea se adaugă și prezența unei comunități ortodoxe române în Sofia și, respectiv, a unei comunități ortodoxe bulgare în București.

În aceste zile de doliu, încredințăm pe toți ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și pe întregul popor ortodox bulgar de prețuirea și rugăciunea noastră, cerând Preamilostivului Dumnezeu să-l odihnească pe fericitul întru adormire Patriarh Maxim împreună cu sfinții bineplăcuți Lui în iubirea, lumina și pacea Preasfintei Treimi.

Veșnică lui pomenire!

† Daniel
Patriarhul Bisericii
Ortodoxe Române

Evenimente bisericești la Silistra, în Bulgaria

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii, a slujit duminică, 4 noiembrie 2012, la Sfânta Liturghie oficiată în Catedrala mitropolitană din Silistra - Bulgaria și a participat la simpoziunul organizat cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea Mitropolitului Ilarion de Durostor. În sala festivă a Muzeului de Artă din Silistra a avut loc apoi un simpozion dedicat împlinirii a 100 de ani de la nașterea primului mitropolit al Eparhiei Durostorului, Mitropolitul Ilarion. Au fost prezenți ierarhi din Biserica Ortodoxă Bulgară, ai Bisericii Ortodoxe din Ucraina și ai Bisericii Ortodoxe Române, reprezentanți ai autorităților locale și alte persoane interesate. Preasfințitul Visarion a transmis mai întâi binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, după care a evidențiat personalitatea de excepție a ierarhului comemorat: „Mitropolitul Ilarion a fost un ierarh ce și-a înțeles deplin misiunea de păstor sufletesc și de povățuitor de conștiințe. A fost un om înzestrat de Dumnezeu cu multe daruri și virtuți. La loc de cinste se înscriu în viața lui smerenia și rugăciunea pe care le-a experimentat pe parcursul întregii sale vieți de 97 de ani. Tocmai de aceea a fost iubit de păstoriții săi, fiind în același timp un prieten sincer al Bisericii Ortodoxe Române, pe care a vizitat-o de mai multe ori”.

După simpozion, participanții au vizitat Biserica „Sfântul Dimitrie” din Calipetrovo - monument istoric, precum și centrul cultural ce poartă numele Mitropolitului Ilarion.

Alexandru Chituță

CONTRIBUȚIA BISERICII ORTODOXE LA DEZVOLTAREA POLITICII SOCIALE EUROPENE

Comisia Europeană în dialog cu Biserica Ortodoxă

Miercuri, 17 octombrie 2012, sediul Comisiei Europene, din Bruxelles, a găzduit un seminar-dezbateri despre contribuția Bisericii Ortodoxe în articularea și implementarea politicii sociale a Uniunii Europene. Întâlnirea a fost co-organizată de Biroul Consilierilor de Politică Europeană (BEPA) al Comisiei Europene și Comitetul Reprezentanților Bisericii Ortodoxe pe lângă Uniunea Europeană (CROCEU), aducând astfel laolaltă oficiali europeni și reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe.

Seminarul de miercuri se înscrie în perspectiva articolului 17 al Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene (de la Lisabona), intrat în vigoare la 1 decembrie 2009 și care, recunoscând contribuția specifică a Bisericilor și comunităților religioase din statele membre, instituționalizează dialogul dintre Uniunea Europeană și Bisericile din Europa. Întâlnirea de anul acesta a fost însă una cu atât mai însemnată cu cât reprezintă prima dată când o astfel de dezbateri a fost organizată cu participarea exclusivă a reprezentanților Bisericilor Ortodoxe din Europa. În același timp, seminarul este

rodul unei mobilizări exemplare a Reprezentanților Bisericilor Ortodoxe prezente la Bruxelles, care au lucrat împreună pentru promovarea unei perspective ortodoxe comune în cadrul dialogului cu instituțiile europene.

Nouă Biserici Ortodoxe au fost reprezentate la întâlnire, în afara celor cinci care au birouri la Bruxelles (Patriarhia de Constantinopol, Patriarhia Moscovei, Patriarhia Română, Biserica Ciprului și Biserica Greciei) participând și reprezentanți ai Patriarhiei Sârbe, ai Bisericii Ortodoxe din Albania, ai Bisericii Ortodoxe din Polonia și ai Bisericii Ortodoxe din Cehia și Slovacia. Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată de dl conf. univ. dr. Adrian Lemeni, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian“, din București, pr. Dorel Moțoc, secretar general al Federației „Filantropia“, și pr. Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Bisericii Ortodoxe Române pe lângă instituțiile europene.

Cum era de așteptat, în contextul delicat al actualei crize economice și al puternicului impact social al acesteia, discuțiile s-au axat în special pe analiza mecanismelor care au condus Europa și lumea întreagă la această situație. Apoi, participanții au sugerat o serie de reorientări structurale în vederea depășirii momentului dificil, precum și unele principii cardinale pentru articularea unei politici sociale europene sustenabile, care să răspundă în egală măsură nevoilor imediate ale persoanelor defavorizate.

Seminarul a fost structurat în trei sesiuni, dintre care cea dintâi s-a axat pe conturarea *impactului crizei economice actuale asupra structurii sociale* a societății europene. A doua a precizat perspectiva și practica Bisericilor Ortodoxe în domeniul *coeziunii sociale*, prin prezen-

țarea de exemple de bună practică, dar și de provocări întâlnite. În fine, ultima sesiune s-a concentrat asupra *solidarității între generații* în perspectivă ortodoxă, dat fiind că anul 2012 este, la nivel european, tocmai Anul Îmbătrânirii Active și al Solidarității între Generații.

Criza și crizele

Reprezentanții Bisericilor Ortodoxe au subliniat de la bun început faptul că, fără a neglija cauzele economice și politice ale crizei, Biserica se concentrează cu prioritate asupra mecanismelor mai profunde - teologice și etice - de la baza acesteia. Astfel, criza economică trebuie văzută în *cadrul mai larg al celorlalte crize actuale: cea politică, socială și demografică*. Mai mult decât atât, la baza tuturor acestora, Biserica discernе existența unei crize mult mai profunde, fundamentale: **criza spirituală**. În această perspectivă, situația actuală poate fi descrisă ca o relaționare distorsionată a omului cu Dumnezeu, cu semenii și cu natura, de unde și nevoia ca cetățenii europeni, între mulți alții, să își reconsidere într-un mod foarte serios filosofia de viață. A devenit evident că această *criză a valorilor* cu care ne confruntăm astăzi *generează și o criză a perspectivelor*, oricine putând observa cum instinctul, jocul, riscul irațional, speculația sau iresponsabilitatea au înlocuit treptat valorile care au format și caracterizat societatea europeană de-a lungul secolelor, precum ordinea, rigoarea, competența, echilibrul, onoarea sau responsabilitatea.

Criza din Europa trebuie evaluată în același timp în cadrul mai larg al evoluțiilor economice și sociale pe plan mondial. Este de-acum un fapt bine cunoscut că peste un miliard de oameni din întreaga lume nu pot să-și asigure nici măcar porția minimă de

mâncare pentru ei înșiși și copiii lor. Între timp, inegalitățile între Nord și Sud continuă să existe, precum și - mai aproape de casă - cele dintre diferitele regiuni europene.

Toate aceste realități determină Biserica Ortodoxă să insiste asupra faptului că ieșirea din această situație dificilă presupune **o mai justă distribuție a resurselor existente**, și - încă mai important - în redescoperirea conceptului, precum și a practicii, **ascezei, revenirea la o anumită moderație a consumului și sobrietate a vieții**, atitudini ce par a fi fost pierdute de ceva vreme. Cu alte cuvinte, Biserica Ortodoxă opune *spiritualitatea lui „mai puțin“* recentei *ideologii a lui „mai mult“*. O asemenea schimbare de atitudine implică o anumită re-centrare a persoanei umane, astfel încât să (re)include dimensiunea duhovnicească a realității în orizontul său de gândire, precum și de a-i (re)face sensibilitatea și abilitățile de percepere ale acestei dimensiuni. Desigur, făcând această sugestie, Biserica Ortodoxă nu încurajează evazionismul spiritualist, ci rămâne fidelă misiunii sale de a proiecta neîncetat experiența prezentului pe fundalul nu mai puțin real al eshatonului, al celor ce o să vină.

O responsabilitate europeană

În ceea ce privește identificarea responsabililor pentru declanșarea crizei actuale, s-a atras atenția asupra faptului că o identificare unilaterală a vinovaților ar fi pe cât de simplă pe atât de inefficientă. Dimpotrivă, responsabilitatea trebuie asumată deopotrivă de factorii economici și politici, pentru tot ceea ce au făcut sau nu au făcut, precum și, la un nivel mult mai personal, de către noi, cetățenii europeni, care ne-am adus fiecare contribuția - mai mare sau mai mică - la slăbirea echilibrului dintre producție și consum, prin supraconsum. De aceea, privind și către anul viitor, care va fi *Anul European al Cetățenilor*, Biserica Ortodoxă atrage atenția asupra necesității găsirii unui **just echilibru între libertate și responsabilitate, între economie și solidaritate, între binele comun și traiul bun**. Este, în acest sens, evident că nu se poate trăi bine fără nici o grijă față de binele comun, iar aceasta înseamnă că, pe de o parte, trebuie depășit egoismul individului, adică libertatea personală să fie dublată de responsabilitatea socială, iar pe de altă parte, nu trebuie să uităm că trebuie depășite și egoismele

naționale, într-o logică profundă și mai ales sinceră de **responsabilitate europeană**.

Urmând firesc acestui îndemn general la asumarea răspunderii, *soluția* propusă de Biserica Ortodoxă presupune implicarea a exact aceluiași număr mare de factori. Astfel, participanții la seminar au subliniat că, în condițiile actuale, trebuie acordată prioritate eforturilor pentru consolidarea coeziunii sociale, evitându-se o perspectivă centrată pe revendicarea și satisfacerea pretențiilor unor actori sociali în defavoarea altora. Mai concret, un răspuns imediat îl constituie afirmarea pe toate căile a *solidarității sau filantropiei față de cei mai vulnerabili* dintre semeni. Dar - la fel de însemnat - acest prim pas trebuie însoțit de o reconsiderare structurală a principiilor fundamentale ce guvernează activitățile economice contemporane, activități ce trebuie reorientate dinspre lupta pentru maximizarea cu orice preț a profitului înspre asigurarea binelui comun. Totuși, nici unul dintre aceste obiective nu va putea fi vreodată atins în lipsa unei schimbări a gândirii în rândul tuturor cetățenilor, o schimbare ce ar trebui să se concretizeze, între altele, într-o utilizare responsabilă a bunurilor disponibile.

Răspunsul Bisericii

Încă de la începuturile actualei crize economice în Europa, în 2008, Biserica Ortodoxă a reacționat rapid la profundele efecte sociale ale acesteia. În fața sărăciei, a discriminării, a individualizării, a degradării raporturilor dintre oameni și popoare, Biserica Ortodoxă, fidelă misiunii încredințate, a intensificat *caritatea și solidaritatea*, atât prin intermediul comunităților parohiale, cât mai ales prin infrastructura socială de care dispune. Acționând astfel, și-a reconfirmat statutul de partener stabil în articularea și implementarea politicilor sociale menite a ușura suferința cauzată de turbulențele economice, mai ales în rândul celor mai vulnerabili membri ai societății. Chiar și o evaluare sumară a acestei experiențe scoate limpede în evidență valoarea deosebită și specificitatea contribuției Bisericii Ortodoxe în această atât de necesară activitate.

În primul rând, Biserica oferă *o motivație puternică pentru implicarea socială*, motivație care merge dincolo de cadrul limitat al unui contract sau program social. Pentru un creștin ortodox, solidaritatea este parte din viața însăși, o expresie firească a credinței sale. Binecunoscuta remarcă a teologului rus Nikolai Feodorov, după care „programul nostru social este Sfânta Treime“, este ancorată adânc în antropologia, soteriologia și eshatologia creștinătății răsăritene. Merită amintit, în acest sens, că noțiunea predominantă uzitată de teologia ortodoxă pentru descrierea urmărilor căderii în păcat este aceea de „sfărâmare“ sau „despărțire“, de rupere sau pierdere a unității primordiale dintre om și Dumnezeu, dintre om și semenii, dintre om și lume, precum și a unității ființiale a omului însuși. Drept urmare, conceptul de *mântuire* este strâns legat tocmai de necesitatea restaurării acestei unități sfărâmate, care va fi desăvârșită în plinătatea Împărăției, dar care este totuși deja realizabilă în parte,

aici și acum, în istorie. Între timp, ispita unei abordări individualiste a viețuirii creștine rămâne o ispită majoră pentru creștinul însuși. De aceea, Biserica lucrează neîncetat pentru refacerea comuniunii omului cu Dumnezeu, precum și a solidarității oamenilor între ei, aruncând poduri peste prăpastia creată de individualism și de nepăsarea sau desconsiderarea celorlalți, fie ei contemporani, fie aparținând generațiilor trecute sau viitoare.

În al doilea rând, Biserica Ortodoxă propune o *perspectivă integrală* asupra persoanei umane, având în vedere diversitatea largă a nevoilor acesteia și respingând categoric separația artificială dintre nevoi spirituale și nevoi fizice ori materiale. Numai o astfel de abordare poate fi relevantă în actualul context, având totodată șanse reale de redresare a situației. Altfel spus, până și satisfacerea nelimitată a nevoilor materiale ale populației nu poate rezolva problemele cu care societatea contemporană se confruntă; în schimb, oamenii trebuie să se deprindă a căuta un sens vieții dincolo - dar nu în separare - de materie, devenind mai sensibili față de dimensiunea spirituală a existenței lor, precum și față de nevoile celor din jur.

Nu mai puțin important este faptul că Bisericile își îndreaptă resursele înspre *ajutorarea persoanelor sau grupurilor ce se regăsesc în cele mai dificile situații*, precum cei cu venituri reduse sau șomeri fără vreo perspectivă apropiată a unei angajări, cei bătrâni și singuri, părăsiți de prieteni și familie, sau, dimpotrivă, cei tineri și plini de energie, dar fără posibilități materiale de a dobândi o educație solidă - toți acești oameni se bazează pe programele sociale dezvoltate de Biserică, cu resursele limitate pe care le are la dispoziție. De aceea, reprezentanții Bisericilor Ortodoxe au subliniat necesitatea sprijinirii Bisericii în îndeplinirea misiunii sale, proces care - încă o dată - nu e împlinit în afara, ci în lăuntru, în cadrul însuși al istoriei.

Reuniunile precum cea organizată la Comisia Europeană au meritul tocmai de a sublinia faptul că Biserica Ortodoxă este într-adevăr un partener serios și activ la nivel local, regional, național și european în dezvoltarea unei politici sociale eficiente și durabile, mai ales în contextul actualei situații economice și sociale dificile.

Pr. dr. Sorin Șelaru

Biroul Consilierilor de Politică Europeană (în engleză, *Bureau of European Policy Advisors*, de unde și acronimul *BEPA*) este un departament al Comisiei Europene, subordonat direct președintelui acesteia și care are ca sarcină consilierea avizată a membrilor colegiului de comisari europeni, precum și elaborarea de recomandări în direcția articulării de politici europene.

Comitetul Reprezentanților Bisericilor Ortodoxe pe lângă Uniunea Europeană (în engleză, *Committee of the Representatives of the Orthodox Churches to the European Union*, de unde acronimul *CROCEU*) a fost înființat în martie 2010, reunind directorii Reprezentanțelor la Bruxelles ale Patriarhiei Ecumenice, Patriarhiei Moscovei,

Patriarhiei Române, Bisericii Ciprului și Bisericii Greciei. Întâlnirile grupului au loc periodic, cu scopul de a întări vocea Ortodoxiei în relația cu instituțiile europene și de a dinamiza participarea Bisericilor Ortodoxe la dialogul instituțional cu Uniunea Europeană, în conformitate cu prevederile *Tratatului de la Lisabona*.

Istории ale păcii în contexte de conflict

Volumul *Arta păcii. Comunitatea Sant'Egidio pe scena internațională*, coordonat de Roberto Morozzo della Rocca, apărut anul acesta în traducere franceză la Editura Salvator, adună, așa cum anunță chiar în introducerea fondatorul comunității, prof. Andrea Riccardi, „un număr de istorii ale păcii sau căutări ale păcii în contexte de conflict“.

Cartea prezintă cum în condiții din cele mai dificile și complexe pacea se obține prin dialog, prin întâlnire, prin acord. În cele 358 de pagini ale lucrării sunt ilustrate acțiunile întreprinse de Comunitatea Sant'Egidio în ultimii 25 de ani în apărarea demnității și libertății umane, acolo unde acestea au fost încălcate. Fie că se referă la Algeria, Mozambic, Guatemala, Kosovo sau Burundi, Liberia sau Coasta de Fildeș, în toate cazurile, reportajele care compun cartea surprind realitatea zonelor în cauză, analizează foarte atent situația populației existente, nivelul ei de trai (creșterea economică, mortalitatea infantilă, venitul pe cap de locuitor, accesul la internet), precum și modul în care este condus politic teritoriul avut în vedere. Apoi este prezentată contribuția adusă de membrii comunității în rezolvarea conflictului existent în spațiul respectiv.

Lupta contra bolilor, a sărăciei, a tuturor amenințărilor asupra vieții oamenilor a constituit și rămâne până astăzi prioritară în demersurile întreprinse de cei de la Sant'Egidio oriunde ei și-au desfășurat proiectele, în Africa sau Europa, America Latină sau Asia, comunitatea cultivând în miezul crizelor din aceste zone pacea și înțelegerea între părțile combatante.

Născută la Roma, în 1968, cunoscută la început prin munca sa legată de cei aflați în sărăcie extremă, Comunitatea Sant'Egidio și-a lărgit aria de activitate de la an la an, încât a ajuns să fie în centrul inițiativelor de dialog interreligios, să devină un actor recu-

noscut internațional pentru medierea în zone de conflict, astfel încât chiar oameni politici importanți și diplomați din diverse țări au avut contacte și întâlniri cu membrii acesteia.

Căutarea unui dialog într-o lume aparent destinată conflictului civilizațiilor și religiilor, în care războiul, atât cel cultural, cât și cel armat, se pretinde a fi o dureroasă necesitate, a fost ținta urmărită de Comunitatea Sant'Egidio care nu a crezut în această axiomă prezentată de

mulți ca incontestabilă. Și cu un realism matur, născut din experiența pacificatoare dobândită de-a lungul numeroaselor intervenții, ea nu a luat doar o poziție de mărturisitor în favoarea păcii, ci a ales să acționeze de o manieră concretă. Mai mult decât pacifiști, membrii comunității sunt niște pacificatori.

„Încrederea nu vine spontan și imediat, afirmă profesorul Riccardi. Nu este vorba doar de a împăca niște dușmani, ci de a porni un dialog între lumi care nu se suferă una pe alta, care se detestă, care au visat ani de-a rândul la moartea celuilalt și la eliminarea lui. Nu poți ajunge la democrație mai ales după atâția ani de război.“

Analiza principalelor inițiative de pace demarate de comunitate acolo unde ea a acționat, prezentată în volumul semnalat acum, a făcut să se scrie o pagină de istorie internațională și înțelege să comunice un dublu mesaj: „pacea este întotdeauna posibilă; și toți, de la diplomatul de carieră la voluntarul, de la medic la pacient, pot contribui la aceasta“.

Augustin Păunoiu

Ordinul Național „Steaua României“, oferit Cardinalului Kurt Koch

Recent, la Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun, Ambasadorul României, Bogdan Tătaru Cazaban, a înmănat însemnele Ordinului Național „Steaua României“ în grad de comandor Excelenței Sale, Cardinalul Kurt Koch, Președintele Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor. Distincția, oferită prin decret prezidențial, exprimă apreciere pentru contribuția la dezvoltarea relațiilor dintre Sfântul Scaun și România.

Cu această ocazie, Ambasadorul României a făcut o succintă prezentare a personalității Cardinalului Koch. Subliniind vocația ecumenică a României, „țară punte“ între Orient și Occident, ambasadorul român a evocat drept moment de vârf vizita întreprinsă în România de Papa Ioan Paul al II-lea în 1999. De asemenea, a apreciat sprijinul acordat de Biserica Catolică comunităților românești din diaspora și pentru formarea universitară a studenților ortodocși. „În acești ultimi ani, fenomenul migrației a pus în lumină în mod intens virtutea ospitalității frățești, izvorâtă dintr-o teologie pusă în practică de Consiliul Pontifical condus de dumneavoastră, ca rod al Conciliului Vatican II, «care, potrivit *Decretului Unitatis redintegratio*, a avut ca unul din principalele obiective pro-

movarea restabilirii unității între toți creștinii». Căci această ospitalitate, ca și sprijinul acordat la nivelul pregătirii universitare a studenților ortodocși, nu reprezintă doar răspunsul evanghelic la demnitatea persoanei, ci este și expresia unei receptivități profunde, în respectul identității fiecăruia“, a arătat Ambasadorul României, Bogdan Tătaru Cazaban.

Cardinalul Koch a mulțumit pentru înalta distincție și a amintit de cea de-a treia Adunare Ecumenică Europeană desfășurată în 2007 în România, la Sibiu. Referindu-se la dialogul dintre Bisericile creștine, a arătat că „așa cum lumina naturală poate fi percepută sub forma unor numeroase refracții și nu apare decât în totalitatea spectrului său, tot astfel lumina lui Hristos este reflectată în diferitele nuanțe care reprezintă diferitele tradiții

ecleziale și culturale ale creștinătății. Când acestea sunt legate între ele, ceea ce apare este bogăția luminii lui Hristos“.

La finalul ceremoniei, Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, a adresat celor prezenți un cuvânt de salut, în care a relevat buna colaborare cu Cardinalul Koch pe problematica comunităților românești din diasporă încă din perioada în care acesta a ocupat funcțiile de episcop de Basel și de președinte al Conferinței episcopale catolice din Elveția.

La ceremonie au fost prezenți reprezentanți ai Secretariatului de Stat al Sfântului Scaun, clerici din dicasteriile pontificale, ambasadori ai statelor acreditate pe lângă Sfântul Scaun, Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Italiei, preoți ortodocși și catolici.

Provocările învățământului teologic ecumenic în centrul și estul Europei

În perioada 11-14 octombrie 2012 a avut loc la Tallinn (Estonia) cea de-a doua consultare NELCEE (Network for Ecumenical Learning in Central and Eastern Europe), cu titlul „Provocările învățământului teologic ecumenic în centrul și estul Europei”.

Sesiunea I a fost inaugurată de prof. dr. Ștefan Tobler, directorul Centrului de Cercetare Ecumenică din Sibiu, care a evocat momentul și motivul înființării NELCEE, parcursul acestuia de până acum și posibilele direcții de urmat în viitor. A fost înaintat spre analiză și reflecție un raport întocmit de dr. Ioan Ovidiu, coordonatorul programului, după care a urmat referatul „Problema unui compendiu ecumenic: posibilitățile unei abordări multilaterale din perspectiva experienței estoniene”, susținut de Ingmar Kurg. Laima Geikina, de la Universitatea din Riga (Letonia), a încercat să răspundă la întrebarea „Ce fel de teologie ecumenică ar fi provocatoare prin mijloacele de predare?”, referințele făcându-se la cazul Letoniei.

Cea de-a doua sesiune a fost deschisă de pledoaria pentru Teologia filosofică a Irinei Khromets din Kiev (Ucraina): „Potențialul ecumenic al Teologiei filosofice și al Filosofiei Religiei după exemplul Ucrainei”. Următorul referat, susținut de Natallia Vasilevich (Centrul „Ecumena” Minsk), se înscrie pe linia celui anterior: autoarea având în vedere „Noul Cod de educație din Belarus: un pas înapoi de la educația religioasă din școală”. Georgia Shorena Parunashvili, de la Universitatea Sulkhana-Saba Orbeliani Teaching (Georgia), a vorbit

despre „Educația religioasă în Georgia”, o țară majoritar ortodoxă (peste 80% din populație). Referatul „Teologie post-comparativă” a fost susținut de August Sokolowski, de la Institutul de Studii Ecumenice al Universității din Fribourg (Elveția).

„Dogmatică bisericească mondială”. Necesitatea ecumenică a unei schimbări de paradigmă în educația și teologia ortodoxă modernă” este titlul referatului susținut de Nikolaos Asproulis, de la Academia de Studii Religioase din Volos (Grecia). Ciprian Iulian Toroczka, de la Facultatea de Teologie/Centrul de Cercetare Ecumenică din Sibiu, a susținut referatul „Ce înseamnă să predai și să scrii despre ecumenism în România? O experiență personală”. Hannele Päiviö, de la Universitatea din Helsinki/ Institutul Evanghelic-Luteran de Teologie din Tallinn, a realizat o privire comparativă în referatul „A preda religie: confesional sau ecumenic? Două abordări: Finlanda și Estonia”. Péter Balla, de la Universitatea Reformată „Károli Gáspár” (Ungaria), a prezentat „Dezvoltări recente în educația religioasă din Ungaria”.

Nefiind prezent din motive de sănătate, Filip Outrata, de la Institutul de Studii Ecumenice din Praga (Cehia), a trimis un referat pe care participanții au avut posibilitatea să-l consulte personal: „Ecumenism pentru atei? Experiențe cu teologia ecumenică în Republica Cehă”. În final, Stanko

Gerjolj, de la Universitatea din Ljubljana (Slovenia), specializat în metode de predare, a făcut o prezentare a situației predării religiei în școală, precum și a relațiilor inter-ecumenice din Slovenia (din 1993 au loc aici întâlniri în cadrul Zilelor Ecumenice).

În cea de-a doua zi a consultării au fost formate trei grupe de lucru care au discutat raportul de evaluare și au propus diverse planuri de lucruri în viitor, cum ar fi: necesitatea lărgirii numărului de membri și observatori, o mult mai bună promovare pe site-ul NELCEE, intensificarea schimbului de studenți și profesori, publicarea referatelor în „Revista Ecumenică Sibiu”, realizarea unui scurt chestionar despre situația educației religioase în diferitele țări, realizarea unui *research project* privitor la provocările actuale pe care le ridică educația religioasă în școli, realizarea unui *research project* privind realizarea unui manual de ecumenism interconfesional.

Toți participanții consideră întâlnirea o reușită și cred că NELCEE reprezintă o platformă utilă pentru toți cei ce doresc să știe mai multe și să ia parte la dialogul ecumenic din centrul și estul Europei, un spațiu multietnic, multicultural și multi-confesional. Următoarea consultație va avea loc în anul 2014, în Ucraina.

Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu

Simpozion internațional „Spiritualitatea în mănăstirile de maici din Răsărit și Apus“

În perioada 13-14 decembrie 2012, Fundația Pro Oriente a organizat la Viena simpozionul internațional cu tema „Spiritualitatea în mănăstirile de maici din Răsărit și Apus“.

Această întâlnire și-a propus să aducă împreună monahii din tradiții spirituale diferite și să prezinte, pe baza unor exemple concrete, diferite aspecte ale vieții lor monahale.

După referatul introductiv intitulat „O diversitate surprinzătoare - Femei care-și închină viața lui Dumnezeu“, susținut de prof. univ. dr. Marianne Schlosser (profesor de spiritualitate la Facultatea de Teologie Catolică din Viena), s-a deschis seria referatelor științifice. Spicuim din program: „A fi monah în pustia urbană. Spiritualitatea comunităților monahale din Ierusalim“ (sora Rebekka Laqua), „Regulile și viața călugărițelor franciscane“ (Monahia Fausyna Kadzielawa), „Renașterea vieții monahale în Mănăstirea «Sf. Ioan» din Moscova“ (sora Nikolaja Winogradowa), „Tradiția sirian-ortodoxă a mănăstirilor

de maici“ (sora Helen Samariji), „Monahismul benedictin ca punte a spiritualității răsăritene“ (maica dr. Michaela Puzicha), „Din tradiția spiritualității monahale evanghelice“ (sora Nicole, Seblitz).

Organizat în colaborare cu Comitetul „Inițiativa femeilor“ din cadrul forumului „Timp și credință“ al Asociației Academice Catolice a Diocezei Viena“, simpozionul a adunat împreună maici de confesiuni diferite (Biserica Catolică, Biserica Ortodoxă Rusă, Biserica Ortodoxă Siriacă, Biserica Evanghelică), contribuind astfel la o mai bună cunoaștere a celor două spiritualități, răsăriteană și apuseană.

Fundația Pro Oriente a fost înființată în 1964 de Cardinalul Vienei, Em. Sa Franz König, pentru a dezvolta relațiile dintre Biserica Romano-Catolică și Bisericile Ortodoxe și Orientale. Un impuls important pentru înființarea ei l-a constituit așa-numitul „Decret ecumenic“ al celui de-al doilea Conciliu Vatican, „Unitatis Redintegratio“, care pune pe un fundament nou relațiile Bisericii Catolice cu celelalte confesiuni creștine.

Nu întâmplător, sediul Fundației Pro Oriente este Viena, oraș care, din punct de vedere geografic, istoric, dar și al numărului mare de comunități ortodoxe, este o punte de legătură între Biserici.

Prin proiectele derulate, conferințele și consultările teologice organizate, fundația își propune susținerea și promovarea dialogului teologic și a colaborării dintre Biserici. Concret, în cazul Bisericii Ortodoxe Române, Fundația Pro Oriente pe lângă alte acțiuni comune din ultimii ani a inițiat o serie de conferințe pe teme liturgice. Până în prezent au avut loc două conferințe: „Iluminism și Isihasm“ (Durău, 2001), „Hristos în mijlocul nostru. Importanța liturghiei pentru viața cotidiană“ (Durău, 2005). Organizate în colaborare cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei, aceste consultații au reușit să aducă împreună, într-o atmosferă constructivă și cordială, teologi ortodocși și catolici.

În anul 2009, Fundația Pro Oriente a organizat la Viena o festivitate în onoarea Bisericii Ortodoxe Române și a Preafericitului Patriarh Daniel, căruia i-a conferit *Diploma de Protector* al fundației. Cu acest prilej, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a susținut o prelegere în care a vorbit despre situația Bisericii Ortodoxe Române și legăturile ei ecumenice, în contextul noii Europe, subliniind aspecte importante din trecutul și prezentul Bisericii Ortodoxe Române și vocația pe care o are poporul român de a promova dialogul și cooperarea în Europa.

Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu

Agenda de lucru a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Octombrie 2012

LUNI, 1 OCTOMBRIE

■ A ținut cuvânt de învățătură în capela Spitalului *Munposan* din București, cu ocazia hramului – „Acoperământul Maicii Domnului“.

MARȚI, 2 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, la care au participat și părinții protopopi, în Sala „*Conventus*“ a Palatului Patriarhiei.

■ A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului; Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord; și Preasfințitul Părinte Timotei, Episcopul ortodox român al Spaniei și Portugaliei.

MIERCURI, 3 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale.

JOI, 4 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, reunite.

■ A oficiat slujba de sfințire a unui nou autocar al Sectorului Pelerinaje al Patriarhiei Române.

■ A primit în audiență pe domnul Florin Frunză, director general al Secretariatului de Stat pentru Culte.

DUMINICĂ, 7 OCTOMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „*Sfântul Grigorie Luminătorul*“ al Reședinței patriarhale.

■ A primit în audiență pe preacuviosul părinte arhimandrit Ieronim Crețu, superiorul *Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte* (Ierusalim, Iordan și Ierihon).

LUNI, 8 OCTOMBRIE

■ A primit, în Sala „*Europa Christiana*“ a Palatului Patriarhiei, un grup de 30 de pelerini din cadrul Organizației de Ajutor Interbisericesc Elvețian (HEKS), condus de pastorul Franz Schüle.

MARȚI, 9 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos.

MIERCURI, 10 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe PC pr. cons. Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Patriarhiei Române pe lângă Instituțiile europene, Bruxelles.

JOI, 11 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, reunite.

VINERI, 12 OCTOMBRIE

■ A primit în Catedrala patriarhală pe Preafericitul Părinte Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, care, în perioada 12-16 octombrie 2012, s-a aflat în vizită în România.

Cu acest prilej, s-a oficiat o slujbă de *Polihroniu* în prezența celor doi Întâistătători de Biserică, urmată de cuvântul de bun venit al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și cuvântul de mulțumire al Preafericitului Părinte Mitropolit Hristofor.

■ În perioada 12-15 octombrie 2012, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat o vizită canonică în Arhiepiscopia Iașilor, cu prilejul sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva, fiind însoțit de Preafericitul Părinte Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit al ținuturilor Cehiei și al Slovaciei.

■ În seara zilei de 12 octombrie 2012, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și Preafericitul Părinte Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, au sosit la Iași. Cei doi Întâistătători au fost întâmpinați pe aeroportul din Iași de către Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, împreună cu mai mulți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, preoți, autorități locale și centrale, numeroși și credincioși.

SÂMBĂȚĂ, 13 OCTOMBRIE

■ În dimineața zilei de 13 octombrie, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și Preafericitul Părinte Hristofor, Arhiepiscop de Praga și Mitropolit al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, au fost primiți în Catedrala mitropolitană din Iași.

Aici, s-au închinat la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva și ale Sfântului Cuvios Teofil cel nebun pentru Hristos.

A urmat apoi o slujbă de *Te Deum*, la care au participat membrii Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

După momentul solemn din Catedrala mitropolitană, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel împreună cu Preafericitul Părinte Mitropolit Hristofor și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan au sfințit și au inaugurat noul sediu al policlinicii Centrului Medical „*Providența*” al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a ținut un cuvânt de învățătură, apoi a oferit distincții ostenitorilor care s-au ocupat de organizarea noului sediu al policlinicii.

■ Au urmat apoi o vizită la „*Casa Diaconia*” - centru multifuncțional de asistență socială și educație, unde Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a felicitat ostenitorii acestui centru cu ocazia împlinirii a zece ani de la înființarea Fundației „*Solidaritate și Speranță*”, și o vizită la Biserica „*Sfântul Sava*” din Iași.

■ După aceste două vizite, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, împreună cu Preafericitul Părinte Hristofor, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Înaltpreasfințitul Părinte Antonie, Arhiepiscop de Borispol - Ucraina, și alți ierarhi ai Bisericii noastre și din străinătate, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, au sfințit Biserica „*Intrarea Domnului în Ierusalim*” - Flora din Iași.

În după-amiaza primei zile a vizitei canonice în Arhiepiscopia Iașilor, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, împreună cu Preafericitul Părinte Hristofor și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan, a vizitat Spitalul „*Providența*” al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, unitate spitalicească înființată în anul 1998 de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pe atunci Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, lucrare socială continuată de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan.

DUMINICĂ, 14 OCTOMBRIE

■ De sărbătoarea *Sfintei Cuvioase Parascheva*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, împreună cu Preafericitul Părinte Hristofor, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan și un sobor de ierarhi din țară și străinătate, a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană din Iași, cu ocazia hramului.

În cuvântul de învățătură rostit în cadrul Sfintei Liturghii, Patriarhul României a tâlcuit Evanghelia *Duminicii a XXI-a după Rusalii (Pilda semănătorului)*. De asemenea, Preafericirea Sa a vorbit despre viața Sfintei Cuvioase Parascheva, evidențiind în mod deosebit virtuțile Sfintei Ocrotitoare a Moldovei.

■ După Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, i-a oferit domnului Gheorghe Nichita, primarul municipiului Iași, *Ordinul „Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României”* pentru mirenii.

■ În seara acestei zile Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, împreună cu Preafericitul Părinte Hristofor, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan și Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Băcăului, a vizitat Mănăstirea Agapia din județul Neamț. Delegația de ierarhi a fost întâmpinată de Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, de maica stareță Olimpiada Chiriac și soborul de maici, precum și de elevele Seminarului Teologic „*Sfânta Cuvioasă Parascheva*” de la Mănăstirea

Agapia.

Cu acest prilej, în biserica mănăstirii a fost oficiată o slujbă de *Te Deum*. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învățătură în care a vorbit despre rolul misionar al acestei mănăstiri-simbol pentru românii ortodocși.

■ De la Mănăstirea Agapia, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și ceilalți membri ai delegației au mers la Mănăstirea Văratice.

După slujba de *Te Deum*, oficiată în biserica mănăstirii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învățătură, apoi a oferit daruri mănăstirii.

LUNI, 15 OCTOMBRIE

■ A vizitat Căminul de bătrâni „*Cuvioasa Nazaria*” al Mănăstirii Văratice.

■ A transmis un mesaj, intitulat „*Un răspuns exemplar în vreme de criză, Sinodul de la Iași - 1642*”, la Simpozionul internațional „*Mărturisirea de credință - locul și rolul ei în Tradiția Bisericii Ortodoxe*”, organizat la Mănăstirea „*Sfinții Trei Ierarhi*”, din Iași.

MARȚI, 16 OCTOMBRIE

■ A primit la Reședința patriarhală în vizită de rămas-bun pe Preafericitul Părinte Hristofor, Mitropolitul Primat al ținuturilor Cehiei și Slovaciei, care și-a încheiat vizita oficială efectuată în Patriarhia Română la invitația Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul manifestărilor dedicate hramului Catedralei mitropolitane din Iași, închinat Sfintei Cuvioase Parascheva.

■ A primit în audiență pe PC pr. David Pristavu, ghid al Reprezentanței Patriarhiei Române la Locurile Sfinte.

MIERCURI, 17 OCTOMBRIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie în paraclisul „*Sfântul Ierarh Grigorie Luminătorul*” din Reședința patriarhală.

În cadrul Sfintei Liturghii, l-a hirotonit preot pe PC diacon Constantin-Cosmin Brânzea, director desfacere în cadrul Tipografiei Cărților Bisericești - Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

JOI, 18 OCTOMBRIE

■ A primit în Sala „*Europa Christiana*” a Palatului Patriarhiei un grup de pelerini din Norvegia, coordonat de pastorul Berit Lanke.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor reunite.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal.

DUMINICĂ, 21 OCTOMBRIE

■ A oficiat slujba de resfințire a bisericii parohiei „*Sfântul Ștefan*” - *Cuibul cu Barză*, Protopopiatul I Capitală.

Apoi, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica nou-sfințită și a rostit cuvânt de învățătură.

LUNI, 22 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe PCuv. protos. Teodosie Pleșca, starețul Mănăstirii Zosin, din județul Botoșani.

MARȚI, 23 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe domnul Adrian Popa, primarul comunei Secu, județul Dolj, și pe PC pr. Robert Bădan, paroh al parohiei Secu, Protoieria Craiova Nord. Cu acest prilej, domnul primar i-a oferit Preafericitului Părinte Patriarh Daniel titlul de *cetățean de onoare* din partea Consiliului local al comunei Secu, județul Dolj. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a oferit domnului Adrian Popa, primarul comunei Secu, *Diploma de onoare „Sfântul Neogoe Basarab”*, medalia omagială emisă de Banca Națională a României, cu chipul Sfântului Voievod Neogoe Basarab, și cartea *„Sfântul Voievod Neogoe Basarab, ctitor de biserică și cultură românească”*, pentru ajutorul oferit în ridicarea bisericii din satul Smadovicioara, comuna Secu, satul în care au trăit bunicii și tatăl Preafericitului Sale. De asemenea, Preafericitul Sa a oferit pentru biserică parohiei Smadovicioara mai multe obiecte și cărți de cult.

MIERCURI, 24 OCTOMBRIE

■ A sfințit și inaugurat Centrul de îngrijiri paliative *„Sfântul Nectarie”* din București, construit de Arhiepiscopia Bucureștilor în parteneriat cu Ambasada Elveției, Primăria Sectorului 2 și Fundația *Hilfsverein Nymphenburg* (Germania) în incinta bisericii parohiei *„Sfântul Pantelimon” - Foișorul de Foc*, Protoieria 2 Capitală. La eveniment a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina - Grecia.

La finalul slujbei de sfințire, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de binecuvântare.

A întâmpinat, pe podiumul special amenajat în curtea Catedralei patriarhale, moaștele *Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina*, aduse la București de o delegație a Bisericii Greciei, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina.

Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de bun venit.

■ A sfințit, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina, Centrul social-cultural *„Sfântul Ierarh Nectarie de la Eghina”* al Mănăstirii *Radu Vodă* din București.

Cu acest prilej a fost sfințită și noua raclă în care se păstrează o părticică din moaștele Sfântului Ierarh Nectarie la Mănăstirea *Radu Vodă*.

■ A primit în audiență pe domnul Valdir Steuernagel și PC pr. Mihai Pavel, reprezentanți ai *World Vision Internațional*, și PC pr. Constantin Naclad și domnul Cătălin Popa, reprezentanți ai Biroului *World Vision România*.

VINERI, 26 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe doamna Ecaterina Andronescu, ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului.

SÂMBĂTĂ, 27 OCTOMBRIE

■ În ziua sărbătorii *Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou*, Ocrotitorul Bucureștilor și al Catedralei patriarhale, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a săvârșit Sfânta Liturghie, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina, și un sobor de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, înconjurați de preoți și diaconi. După citirea Sfintei Evanghelii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit cuvânt de învățătură.

La finalul Sfintei Liturghii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Efrem pentru vizita în țara noastră și pentru faptul că a adus la București moaștele Sfântului Ierarh Nectarie, vindecătorul de boli.

De asemenea, Preafericitul Sa le-a mulțumit și tuturor celor implicați în buna desfășurare a hramului Catedralei patriarhale.

■ A fost prezent la desfășurarea Concursului Național de Muzică

Bisericească *„Lăudați pe Domnul”* - ediția a V-a, 2012, în Aula Magna *„Teoctist Patriarhul”* a Palatului Patriarhiei.

DUMINICĂ, 28 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința solemnă a Sfântului Sinod dedicată *Anului omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor*, în Aula Magna *„Teoctist Patriarhul”* din Palatul Patriarhiei.

■ A oficiat slujba de sfințire a Bibliotecii Sfântului Sinod de la Mănăstirea Antim din București, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina, în prezența mai multor ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

■ A oficiat slujba de sfințire a Centrului Național de Pregătire Profesională *„Dumitru Stăniloae”* al Patriarhiei Române, care funcționează în clădirea Centrului Cultural Social *„Justin Patriarhul”* al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

LUNI, 29 OCTOMBRIE

■ A asistat la slujba de *Te Deum* pentru deschiderea lucrărilor Sfântului Sinod, în Catedrala patriarhală.

■ A prezidat ședința de lucru a Sfântului Sinod, în *Sala Sfântului Sinod* din Reședința patriarhală.

■ A semnat un contract de finanțare, din fonduri europene, a lucrărilor de consolidare, reabilitare și restaurare a Palatului Patriarhiei, cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, reprezentat de domnul ministru Eduard Hellvig.

MARȚI, 30 OCTOMBRIE

■ A primit în vizită de rămas-bun, la Reședința patriarhală, delegația greacă din Mitropolia de Eghina, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina, care și-a încheiat vizita în România, desfășurată în perioada 23-30 octombrie 2012. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Efrem și celorlalți membri ai delegației pentru aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina la București, arătând că acest mare dar reprezintă *„o binecuvântare și o bucurie deosebite, pentru că această lucrare misionară de aducere a moaștelor Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina a adunat peste 120.000 de închinători, de pelerini la București. Și binecuvântarea aceasta a întărit credința și speranța pelerinilor, mai ales a celor care suferă de diferite boli, și a întărit în mod deosebit comuniunea dintre Bisericile noastre (Greacă și Română, n.n.) și prietenia dintre greci și români”*.

MIERCURI, 31 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Noiembrie 2012

JOI, 1 NOIEMBRIE

■ S-a întâlnit, în Sala *„Europa Christiana”* a Palatului Patriarhiei, cu participanții la conferința cu tema *Renașterea spiritului de înțelegere și solidaritate - către o dezvoltare rurală durabilă*, organizată de Patriarhia Română și Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală (RNDR).

■ A primit, în Sala *„Europa Christiana”* a Palatului Patriarhiei, vizita unei delegații germane din landul Bavaria, din care au făcut

parte președintele Parlamentului landului Bavaria, doamna Barbara Stamm, și Preasfințitul Părinte Sofian Brașoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului.

VINERI, 2 NOIEMBRIE

■ A hirotesit întru duhovnici unsprezece preoți din Arhiepiscopia Bucureștilor, în paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Reședința patriarhală.

DUMINICĂ, 4 NOIEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „Sfântul Grigorie Luminătorul” al Reședinței patriarhale.

LUNI, 5 NOIEMBRIE

■ A prezidat Conferința pastoral-misionară semestrială de toamnă, cu tema „Îngrijirea bolnavilor și lucrarea pastoral-misionară, social-filantropică și medicală a Bisericii”, în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei. La conferință au participat clericii din protopopiatele I, II, III Capitală, Ilfov Nord și Ilfov Sud și preoții de caritate din București și Ilfov.

În deschiderea lucrărilor, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat clericilor prezenți un cuvânt de învățătură, cu titlul „Îngrijirea bolnavilor, o datorie spirituală și o necesitate socială”.

MARȚI, 6 NOIEMBRIE

■ A primit în audiență pe domnul Florinel Frunză, director general al Secretariatului de Stat pentru Culte.

■ A transmis un mesaj de condoleanțe la vestea trecerii din viața pământească a Preafericitului Părinte Maxim, Patriarhul Bisericii Ortodoxe a Bulgariei.

MIERCURI, 7 NOIEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, la care au participat și părinții protopopi, în Sala „Conventus” a Palatului Patriarhiei.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, reunite.

JOI, 8 NOIEMBRIE

■ A ținut cuvânt de învățătură în biserica parohiei Cașin din București, cu ocazia hramului

VINERI, 9 NOIEMBRIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie în biserica Mănăstirii *Radu Vodă* din București, cu ocazia serbării unuia dintre hramuri - „Sfântul Ierarh Nectarie de la Eghina”.

■ A transmis un mesaj de condoleanțe, intitulat „Păstor înțelept în vremuri de încercare”, la slujba de înmormântare a Patriarhului Maxim al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

DUMINICĂ, 11 NOIEMBRIE

■ A ținut cuvânt de învățătură în biserica parohiei „Sfântul Mina” - Vergu din București, cu ocazia hramului - „Sfântul Mare Mucenic Mina”.

LUNI, 12 NOIEMBRIE

■ A primit în audiență pe dl ing. Nicolae Noica, membru onorific în Adunarea Națională Bisericească.

MARȚI, 13 NOIEMBRIE

■ A ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „Învierea Domnului” al Catedralei Mântuirii Neamului, cu ocazia serbării unuia dintre hramuri - „Sfântul Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului”.

■ A primit în audiență pe diac. prof. Alberto Quattrucci, de la Comunitatea Sant'Egidio, Italia.

MIERCURI, 14 NOIEMBRIE

■ A primit în audiență pe PCuv. arhim. Cleopa Nistor, administrator al Centrului social-pastoral „Sfânta Maria” - Techirghiol.

JOI, 15 NOIEMBRIE

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Serafim, Mitropolitul ortodox român al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, și pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord.

VINERI, 16 NOIEMBRIE

■ A primit în audiență pe domnul Romeo Moșoiu, consilier în cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

DUMINICĂ, 18 NOIEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „Sfântul Grigorie Luminătorul” al Reședinței patriarhale.

MARȚI, 20 NOIEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

MIERCURI, 21 NOIEMBRIE

■ În ziua sărbătorii „Intrarea în biserică a Maicii Domnului”, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a săvârșit Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Catedrala patriarhală.

JOI, 22 NOIEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, și pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.

SĂMBĂTĂ, 24 NOIEMBRIE

■ A oficiat slujba de sfințire a Centrului de Diagnostic și Tratament „Dr. Victor Babeș” din București.

DUMINICĂ, 25 NOIEMBRIE

■ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii parohiei „Buna Vestire” - Giulești, Protopopiatul I Capitală, și a ținut cuvânt de învățătură.

LUNI, 26 NOIEMBRIE

■ A primit la Reședința patriarhală o delegație din Biserica Greciei, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Dionisie, Mitropolit de Corint, care a venit în România cu ocazia evenimentelor organizate în Arhiepiscopia Dunării de Jos, în perioada 27-30 noiembrie 2012, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de când Sfântul Apostol Andrei a fost declarat ocrotitor al orașului Galați și al Eparhiei Dunării de Jos. Cu această ocazie, delegația greacă a adus la Galați, spre venerare, un fragment din moaștele Sfântului Cuvios Patapie Egipteanul.

MARȚI, 27 NOIEMBRIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.
- A participat la momentul festiv consacrat celei dintâi pomeniri a *Sfântului Apostol Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României*, ca sărbătoare legală. Evenimentul, organizat din inițiativa Preafericirii Sale, a avut loc în Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei. Cu acest prilej, Preafericirea Sa a rostit un cuvânt, intitulat „*Pomenirea Sfântului Apostol Andrei - sărbătoare legală în România*”.

MIERCURI, 28 NOIEMBRIE

- A primit în audiență pe PCuv. arhim. Dosoftei Șcheul, eclesiarhul Catedralei mitropolitane din Iași, și PCuv. Ierom. Cleopa Ștefanovici, din Biserica Ortodoxă a Serbiei, doctorand la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași.

JOI, 29 NOIEMBRIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.
- A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal.
- A adresat un mesaj de binecuvântare cu ocazia organizării celei de-a XVI-a ediții a *Congresului Spiritualității Românești*, la Alba-Iulia.

VINERI, 30 NOIEMBRIE

- În ziua sărbătorii *Sfântului Apostol Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a săvârșit Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Catedrala patriarhală. După Sfânta Liturghie, a participat, în Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei, la un moment festiv consacrat împlinirii a cinci ani de la sfințirea locului pentru Catedrala Mântuirii Neamului. În cadrul evenimentului, au avut loc prezentarea unei expoziții de fotografii „*Catedrala Mântuirii Neamului*”, a filmului *Catedrala Mântuirii Neamului - „Basilica Sfântului Apostol Andrei”* și lansarea volumului „*Catedrala Mântuirii Neamului - începutul împlinirilor*”, de ing. Nicolae Noica.
- A transmis un mesaj de binecuvântare, cu titlul „*Cinstirea comună a sfinților întărește unitatea Bisericii*”, cu prilejul organizării în Arhiepiscopia Dunării de Jos a manifestărilor spirituale dedicate Sfântului Apostol Andrei, ocrotitorul municipiului Galați și al Arhiepiscopiei Dunării de Jos, în perioada 27- 30 noiembrie 2012.

Decembrie 2012
SÂMBĂȚĂ, 1 DECEMBRIE

- Cu ocazia *Zilei Naționale a României*, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a oficiat, în Catedrala patriarhală, slujba de *Te Deum* și a ținut cuvânt de învățătură.

DUMINICĂ, 2 DECEMBRIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „*Sfântul Grigorie Luminătorul*” al Reședinței patriarhale.
- A publicat în săptămânalul Lumina de Duminică al Patriarhiei Române un articol, cu titlul „*Călăuză luminoasă spre Rai - părintele Cleopa Ilie*”, cu prilejul împlinirii a 14 ani de când părintele Cleopa Ilie, de la Mănăstirea Sihăstria, din județul Neamț, a trecut la Domnul.

- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.

LUNI, 3 DECEMBRIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal; PC pr. prof. univ. dr. Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „*Justinian Patriarhul*” din București; PC pr. prof. univ. dr. Ioan Tulcan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „*Ilarion V. Felea*” din Arad; PC pr. lect. dr. Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Patriarhiei Române pe lângă Instituțiile europene de la Bruxelles; și pe domnul conf. univ. dr. Cristinel Ioja de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „*Ilarion V. Felea*” din Arad.

MARȚI, 4 DECEMBRIE

- A primit la Reședința patriarhală pe părinții protopopi din Arhiepiscopia Bucureștilor.

MIERCURI, 5 DECEMBRIE

- A participat la programul artistic anual pentru copii „*Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor*”, în Aula Magna „*Teoctist Patriarhul*” a Palatului Patriarhiei. Cu această ocazie, Preafericirea Sa a rostit un cuvânt de binecuvântare, intitulat „*Sfântul Nicolae - dascăl al dărnicii*”.
- A adresat un mesaj de condoleanțe la veste trecerii din viața pământească vrednicului de pomenire Ignatie al IV-lea, Patriarhul Antiohiei și al Întregului Orient.

JOI, 6 DECEMBRIE

- A oficiat slujba de sfințire a picturii bisericii Parohiei Chiajna, Protopopiatul Ilfov Sud.
- Apoi, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica nou-sfințită și a rostit cuvânt de învățătură.

DUMINICĂ, 9 DECEMBRIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „*Sfântul Grigorie Luminătorul*” din Reședința patriarhală.
- A votat la secția de votare numărul 641 din cadrul Școlii Nr. 74 - „*Ienăchiță Văcărescu*” din București, în cadrul alegerilor pentru Camera Deputaților și pentru Senatul României.
- A transmis un mesaj de condoleanțe la funeraliile Patriarhului Ignatie al IV-lea al Antiohiei și al Întregului Orient.

LUNI, 10 DECEMBRIE

- A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, PC pr. prof. univ. dr. Viorel Ioniță și PC pr. Michael Tița, consilier patriarhal.

MARȚI, 11 DECEMBRIE

- A primit la Reședința patriarhală o delegație a Patriarhiei Ecumenice, formată din Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan de Pergam și Preacuviosul Părinte Arhim. Bartolomeu Samaras.
- A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei.

MIERCURI, 12 DECEMBRIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Catedrala mitropolitană „*Sfântul Spiridon Nou*” - Paraclis patriarhal, cu ocazia hramului. Împreună cu Preafericirea Sa, a participat la Sfânta Liturghie și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan de Pergam, aflat

în vizită în țara noastră, ca delegat al Patriarhiei Ecumenice.

JOI, 13 DECEMBRIE

- A avut ședință de lucru cu echipa de management a ansamblului arhitectural *Catedrala Mântuirii Neamului*.
- A oferit preoților militari din Arhiepiscopia Bucureștilor câte un set de de haine preotești, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.
- A primit grupuri de colindători în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.

VINERI, 14 DECEMBRIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.
- A primit în audiență pe domnul dr. Radu Florin Nicolesu, din Mainz, Germania.
- A primit în audiență pe PC pr. Sergiu-Marcel Vlad, preot al Comunității ortodoxe române din Turcia, paroh al Bisericii „*Sfânta Muceniță Paraschevi*” din Istanbul.
- A primit în audiență pe preacuviosul părinte arhimandrit Ieronim Crețu, superiorul *Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte* (Ierusalim, Iordan și Ierihon).
- A primit grupuri de colindători în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.
- A ținut cuvânt de învățătură după slujba *Vecerniei* în biserica parohiei „*Sfântul Sfințit Mare Mucenic Elefterie*”, cu ocazia hramului.

SÂMBĂTĂ, 15 DECEMBRIE

- A primit grupuri de colindători în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.

DUMINICĂ, 16 DECEMBRIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „*Sfântul Grigorie Luminătorul*” din Reședința patriarhală.

LUNI, 17 DECEMBRIE

- Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, în ziua pomenii *Sfântului Prooroc Daniel*, ocrotitor spiritual al Preafericirii Sale, a săvârșit Sfânta Liturghie în paraclisul istoric al Reședinței patriarhale, cu hramurile „*Sfinții Împărați Constantin și Elena, Sfântul Prooroc Daniel, Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfânta Cuvioasă Parascheva*”. După citirea Sfintei Evanghelii, Preafericirea Sa a rostit cuvânt de învățătură în care a vorbit despre viața și activitatea Sfântului Prooroc Daniel. În cadrul Sfintei Liturghii, a fost înălțată o rugăciune de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru milostivirea și ajutorul oferit Bisericii noastre, poporului român și Preafericitului Părinte Patriarh Daniel în promovarea credinței și misiunii ortodoxe.
- A participat la Concertul tradițional de colinde al Patriarhiei Române, „*Răsăritul cel de Sus*”, în Aula Magna „*Teotist Patriarhul*” a Palatului Patriarhiei. Cu acest prilej, Preafericirea Sa a rostit un cuvânt de binecuvântare, cu titlul „*Colindele de Crăciun - izvor de lumină și bucurie*”.

MARȚI, 18 DECEMBRIE

- De sărbătoarea *Sfântului Cuvios Daniil Sihastrul*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și-a sărbătorit onomastica. În dimineața acestei zile, Preafericirea Sa a săvârșit Sfânta Liturghie în paraclisul cu hramurile „*Sfântul Prooroc Ilie Tezvitianul, Sfântul Grigorie Luminătorul și Sfântul Daniil Sihastrul*” din Reședința patriarhală, înconjurat de un sobor de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Apoi, Patriarhul României, înconjurat de ierarhi, cler și numeroși credincioși, autorități locale și centrale, membri ai Academiei Române, profesori de teologie, a participat la slujba de *Te Deum* în Catedrala patriarhală.

După slujba de *Te Deum*, a urmat un moment festiv în Sala „*Europa Christiana*” a Palatului Patriarhiei.

- A primit în audiență pe PC pr. Cristian Muraru, director al Centrului de Conservare și Restaurare a Patrimoniului de Artă Creștină „*Resurrectio*” din Iași, și domnul ing. Mircea Precupan, consilier al Sectorului Patrimoniu și construcții bisericești, Arhiepiscopia Iașilor.

MIERCURI, 19 DECEMBRIE

- A adresat un mesaj de felicitare noului Patriarh ales al Antiohiei și al Întregului Orient, Preafericitul Părinte Ioan al X-lea.
- A primit grupuri de colindători în Sala „*Europa Christiana*” a Palatului Patriarhiei.

JOI, 20 DECEMBRIE

- A primit în audiență pe PCuv. arhim. Pavel Toderiță, administrator al Centrului social-cultural „*Miron Patriarhul*” - Dragoslavele, Schitul Dragoslavele.
- A primit un grup de colindători în Sala „*Europa Christiana*” a Palatului Patriarhiei.
- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc, în Sala „*Consilium*” a Palatului Patriarhiei.
- La sfârșitul ședinței Permanenței Consiliului Național Bisericesc, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel i-a acordat „*Ordinul Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României*” pentru mireni domnului Cătălin Marinescu, președintele *Autorității Naționale de Administrare și Reglementare în Comunicații*.

VINERI, 21 DECEMBRIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.
- A primit în audiență pe PCuv. arhim. Qais Sadiq, președintele *Centrului de Studii Ecumenice* din Aman, Iordania, și preotul Comunității ortodoxe arabe din București, și pe fratele Youseph Shattahi, student sirian la Facultatea de Teologie Ortodoxă „*Justinian Patriarhul*” din București.
- A primit în audiență pe domnul Mircea Dumitru, rectorul Universității din București.
- A participat la ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului României pentru acordarea votului de încredere al Parlamentului asupra programului și a listei Guvernului României, în Sala „*Alexandru Ioan Cuza*” a Palatului Parlamentului.
- A participat la ceremonia de depunere a jurământului de investitură a membrilor Guvernului României, în *Sala Unirii* a Palatului Cotroceni.

SÂMBĂTĂ, 22 DECEMBRIE

- A oficiat slujba *Parastasului* pentru pomenirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, în Catedrala patriarhală. La finalul slujbei a ținut un cuvânt de învățătură, intitulat „*Jertfă pentru libertate și demnitate*”.

DUMINICĂ, 23 DECEMBRIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul „*Sfântul Grigorie Luminătorul*” din Reședința patriarhală.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.
- A adresat un mesaj de binecuvântare cu prilejul aniversării a 20 de ani de la sfințirea bisericii românești din orașul Göteborg, Suedia.

LUNI, 24 DECEMBRIE

- A primit la Reședința patriarhală soborul Catedralei patriarhale cu „Ajunul Crăciunului“.
- A adresat un mesaj de binecuvântare tuturor românilor, din țară și din străinătate, cu ocazia sărbătorii *Nașterii Domnului* (2012) și a *Anului Nou* (2013).

MARȚI, 25 DECEMBRIE

- În ziua slăvitului praznic al *Nașterii Domnului*, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a săvârșit Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Catedrala patriarhală. După Sfânta Liturghie, Preafericirea Sa a fost colindat la Reședința patriarhală de Corala „*Nicolae Lungu*“ a Catedralei patriarhale.
- Cu prilejul sărbătorii *Nașterii Domnului*, Preafericitul Părinte

Patriarh Daniel a adresat o scrisoare irenică Întâistătorilor Bisericilor Ortodoxe surori.

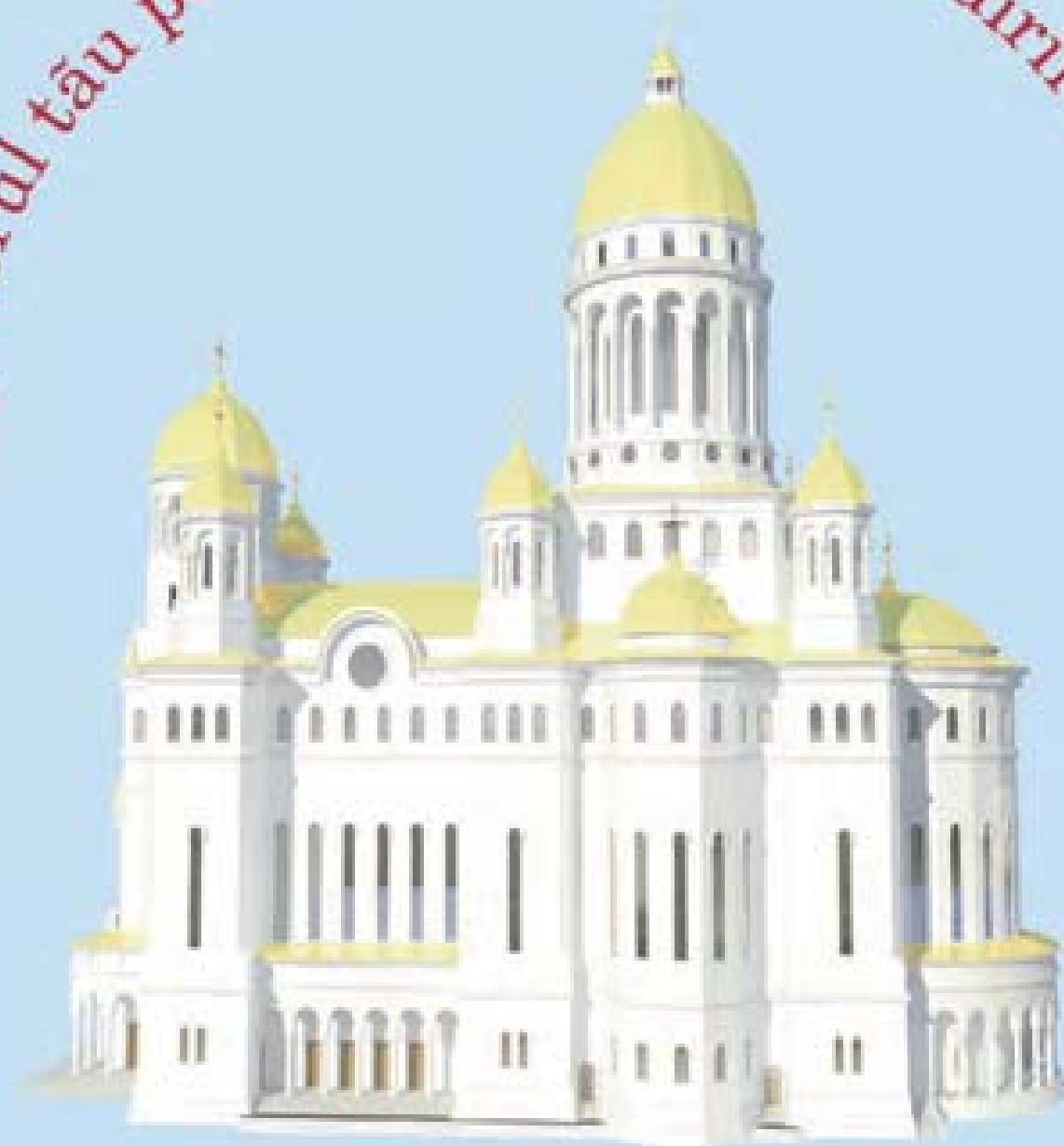
DUMINICĂ, 30 DECEMBRIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în biserica Mănăstirii *Țigănești*, din Arhiepiscopia Bucureștilor.

LUNI, 31 DECEMBRIE

- La trecerea în Anul Nou civil 2013, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a oficiat *slujba trecerii dintre ani*, în Catedrala patriarhală, fiind înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși. La final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învățătură, în care a vorbit despre „*bucuria sfințirii timpului*“.

“Ajutorul tău pentru Catedrala Mântuirii Neamului”

Cont BCR (ROL):
RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (EURO):
RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (USD):
RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110
Sucursala sector 4, București